

B_3

22-6-99

Clinton sluit economische hulp aan Belgrado uit

Van onze correspondent

22-6-99
FRANKFURT, dinsdag

De Amerikaanse president Bill Clinton heeft gisteren aangekondigd dat Servië onder president Milosevic de komende winter wel op de nodige humanitaire hulp kan rekenen, maar dat economische hulp is uitgesloten.

„We laten geen mensen doodvriezen, dus levering van olie en elektriciteit is mogelijk. Maar we betalen geen cent aan het herstel van bruggen, wegen en andere transport-verbindingen zodat het leven weer zijn normale loop kan nemen”.

Dat zei Clinton in Bonn, waar hij met bondskanselier Schröder en EU-president-commissaris Santer nog even natafelde over de G8-top (de zeven rijkste industrielanden plus Rusland) van het afgelopen weekeinde in Keulen.

Clinton nam daarmee een iets minder rigide standpunt in dan afgelopen zondag. Schröder had meteen al aangekondigd humanitaire hulp niet uit te sluiten. Duidelijk is in elk geval dat er een 'grijs gebied' is wat betreft de hulp aan de Serviërs.

Zolang ze echter Milosevic blijven steunen, is er geen zicht op dat de geldkraan voor echte wederopbouw open gaat, benadrukten zowel Clinton als Schröder. De Serviërs hebben dus zelf de keus: als ze geld willen van de internationale gemeenschap moeten ze eerst Milosevic afzetten en omschakelen naar een democratisch bestel.

De Amerikaanse president liet er weinig twijfel over bestaan wie de wederopbouw van de Balkan moet betalen: Europa. De VS hebben immers de oorlog betaald. „De duurste wederopbouw is altijd nog goedkoper dan de goedkoopste oorlog”, aldus Clinton.

Volgens Schröder valt ook voedsel en medicijnen onder humanitaire hulp. „Je kunt mensen niet de hongerdood laten sterven omdat ze de verkeerde president hebben.

Zelfs als ze hem willen houden, moet het Westen in elk geval medische hulp en voedsel geven om hen te laten over-

leven.” De regeringsleiders kondigden aan dat nog komende juli in de Bosnische hoofdstad Sarajevo een donor-conferentie zal worden gehouden waarbij de rijke landen geld bijeen zullen brengen om de wederopbouw in de Balkan te betalen, uitgezonderd dus Servië.

Geen hulp Joegoslavië onder regime Milosevic

22-6-97

BONN – De Joegoslavische president Milosevic kan maar beter het veld ruimen. Pas als hij vertrekt, is de weg vrij voor grootschalige financiële hulp aan Joegoslavië.

Dat was gisteren de boodschap van Europese regeringsleiders en de Amerikaanse president Clinton in Bonn. Clinton, de Britse premier Blair en de Duitse bondskanselier Schröder lieten zich daar in ongeveer dezelfde bewoordingen uit over de politieke toekomst van Milosevic. Onder zijn leiding komt Joegoslavië voorlopig alleen in aanmerking voor humanitaire hulp.

Daaronder kan de levering van elektriciteit vallen, vindt president Clinton. Herstel van bruggen en andere infrastructuur is volgens hem beslist niet aan de orde. Bondskanselier Schröder verklaarde dat voedsel en medicijnen ook onder humanitaire hulp kunnen worden gerekend. „Je kunt mensen niet de hongerdood laten sterven omdat ze de verkeerde president hebben.”

De Servische politicus Zoran Djindjic heeft de Europese landen gevraagd om steun bij de democratisering van Servië. „Wij kunnen op korte termijn het verleden overwinnen, maar hebben buitenlandse hulp nodig.”

De voormalige burgemeester van Belgrado lijkt bereid het tegen Milosevic op te nemen, maar wil een steuntje in de rug. Hij riep de Europese landen op een middenweg te zoeken bij de wederopbouw van Joegoslavië. Weigering van alle steun zolang Milosevic nog in het zadel zit, kan volgens hem averechts uitpakken.

De Servische oppositie heeft in Belgrado aangekondigd in het hele land demonstraties te willen

organiseren voor vervroegde verkiezingen, democratie en vrije media. Of de betogingen doorgaan wordt morgen besloten, als duidelijk is of de staat van oorlog is opgeheven. De Joegoslavische regering heeft het parlement gisteren voorgesteld de oorlogstoestand formeel op te heffen. Maar zolang dat niet het geval is, zijn betogingen verboden.

De Europese Unie zal voorlopig de sancties tegen Joegoslavië niet opheffen. Volgens de EU-ministers van Buitenlandse Zaken blijven het olie-embargo, vliegverbod en de investeringsstop bestaan zolang er geen sprake is meer van democratie in Joegoslavië.

Franse militairen hielden in de stad Mitrovica in Kosovo een woedende menigte tegen, die zich wilde storten op een appartementencomplex waar nog steeds Serviërs wonen. Elders kwamen twee Britse soldaten, van het Gurkha-regiment, om het leven toen zij explosieven verwijderden bij een school. De twee Gurkha's zijn de eerste doden in Navo-gelederen sinds het begin van de militaire operatie in Kosovo. De explosie kostte ook twee burgers het leven.

MEER NIEUWS OP PAGINA 5

22-6-99

EU handhaaft voorlopig sancties tegen Joegoslavië

De Europese Unie zal voorlopig de sancties tegen Joegoslavië niet opheffen, ondanks de terugtrekking van Servische troepen uit Kosovo.

Volgens de EU-ministers van Buitenlandse Zaken kunnen bijvoorbeeld het olie-embargo en het vliegverbod niet worden opgeheven, zolang er geen sprake is van verbetering van de democratie in Joegoslavië.

„De sancties zullen ophouden te bestaan, zolang de ontwikkelingen in Joegoslavië dat toestaan,” zei de Duitse staatssecretaris en huidig EU-voorzitter Verheugen gisteren.

Naast een olie-embargo en vliegverbod is er ook een stop op investeringen, een reisverbod voor Milosevic en diens staf en

een bevrozing van exportkredieten en Joegoslavische kredieten.

De EU zal nog eens 330 miljoen gulden beschikbaar stellen voor de wederopbouw van Kosovo. Volgens minister Van Aartsen van Buitenlandse Zaken is dit niet nieuw en was het bedrag al vastgesteld. Eerder was al 196 miljoen euro (420 miljoen gulden) uitgetrokken voor onmiddellijke noodhulp.

Donorconferentie

Over de totale omvang van de hulp kon Verheugen gisteren nog geen mededelingen doen. Volgende maand vindt in de Bosnische hoofdstad Sarajevo een speciale donorconferentie plaats, waar naast de EU ook de VS, Japan, Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds aan deelnemen.

De Duitse bewindsman verwacht wel dat de VN een politicus uit een EU-lidstaat zullen aanstellen als speciaal vertegenwoordiger van VN-secretaris-generaal Kofi Annan. Deze vertegenwoordiger zal gedurende drie of vier jaar optreden als gouverneur en bestuurlijk leider van Kosovo.

Geen exodus

Geld voor de wederopbouw komt niet in Joegoslavië terecht, zo hebben de zeven grootste economieën (G8) en Rusland zondag al afgesproken.

De EU-ministers vinden dat na de exodus van de Albanese Kosovaren geen uittocht van Serviërs moet plaatsvinden. De EU roept de Servische bewoners van Kosovo op ook terug te keren naar hun huizen. (ANP)

Servië krijgt geen steun met Milosevic

BELGRADO De Britse premier Blair, de Amerikaanse president Clinton, de Duitse bondskanselier Schröder en NAVO-baas Solana hebben gisteren nadrukkelijk laten weten dat de Joegoslavische president Milosevic het veld moet ruimen.

Pas als hij vertrekt, is de weg vrij voor grootschalige financiële hulp en democratisering van Servië. De Servische oppositiepoliticus Zoran Djindjic heeft de Europese landen om steun gevraagd.

De westerse landen slaan de deur naar het geteisterde Servië overigens niet helemaal dicht. Er is ruimte voor humanitaire hulp, zoals de levering van stroom om ziekenhuizen draaiende te houden.

(ANP)

22-6-yy

GORANCI DEFENSE FRONT SEEKS SECURITY FOR INDIGENEOUS ETHNIC GROUP

PRISTINA - The Goranci Defense Front has urged the U.N. peacekeeping forces in Kosovo and Metohija (KFOR) most urgently to insure the security of the Goranci, an indigenous ethnic group in the south of the province, the Front said Friday.

Goranci, who live in the southernmost part of Kosovo and Metohija, presently find themselves in a security vacuum, as the Yugoslav military and police forces have withdrawn from Gora, in keeping with the signed military-technical agreement, but U.N. forces have not yet been deployed there.

Unless the KFOR peacekeepers insure security for the Goranci in Kosovo and Metohija in the next few days, as envisaged under the signed agreement, the Goranci Defense Front is ready militarily to provide security for its citizens, a released statement said.

KOSOVO AND METOHIIJA'S GORANCI CALL FOR IMMEDIATE KFOR DEPLOYMENT

PRISTINA - Residents of Orcuse and Krusevo, the villages in Gora municipality, called on the U.N. peacekeeping mission to Kosovo and Metohija (KFOR) early Saturday to deploy troops in the area during the day because ethnic Albanian terrorists are raiding the area from Albania and Macedonia and attacking Goranci living in the southernmost part of Serbia's southern province.

A statement issued by the Goranci said that they were a peaceful people but that they would not allow to be an unprotected target of the terrorists who only wanted to drive them away from their homes.

The statement also said that one member of the Goranci had been wounded in fierce clashes with the ethnic Albanian terrorist organisation calling itself Kosovo Liberation Army (KLA) that ended early on Saturday, while four KLA members had been captured.

Why are we not surprised?, The Morrock NS, June 22, 1999

By John David Powell

"It is dangerous for anyone to teach who has not first been trained in the practical Christian life. For if someone who owns a ruined house receives guests there, he does them harm because of the dilapidation of the dwelling. It is the same in the case of someone who has not first built an interior dwelling. He causes loss to those who come. By words he may convert them to salvation, but by evil behavior, he injures them." -- Anna Synclitica

How appropriate for this passage from one of the Orthodox Church's desert saints to arrived in my e-mail box just as President Clinton and NATO declared victory in their humanitarian war against the peoples of Yugoslavia.

NATO bombs and missiles rained from the heavens for two months, destroying factories and homes, hospitals and civilians while Serb forces killed thousands of Kosovars and drove the rest from their homes and into foreign lands. New blood was spilled upon plains saturated with the blood of centuries.

And now, the self-appointed protectors of humanity watch as new atrocities are committed in their presence. Why are we not surprised?

In the months leading up to NATO's war, the Kosovo Liberation Army was declared a criminal and terrorist organization. Its drug trafficking and lawless activities were thoroughly documented by the United States and other NATO governments.

As war fever increased in Washington, Clinton embraced KLA leaders as friends, but denied religious leaders similar considerations. Why are we not surprised that a president who enjoys carnal pleasures on the job would feel more at ease with pimps and pushers begging for war than men of God praying for peace?

"For if someone who owns a ruined house receives guests there, he does them harm because of the dilapidation of the dwelling."

Over the last several weeks news reports detailed the gruesome stories of the murders and rapes of fleeing refugees. Eyewitness accounts of massacres and crimes against humanity filled the daily newspapers and airwaves. The world was rightly indignant and demanded swift retribution.

Today, daily news reports tell of the murders of other fleeing refugees. Eyewitness accounts of assaults and crimes against religion are buried in the newspapers and airwaves. The world is hardly indignant. There are no calls for retribution. Why are we not surprised?

Holy Trinity and Saint Mark, ancient Serbian monasteries in Prizren, were reduced to ashes last week, and a priest was kidnapped. Archbishop Artemije, his monks and nuns, and 250 Serbs fled to the Gracanica monastery near Pristina.

The fifteenth-century Devic monastery was sacked and burned in World War II by

14 and inflicted "psychological violence" on the captives over a four-day period.

The KLA stripped the clothes from a young nun and took her into a back room three times. The KLA also desecrated icons and destroyed other holy items before stealing four tractors, two cars and all the monastery's food.

"My nuns will never leave this place alive," declared Sister Fevronija, the 77-year-old mother superior at the Patriarchate of Pec, considered the spiritual center of Serb Orthodoxy. Sister Fevronija told the London Daily Telegraph she is afraid the local Albanians or the KLA will come looking for revenge. She has asked the new government for protection.

Meanwhile, ethnic cleansing continues.

NATO estimates 80,000 Serbs have fled their homes since the bombing halt. Another 70,000 fled Kosovo when the bombings started two months ago.

Wars in Croatia and Bosnia this decade have displaced tens of thousands of Serbians and gypsies, long forgotten by the West. There are no UN refugee camps for them. Some have survived on handouts; most get by on their own.

On June 17, Patriarch Pavle urged a crowd of about 2,000 Serbs at the Gracanica monastery not to leave the area. The patriarch promised to stay in Kosovo to support the people and promote peace. Pavle also reminded them of their Christian ethics. "I call on you to persevere to the end, because all this will pass," he said.

Meanwhile, the KLA has ninety days to surrender their weapons. Clinton and his NATO commanders, however, may find it is easier to take the lives of sleeping civilians than to take the weapons from determined terrorists.

In the end, all of Clinton's talk about saving humanity may destroy it. Aggression in the name of humanity is a crime against mankind.

"By words he may convert them to salvation, but by evil behavior, he injures them."

22.6.99

NEWS

CIVIL ISSUES

POLITICS

MILITARY

- KOSOVO AND

METOHIA

ECONOMY

CULTURE AND RELIGION

SPORT

Bulgarian Media on Disarming of Terrorists from Kosovo and Metohija

June 22, 1999

Sofia, June 22 (Tanjug) - There can be no more stalling in the disarming of the separatists and terrorists from Kosovo and Metohija and the so-called KLA can no longer be an "armed formation", a "partner of the USA and the NATO" till recently, accent the Bulgarian media, including the government newspaper Democracy, today.

The Bulgarian press reminds that the peace mission of the UN in Kosovo and Metohija had taken full responsibility for the safety of all citizens - Serbs, Montenegrins, Albanians, Gypsies, Turks and others living there.

The Monitor journal accents, in several articles and statements, that the terrorists had "promised in writing to surrender arms they were given by the USA and the NATO, the UN embargo not with standing".

The Monitor also transfers the reaction of General Michael Jackson, who stated that the document signed in Pristina yesterday with the representatives of the so-called KLA is no agreement but "a one-way obligation for the terrorists to carry out on the basis of the Resolution of the Security Council of the UN".

"Any enmity between the Serbs and Montenegrins and other citizens living in Kosovo and Metohija must stop without exception", such was the transferred statement of the representative of the peace mission of the UN. The Bulgarian media accent that "it is the only way to establish permanent peace and security for all inhabitants of Kosovo and Metohija".

The KFOR has no other choice since it has taken full responsibility in Kosovo and Metohija and it must protect the lives of the citizens as well as their property, which had been, during the past days, "snatched by Albanian terrorists before the very noses of the representatives of some international forces", concludes the highly sold 24 Hours journal.

Bulgarian newspapers, which had, these days, given a lot of publicity to the goings-on in Kosovo and Metohija and the actions of the terrorists and separatists of the so-called KLA, emphasize that "since the end of last year, the USA and the NATO have taken 'into their own hands' the members of the terrorist organization, first secretly, and

then publicly".

'They know very well in the USA and Western Europe that the roots of this terrorist organization "come from the so-called Mao groups, trained in Albania under the supervision of the special services of ex-President Enver Khoja", wrote the Duma recently.

During the late eighties, these separatist formations named themselves the "Red National Front" and started terrorist actions in 1993, with support on the side. They started mass attacks on police stations and patrols of the legitimate forces in Kosovo and Metohija, on distinguished Serbs and Montenegrins and those Albanians who honoured Serbia in which they lived and still live, reminds the Duma.

This terrorist organization, later named the KLA, has always had separatist goals. So it was, and not by accident, that French Foreign Minister Hubert Vedrin stated that, as the Monitor transfers today, "the idea of a referendum for an independent Kosovo and Metohija has been discarded and it is now necessary to turn all the inhabitants of this province towards living together, no matter the ethnic background".

In other words, apart from having to take the 'white flag' by surrendering arms, the separatists will have to give up a decades long idea of an 'independent Kosovo and Metohija', emphasize the Bulgarian media.

22-6-99

The Slav Republic: Who Wishes Ethnically Clean Albanian Kosovo and Metohija?

June 22, 1999

Bratislava, June 22 (Tanjug) - The opposition journal Slav Republic demands in its commentary on the war in Yugoslavia: Who is essentially interested into forming an ethnically clean Albanian Kosovo and Metohija?

"The war in Yugoslavia, allegedly led because of the protection of the human rights of the Albanians is over, and thus the human rights of the Serbs are over too", this newspaper writes, warning that the running away if one group of the population is now replaced by the running away of another group suddenly bothers no one.

"It seems that President Milosevic it is not, but someone altogether different, who was interested in the forming of an ethnically clean Kosovo and Metohija, an Albanian Kosovo and Metohija", states the Slav Republic.

The paper warns that "the liberators, who had murdered in the name of humanity, today ignore the fact that members of the home nation are leaving their houses".

The journal points out that Xavier Solana, whom the Russian Parliament has named "organizer of the aggression against Yugoslavia" and "war criminal", cynically invites the Serbs to stay in Kosovo and Metohija. Along with that, nobody cares about the terrorists of the so-called KLA definitely laying down their arms. Thanks to that, the Slav Republic names an example, the Serb Orthodox monastery of the Holy Trinity in the south of Kosovo was burned down. "Thanks to that, fear never leaves Kosovo Polje, while Albanian killers audaciously state that Albanian land is everywhere where Albanians live".

"The messiahs that had, till recently, devastated Yugoslavia with lethal bombs have themselves photographed in theatrical poses next to mass graves today. Pictures that are to confirm the justification of the killing, adds the Slav Republic. However, this opposition journal warns, "pictures of the atrocities committed by the Albanian terrorists and monastery burners are still a taboo".

23-6-99

STATEMENT

Belgrade, June 23, 1999

The afflictions and killings of the Serbs continue to happen. Vujinovic Nenad and his son Srdjan were murdered in Urosevac. Rt. Rev. Atanasije, the Bishop of Zahumlje and Herzegovina, and Rt. Rev. Artemije, the Bishop of Raska and Prizren, have managed today to evacuate from Urosevac Zivko Kojic, a priest of the Serbian Orthodox Church, whose life was endangered, and about one hundred Serbs, who previously spent five days in the railroad station of Urosevac, beaten by the Albanians, hungry and thirsty. These poor people have been lodged in Gracanica village, in the premises of a primary school, which has been turned recently into a reception point for the Serbs expelled from their hearths. There is an extremely small number of the Serbs in Urosevac, and those people are hiding. New victims have been found in Pec, too. Up to now, the names of 14 killed inhabitants of Pec have been known.

In the southern part of the province, one can commonly see the vehicles with the Albanian registration number and the people in the uniforms of the Albanian army, as if all of Albania poured into the Serbian Kosovo and Metohia. The Albanians even control traffic in Decani. The number of the Serbian villages in the south of this province, which have not been burned, is very small. The Albanians have occupied both parish centres in Klina, and marked them as the ownership of KLA.

Rt. Rev. Artemije, and Rt. Rev. Atanasije, the Bishops of the Serbian Orthodox Church, have met today with General Michael Jackson, and with four foreign ministers from NATO countries: Vedrin, Cook, Fischer and Dini. It is expected that the Bishops will also meet Javier Solana tomorrow. The ministers have promised to work on the creation of a multiethnic, multicultural and multireligious Kosovo and Metohia, meaning that there would be enough place there for the Serbian people and the Serbian Church.

Bishop Artemije has been asking the Serbs to stay on their hearths, pointing out that is the personal and national interest of every Serb. Many Serbs act in accordance with Bishop's request.

Serb population looted in Pristina.

LONDON, June 25 (Itar-Tass) -- Pristina, the administrative center of Kosovo, has been swept by acts of violence against the Serbs and looting shops and houses belonging to the Serbs. Incidents of violence and looting committed by extremist crowds of Kosovo Albanians began overnight to Friday. The British and Canadian KFOR contingents are not taking any measures to stop violence, BBC radio reported on Friday. The Serbs who remained in Pristina have been panic stricken. BBC radio said.

The assassination of three Serbs murdered at Pristina University on Thursday has worsened fears among the Serbs, BBC said.

Joegoslavië heeft snel half miljard gulden nodig

23-6-99

BELGRADO - Om de industrie weer op gang te krijgen, die de afgelopen maanden door de Navo is geteisterd, heeft Joegoslavië ten minste een half miljard gulden nodig.

Dat heeft de Kamer van Koophandel in de Joegoslavische hoofdstad Belgrado gisteren laten weten. Volgens secretaris Ljubivoje Todovic hebben lokale banken niet genoeg geld voor herstel van de fabrieken, die nodig zijn voor de reconstructie van het land.

Vertegenwoordigers van de Joegoslavische industrie hebben de regering opgeroepen onmiddellijk een eind te maken aan de staat van oorlog. Dat zou de zakenwereld in staat stellen de handelscontacten met de buitenwereld te herstellen. Naar verwachting beslist het parlement morgen over terugkeer naar normale verhoudingen.

Volgens economen staat Joegoslavië voor immense problemen. De schade die is aangericht tijdens elf weken van Navo-acties loopt in de tientallen miljarden guldens. President Slobodan Milosevic mag dan hebben verklaard dat de wederopbouw is begonnen, de regering heeft geen geld om grote projecten uit te voeren. Voor het begin van de oorlog op 24 maart werd geschat dat Belgrado nog geen 300 miljoen aan contanten in kas had.

Mladjan Dinkic, een onafhankelijk econoom, riep op „het Joegoslavische volk niet af te persen, zoals de G-7-landen willen. Zeg de Joegoslaven niet dat ze alleen

hulp krijgen als ze Milosevic afzetten. Dat werkt contra-productief. De geschiedenis leert dat autoritaire regimes aan kracht winnen in landen die worden geïsoleerd.”

De Joegoslavische politicus Vuk Draskovic, die door Milosevic uit zijn regering is gezet tijdens de Navo-acties, heeft gisteren opnieuw hervormingen en verkiezingen geëist. Tegelijkertijd neemt de verdeeldheid onder de Servische oppositiepartijen toe. Een verenigd front tegen Milosevic lijkt uitgesloten.

De verzoening van Joegoslavië met de rest van de wereld moet volgens Draskovic onmiddellijk ter hand worden genomen. Hij denkt dat er binnen de regeringspartijen mensen zijn die zich realiseren dat het tijd is voor hervormingen, en sluit protestdemonstraties voorlopig uit.

Politieke analisten in Servië geloven dat de oppositie geen kans maakt als die geen gezamenlijk front vormt. Het land dreigt een nog radicalere leider te krijgen dan Milosevic: de nationalistische Radicale Partij van Vojislav Seselj zou kunnen profiteren van de verdeeldheid bij verkiezingen.

Het geweld tegen Serviërs in Kosovo hield gisteren aan. Bij Belacevac ontdekten Serviërs volgens het persbureau Beta de zes lichamen van familieleden die op 12 juni door het UCK waren ontvoerd uit een kolenmijn, op de dag dat Kfor Kosovo binnentrok. In Pristina werd een Serviër door onbekenden neergeschoten.

In totaal zijn zeker twaalf Ser-

viërs de afgelopen dagen gedood in Kosovo, meldden verschillende Servische media. Ongeveer 120 Serviërs en Montenegrijnen zouden zijn ontvoerd. De meesten verdwenen in de buurt van Pec en Orahovac, de plaats waar Nederlandse militairen van Kfor gelegerd zijn.

Trouw commentaar

Dilemma's bij hulp aan Joegoslavië

23-6-99

Waar de verliezer tot inkeer komt, moet grote lankmoedigheid de overwinnaar sieren.

Dat zou een mooie uitkomst zijn van het - de facto - einde van de oorlog om Kosovo. Die lankmoedigheid zou dan kunnen bestaan uit een royale steun van de westerse landen, daarbij voorgestaan door de Europese Unie, aan de wederopbouw van niet alleen Kosovo, maar ook van de rest van Joegoslavië.

De ellende is alleen dat het regime van president Slobodan Milosevic van Joegoslavië zich volstrekt niet ziet als de verliezer, om nog maar te zwijgen over de vraag of het tot inkeer bereid zou zijn, bijvoorbeeld op het punt van de etnische zuivering in Kosovo en de executie van honderden, zoniet duizenden, burgers waartoe het zijn troepen opdracht heeft gegeven.

Als daarbij wordt opgeteld dat Milosevic door het Joegoslavie-Tribunaal is aangeklaagd wegens misdaden tegen de menselijkheid, wordt het moeilijk die grote lankmoedigheid voor dat regime op te brengen. En is het begrijpelijk dat de leiders van de westerse wereld hebben uitgesloten bij te dragen aan de economische wederopbouw van Joegoslavië, zolang een vermeend oorlogsmisdadiger als Milosevic daar aan de macht is.

Maar lankmoedigheid is er in soorten en te-
recht hebben de leiders in Keulen humanitaire hulp aan de Joegoslavische bevolking niet uitgesloten. Ook al om die bevolking niet te zwaar te laten boeten voor de misdaden door het regime en zijn handlangers begaan. Waarbij overigens de forse steun van de meerderheid van die bevolking voor het regi-

me en zijn acties wel een complicerende factor is. Anderzijds moet gezegd worden dat een repressief regime als dat van Milosevic over vele mogelijkheden beschikt de eigen bevolking zodanig te manipuleren of zelfs op te zwepen dat steun aan het regime een weliswaar bedenkelijk, maar ook een voor de hand liggend gevolg is. Een steun overigens die snel kan omslaan als het regime zijn beloften niet waarmaakt en de bevolking de mogelijkheid tot vrije keuze krijgt.

Waarmee maar gezegd is dat, als er politieke krachten en bewegingen in Joegoslavië voor morele en financiële steun in aanmerking komen, het niet het regime van Milosevic is, maar die bewegingen en partijen die oprecht van plan zijn te werken aan democratisering van het land.

23-6-99

23-6-99

Terrorists' Barbarism in Devic

June 23, 1999

Srbica, June 22 (Tanjug) - The nine-member sisterhood of the Devic monastery described today to the Tanjug correspondent the details of the last week's barbaric attack of the Albanian terrorists on that mediaeval Serb monastery dating from the beginning of the fifteenth century.

More than twenty terrorists then robbed, damaged and desecrated the Devic monastery, which is located in Drenica, five kilometers from Srbica, towards Glogovac.

The nuns say that the terrorists shut them up in one room and then started robbing, destroying and desecrating the monastery.

The Albanian terrorists broke the tablet on reliquary of Saint Joanikije Devicki, the patron saint of the Devic monastery. They also destroyed all the frescoes and ravaged all the rooms in the monastery.

The terrorists stole three tractors with trailers, a van, a Golf automobile, all the machinery and all the food from the monastery.

They also stole all the monastery money, the radio station, the technical equipment with the telephone and two dogs. They even stole prioress Anastazija's watch.

While the terrorists were taking away the stolen goods, French members of the KFOR arrived at the monastery and freed the nine-member sisterhood from captivity.

The community branch of the Red Cross from Kosovska Mitrovica organized aid in food for the nuns.

The KFOR now protects this Serb monastery and the sisterhood considers itself to be completely safe when Russian members of the KFOR arrive in Laus, in the close proximity of Devic, at the end of this week.

CNN too reported of this crime, showing the shocking images of the desecration of the monastery and the damage done to frescoes with firearms.

According to the statement of a French member of the KFOR, the international peace forces were late, because the terrorists of the so-called KLA held the Devic monastery under occupation for three whole days.

P2=LEES

23-6-99

I read a statement of Carl Bildt, the UN special envoy to the Balkans today: "We will enter a devastated wasteland and will have to build it from the bottom up." Can there be any doubt that this was the intention of the NATO powers from the very beginning—to rip apart the Balkans and

restructure the area according to their own interests? How fortuitous that Serbs, pushed to desperation by bombs, carried out the "ethnic cleansing" for them; it made for good public relations and NATO, like a mob boss, never needed to dirty its hands. The number of casualties is almost meaningless. More horrific is the utter disregard for life, the employment of "inferior" peoples as statistics, as corpses, as marketing materials to justify the mercenary goals of Europe and America.

So now we are to feel safe, because American military hegemony is intact and the evil Serb demolished? Far from safe, I am terrified by the increasing conflicts and repulsive displays of brutality—will I or my children be fodder for the next humanitarian action?

As you write, people are confused ... deadened by the barrage of propaganda dressed up as journalism, unable, perhaps afraid to think critically about the events occurring ... People turn to the Robertsons and Perots who present themselves as alternatives to the Washington crowd without understanding the power that these men and their ilk already wield. I am not a Marxist, not yet, but I believe it is essential that people be alerted to real alternatives. And for that I appreciate and support the role this Web site is assuming.

Thank you for your time.

MMG

23-6-99

MASSACRED BODIES OF SIX SERBS UNCOVERED

PRISTINA - The massacred bodies of six Serbs from Obilic, kidnapped several days ago by ethnic Albanian terrorists, were uncovered in the village of Mazgit, two kilometres from the town, Tanjug learned on Tuesday in the Centre for Peace and Tolerance in Pristina.

The victims were Slobodan Pavlovic and his son Nenad, Momcilo Dimic, Dimitrije and Aleksandar Milenkovic and Dejan Prokic.

The six were abducted by terrorists in the morning of June 16 in front of their houses in the Kosamcic Ivana Street in Obilic and were taken in the direction of Mazgit.

ETHNIC ALBANIAN TERRORISTS KIDNAP AT LEAST 140 SERBS AND MONTENEGRINS

PRISTINA - In the past 12 days, ethnic Albanian terrorists have kidnapped at least 140 Serbs and Montenegrins in Kosovo and Metohija, the Pristina Media Centre has said.

The majority of abducted persons were between 36 - 40 years and from the region of Orahovac. In Pec kidnapped were more 20 Serbs and Montenegrins, 12 Serbs from the region of Kosovska Vitina, and eight Serbs from the village of Gusica, near Kosovska Vitina.

Eyewitnesses claim that in Urosevac, 20 Serbs were kidnapped from a column of citizens leaving that city.

At the Belacevac coal mine, ethnic Albanian terrorists abducted five Serbs, and six in Obilic, including 15-year Nenad Pavlovic.

It is feared that the number of kidnapped is much higher because there were no eyewitnesses during numerous abductions.

The KFOR command has been informed about the majority of the kidnappings.

In the past three days, in Pristina alone, gangs have broken into over 300 apartments. In a number of these instances, Serbs and

Montenegrins have been forced out of their apartments by threats and weapons, and ethnic Albanians have moved in.

The number of stolen cars has still not been registered.

KFOR reacts to the majority of reports by citizens and evicts from the apartments persons who moved in by force, but it is clear that the number of peacekeepers is insufficient and that they are unable to fully prevent the anarchy.

An employee of the Serbian electric power company Elektroprivreda Srbije, Bozidar Jovanovic, was wounded today at 11 a.m. in the centre of Pristina. Eyewitnesses said that four men opened fire from pistols at Jovanovic and then calmly walked away towards the city centre.

Jovanovic, who was wounded in the arm, leg and chest, was taken to the Pristina hospital.

TWO BRITISH PEACEKEEPERS, TWO CIVILIANS KILLED IN KOSOVO AND METOHIJA

PRISTINA - The Pristina-based command of the U.N. peacekeeping mission to Kosovo and Metohija (KFOR) confirmed at a press briefing on Tuesday that four persons had been killed and one wounded in a mine-clearing operation at the village of Negrovce, 30km west of the city, on Monday.

A spokesman for Britain's KFOR contingent said that two British peacekeepers and two civilians had been killed during the operation, while one civilian had been wounded.

He could not, however, say why the three civilians had been there, saying that he believed they were former members of the ethnic Albanian terrorist organisation calling itself Kosovo Liberation Army (KLA) who had wanted to help British peacekeepers.

The reporters were also informed that two more incidents had occurred in Serbia's southern province over the past 24 hours. One of them occurred when unidentified persons opened fire at a patrol of French peacekeepers in Kosovska Mitrovica, while the other occurred when unidentified persons fired at a patrol of Italian peacekeepers in Pec.

MORE THAN 700 SERBS RETURN TO PRISTINA ON TUESDAY

PRISTINA - On Tuesday afternoon, more than 700 Serbs who had temporarily left their homes in Kosovo and Metohija over the past 10 days returned to this southern Serbian province.

The Serbs had been staying in the Nisavski, Moravicki, and Podunavski districts.

The returnees have been placed in an assembly point in Kosovo Polje, and they will leave for their homes tomorrow morning.

Serbian Red Cross official Goran Nikolic said humanitarian aid from the Peinjski district had also arrived in Kosovo Polje today.

The aid includes 1,000 mattresses, a large number of tents, and food, he specified.

OVER 600 HOME-BOUND SERBS REACH KOSOVO AND METOHIA'S TOWN OF LEPOSAVIC

LEPOSAVIC, Serbia - More than 600 Serb refugees returned Tuesday to Leposavic, in the north of Serbia's southern province of Kosovo and Metohija, where they are now at a reception centre.

In the next few days, they are to return to their homes in Vucitrn, Obilic, Kosovo Polje, Istok, Pristina, Urosevac and other towns and localities, escorted by the U.N. peacekeeping mission to Kosovo and Metohija (KFOR).

The number of Serbs at a reception centre in Zubin Potok, also in the north of the province, has also gone up. They are to return to their homes, mainly in Srbica, Istok and Urosevac, by the end of the week.

Kosovo community asks UNO for protection from Albanian gunmen.

BELGRADE, June 23 (Itar-Tass) - Citizens of the Kosovo community Gor have sent a letter to UN Secretary General Kofi Annan, asking for protection against Albanian terrorists.

Taking advantage of the "security vacuum" after the withdrawal of Yugoslav army units, gunmen from the so-called Kosovo Liberation Army (KLA) are trying to seize control of the territory, says the letter.

They attack villages, shelling them from all kinds of arms and driving the local population from their homes.

"Community citizens have to resort to self-defence to protect their children and property," goes the letter. "That may amount to large-scale armed clashes, which will pose a threat to stability in that Kosovo region," it says.

The letter demands that international KFOR units be sent to the community to prevent the bloodshed.

The Gor community is situated in a remote mountainous region of Kosovo on the border with Albania. Its residents are Serbs converted to Islam. They have always been loyal to Serb authorities, but also had no conflicts with KLA gunmen arriving from Albania.

The conflict erupted after Yugoslav security forces left the region. Taking advantage of the situation, Albanian extremists have tried to seize the territory but were rebuffed. Clashes in Gor have been continuing for several days.

23-6-99

OPLAND

SERVISCHE VROUW
VLUCHTEND VOOR HET UCK

OPLAND

23-6-99VN

OOK MIJN JAN FABER is nauwelijks gelukkig met de afloop van deze oorlog. Natuurlijk is het een opluchting dat de Kosovaren nu weer in groten getale teruggaan naar Kosovo. Maar er zijn intussen afgrijselijke dingen gebeurd en je moet je afvragen of je dat niet had kunnen voorkomen. En het navrante is, dat nu de Serviërs verdwijnen. Ik heb me de laatste dagen wel eens cynisch afgevraagd wie we nu zouden moeten bombarderen. We noemen het geen etnische zuivering als de Serviërs uit Kroatië of Kosovo worden verdreven, omdat de Serviërs in onze perceptie aan de verkeerde kant staan. Maar de Navo werkt nu mee aan het vestigen van een nieuwe, etnisch zuivere staat Kosovo, want ik kan in de verste verte niet inzien hoe die in de praktijk deel kan blijven uitmaken van Joegoslavië. Om dat te voorkomen had men het UCK, het Kosovaarse Bevrijdings Leger, nooit in Kosovo moeten binnenlaten. Want dit is niet het eindstation. Als onafhankelijk landje is Kosovo economisch niet levensvatbaar. Er zijn UCK-leiders die nu nadrukkelijk pleiten voor een Groot-Kosovo, waarbij het Albanese deel van Macedonië, het deel van Montenegro waar Albanen wonen en ook Albanië zelf bij Kosovo worden gevoegd. Zij zien Kosovo als het unieke centrum van de Albanese cultuur.

Tweede-Kamerfractie Partij van de Arbeid

Den Haag, 24 juni 1999

FEENSTRA VRAAGT OPNIEUW AANDACHT VOOR MILIEURAMP IN JOEGOSLAVIË

PvdA-kamerlid Jaap Jelle Feenstra heeft opnieuw aandacht gevraagd voor de milieuramp in Joegoslavië als gevolg van de NAVO-bombardementen. Naar aanleiding van het aanvankelijk weggemoffelde rapport van het VN-milieuprogramma UNEP heeft Feenstra schriftelijke vragen gesteld aan de ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Buitenlandse Zaken en Defensie.

De NAVO-bombardementen op Joegoslavië, met name in Servië en Kosovo, hebben de ergste milieucatastrofe in de Europese geschiedenis sinds Tsjernobyl veroorzaakt. Dat staat in het rapport van het VN-milieuprogramma UNEP. Door de bombardementen op raffinaderijen en zware industrieën van de afgelopen drie maanden zijn grote hoeveelheden pcb's vrijgekomen die miljarden liters water vergiftigen. In de bodem zou verarmd uranium terecht zijn gekomen. Feenstra wil van de ministers weten wat zij van deze berichten vinden en of zij bereid zijn het aan de orde te stellen binnen de geëigende organen.

Feenstra vraagt de ministers ook of het rapport alsnog van een evaluatie en conclusies kan worden voorzien voor het herstelprogramma van de Balkan. Al eerder, tijdens het algemeen overleg over de Milieuraad, had Feenstra aan minister Pronk gevraagd hoe hij de rol van Nederland en de EU ziet met betrekking tot het herstel van de aangerichte schade, met name ten aanzien van het milieu. Aansluitend bij zijn vragen tijdens het algemeen overleg vraagt Feenstra tevens of voor - onverhoopt - volgende conflicten aanbevelingen kunnen worden opgesteld. Door gerichte acties moet in de toekomst, behalve met humanitaire en volkenrechtelijke aspecten, ook met cultuur, natuur en milieuwaarden rekening worden gehouden..

Zie ommezijde voor de tekst van de vragen.

Voor meer informatie: Jaap Jelle Feenstra 070-318 2776

24-6-99

**VRAGEN VAN HET LID FEENSTRA (PVDA) AAN DE MINISTERS VAN
VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER,
VAN BUITENLANDSE ZAKEN EN VAN DEFENSIE**

---

1. Bent u bekend met het bericht over een rapport van UNEP (VN-milieuprogramma) waarin vermeld wordt dat de bombardementen van de NAVO op Joegoslavië (Servië en Kosovo) 'de ergste milieucatastrofe in de Europese geschiedenis' sinds Tsjernobyl hebben veroorzaakt? (1)
2. Is het waar dat dit rapport ondanks de schokkende conclusies niet is besproken binnen de geëigende organen? Zo ja, bent u bereid dit aan de orde te stellen? Hoe beoordeelt u de inhoud van dit UNEP-rapport?
3. Voor wat betreft de actuele situatie: zal dit rapport alsnog van een evaluatie en conclusies worden voorzien voor het herstelprogramma van de Balkan?
4. Voor wat betreft toekomstige situatie: kan aansluitend bij onze vragen in het overleg over de Milieuraad aangegeven worden of voor - onverhoopt - volgende gewapende conflicten ook aanbevelingen zullen worden opgesteld om naast de humanitaire en volkenrechtelijke aspecten ook middels gerichte acties cultuur-, natuur- en milieuwaarden meer kunnen worden ontzien? (2)

(1) ANP-bericht in Metro d.d. 24 juni 1999

(2) Algemeen overleg over de Milieuraad d.d. 17 juni 1999

24-6-99

Genocide Against Serbs in Kosovo Noted, Itar-Tass, 6/23/99

Posted by dd chukurov®, Jun 24, 1999, 22:40

[Post Reply](#) [Forum](#)

Genocide Against Serbs in Kosovo Noted.
Itar-Tass
23-JUN-99

MOSCOW, June 23 (Itar-Tass) - The Anti-NATO commission of the State Duma lower house of Russian parliament adopted a statement "On the genocide regarding the Kosovo Serb population resulting from NATO's gross violations on arrangements on the Kosovo settlement," says a report of the Duma press service relayed to Itar-Tass on Wednesday.

The statement says that the genocide against the Kosovo Serb population began in Metohia with the connivance and, at times, obvious complicity of NATO occupation forces. It was a result of deliberate gross violation by NATO of the arrangements on disarmament of the Kosovo Liberation Army (KLA) and permission to large KLA units with heavy armaments to pass through Yugoslav borders.

The commission believes the KLA acts in keeping with a plan prepared in advance and coordinated with NATO. The plan envisages the blockage of roads, the seizure of Serb refugees and murdering them in deserted Albanian villages and other localities where their bodies would later be shown to UN observers and journalists as bodies of Albanians killed by Serbs before the Yugoslav army's pullout.

The statement says the next stage of the NATO operation in Kosovo would be to register juridically thousands of unidentified dies of Serb refugees killed by the KLA after the Yugoslav troop pullout as "proof of Serb war crimes". This will be done with the assistance of international civilian presence in Kosovo, special services and the mass media of NATO countries.

"It is apparent that the arrangement for urgent withdrawal of Yugoslav units, that did not permit the evacuation of the entire civilian population, NATO's refusal from disarming the KLA and a delay about bringing NATO troops in were part and parcel of the single plan," the Duma statement says.

The plan envisages the preparation of propaganda and the juridical basis for unilateral revision of the agreements on Kosovo to occupy the entire Yugoslav territory and pass death sentences on Yugoslav leaders by the Hague-based United Nations tribunal for former Yugoslavia, the Anti-NATO commission points out.

saf/

"New York Times" warns: Terrorist the greatest danger for peace

2007-06-23 14:59

New York, 23rd June (Tanjug) - The greatest danger for peace in Kosmet which is being established under the UN control are terrorists from the so-called KLA, warns the "New York Times" today in its editorial.

Recently determined obligation of the so-called KLA to lay its arms is a significant step toward the peace stability and, according to the daily, toward creating of security for everybody and especially Serbs in Kosmet, but also for the UN international forces.

The daily then warns of untenableness and danger of some terrorist attempts to impose as some future organized semi-military force.

In order to illustrate the profile of terrorists, the daily says "there have already been many incidents in which ethnic Albanians robbed and devastated Serbian houses".

The daily then says that the extremists among ethnic Albanians from Kosovo and Metohija, regardless to their voicing that they want to live together, have practically already tried to realize their idea of independence by "driving out the rest of Serbs who live in Kosovo".

"It is completely unacceptable", states the editorial and adds that the international community must carefully observe behavior of ethnic Albanians from Kosmet. In the long run, the so-called KLA is a threat and danger for turning Kosmet into the military dictatorship of ethnic Albanians from Kosmet.

The "New York Times" reveals to American readers an unknown fact that the ethnic Albanians from Kosmet themselves are afraid of terrorists from that organization "being aware of their brutality and criminal acts committed by their leaders and members".

In Kosmet there are numerous people capable for developing civil authorities and institutions, suggests the daily of New York in its editorial stating that in this process there is no place for terrorists.

24-6-94

NATO foreign ministers guarantee multi-ethnic Kosovo.

BELGRADE, June 24 (Itar-Tass) - The foreign ministers of Britain, Germany, Italy and France held a joint press conference in Pristina on Wednesday to sum up their one-day trip to Kosovo.

They said they guarantee Kosovo's multi-ethnic society based on respect for religions of its citizens and on democracy and law.

The four nations have sent the largest military contingents to the Kosovo peace force, or KFOR, and are controlling four of Kosovo's five sectors.

France's Defense Minister Alain Richard also visited Kosovo province on Wednesday.

Britain's Foreign Secretary Robin Cook said that he and his colleagues had met delegates of Kosovo's ethnic Albanians and of the Serbian Orthodox Church.

The Albanian delegation included Hashim Thaci, leader of the Kosovo Liberation Army, Edita Tahiri of the Kosovo Democratic Union and Veton Surroi, who had led the Kosovo Albanian delegation to the Rambouillet talks.

Delegates of the Serbian Orthodox Church voiced concern about the

fates of Kosovo's Serbs and Montenegrins.

Cook said KFOR leaders had assured them that the international peacekeeping force would protect the rights of all Kosovo residents regardless of their ethnicity or religion.

German Foreign Minister Joschka Fischer said he was satisfied that Kosovo's Albanians endorsed the foreign ministers' opinion that peace cannot be made with the feeling of revenge.

Peace will be durable only if the circle of violence is broken and society is based on democracy and law.

Cook and Fischer visited Velika Krusa, a town where Britains' military servicemen found a mass grave. Fischer called for an investigation and bringing the guilty to the Hague tribunal.

24-6-99

PRISTINA HOSPITAL DOCTORS SAY PATIENTS AT RISK THROUGH TERRORISTS

PRISTINA - Doctors at Pristina's central Hospital warned the U.N. peace mission (KFor) on Wednesday that ethnic Albanian terrorists are putting patients at risk by stopping doctors doing their jobs because of their nationality.

The doctors said that members of the ethnic Albanian terrorist so-called Kosovo Liberation Army (KLA) are preventing them from helping patients and even shutting them out of operating theatres for being non-Albanians.

The appeal by the Hospital's non-Albanian staff to KFor has been prompted by the invasion of the Hospital three days ago, with the help of armed and unformed KLA terrorists, by a group of ethnic Albanian doctors who had left the Hospital in 1991.

At a news conference called in this connection, Dr Rada Trajkovic, speaking on behalf of the Serbian, Montenegrin, Gorany and Muslim doctors, stressed the doctors could no longer be responsible for what is happening.

The Serbian and other non-Albanian doctors said that the biggest responsibility now rests with the U.N. peace force (KFor), who must take immediate action to prevent a disaster.

KFor troops deployed around this biggest Hospital in the Yugoslav republic of Serbia's Kosovo-Metohija province have done nothing to disarm the ethnic Albanian terrorists guarding the gates to the compound and deciding who of the doctors and patients may go in.

Three Serbs found dead at Pristina university

PRISTINA, Yugoslavia, June 24 (AFP) - Three Serbs, including a university professor, were found dead Thursday in the economics faculty at the university of Pristina, the dean of the faculty, Milos Simovic, said.

The bodies of professor Milenko Lekovic, doorman Miodrag Mladenovic and worker Jovica Stamenkovic were found in the

basement of the faculty by a cleaning woman, Simovic said.

The bodies were bound and gagged, while several hammers and cables were found on the floor around them, he added.

A desk had been smashed and the dean's office had also been trashed, said Simovic, adding that a KFOR patrol came to the scene after the bodies were found.

The discovery was the latest in a series of incidents since the deployment of the international peacekeeping force (KFOR) charged with securing the battered province.

Ethnic tensions rising in Kosovo

BELGRADE, Yugoslavia, June 24 (UPI) -- Tensions between the ethnic Albanian and Serb communities in Kosovo are intensifying. This morning, a group of some 40 armed Albanians tried to force their way into the Pristina radio and television building but were barred access by Serb employees armed with machine guns. Pancevo radio reports the tension was defused by KFOR members, who secured the building and disarmed both sides. Belgrade's independent Beta news agency says three Serbs were found dead by employees inside a university building in Pristina this morning.

The agency identified the victims as assistant professor Milenko Lekovic, doorman Miodrag Mladenovic and the owner of the faculty canteen, Jovica Stamenkovic. Their bruised bodies were found in the cellar of the economics faculty building, with their hands and mouths taped and firearm wounds in their arms. Their identity cards and other personal belongings were strewn around on the floor. The building was used by Serb students and staff. An older building has been turned over to the Albanians under an agreement concluded before the latest crisis began. In Pee, reports say about 200 Serbs have taken shelter in a nearby Serbian orthodox monastery after being threatened by ethnic Albanian residents of the town. Beta says some 20 cars were later seen leaving the monastery. The Kosovo peace implementation force, KFOR, has declared the towns of Pristina, Prizren and Orahovac safe for homecoming Kosovo Albanians but says other parts of the province are still dangerous because of large numbers of land mines, booby traps and unexploded explosive devices. KFOR has announced a three-phase program for the return of Albanian refugees to Yugoslavia. KFOR officials say this is to slow the influx of returnees. Some 200,000 refugees have already come home, out of an estimated 850,000 who fled to neighboring Albania and Macedonia during the Kosovo crisis.

Marines kill an assailant in Kosovo firefight

WASHINGTON, June 23 (AFP) - US Marines came under fire at a checkpoint in Kosovo Wednesday and returned fire, killing an unidentified assailant and wounding two others in the most serious clash since they deployed as part of a NATO-led peacekeeping

24-6-99

DAMAGE CAUSED BY NATO IN VOJVODINA ESTIMATED AT BILLIONS OF GERMAN MARKS

NOVI SAD, Serbia - The total damage caused by NATO's bombings to economic facilities and infrastructure in Serbia's northern province of Vojvodina has not been estimated yet but it is certain already at this point that it amounts to billions of German marks, provincial assistant economy secretary Jovan Susa has said.

In a meeting with officials of Vojvodina's companies most severely affected by the NATO air strikes, on Wednesday, Susa said that, during NATO's 11-week aggression, seven companies in the province had been destroyed and 82 severely damaged and that 10 bridges and a large number of flyovers and railway lines had been demolished.

He also said that a large number of Serbian Radio and Television (RTS) and power industry facilities had been destroyed.

He said that about 15,000 people used to work in the companies that had been destroyed. In the light of the fact that the companies in question were vital for the activity of other firms, the number of people who have been left jobless is seven times higher, he said.

Eight trunk and regional roads and eight bridges and flyovers on them were also the target of NATO aircraft.

If indirect effects like the damage caused to alternative routes used following the destruction of main land links are also taken into account, the total damage exceeds 1.4 billion dinars (1 German mark = 6 dinars).

NATO missiles incurred damage on the Elektrovojvodina power company's distribution network of 72 million dinars. The company's major partners, the oil refineries in Novi Sad, Vojvodina's chief city, and Pancevo near Belgrade, were also destroyed by the NATO

shelling.

Direct damage caused to the oil refinery in Pancevo is estimated at this point at about 4.5 billion dinars, while indirect damage concerning the refinery's development is also very high.

The destruction of major oil depots in Novi Sad, Sombor and Conoplja has also dealt a severe blow to the oil industry. It is estimated that about 20 million dinars will be needed for their reconstruction.

An oil ban imposed on Yugoslavia creates an additional problem. The damage caused to the petrochemical plant in Pancevo, which operated with 90 percent of its capacities before the aggression, is estimated at more than 2.6 billion dinars.

24-6-99

Serb houses now burning in Kosovo

NOVAKE, Yugoslavia (AP) - NATO troops have pledged to do their best to keep revenge-minded ethnic Albanians from looting and burning Serb homes, but they were too late for this village. Crackling fire ate into wooden beams this morning. A roof collapsed. Tiles were strewn about. Stucco fell from walls. "They burn our houses, we burn theirs," said Shpetim Shijaku, a skinny ethnic Albanian 10-year-old who came from a nearby village to grab whatever fleeing Serbs had left behind. The looting of this Serb settlement of 50 houses in southwestern Kosovo began Tuesday, locals said, after villagers fled, fearing reprisals from Kosovo Liberation Army rebels.

SAVOVIC - CHILDREN MOST AFFECTED

KRALJEVO, Serbia - The NATO aggression on Yugoslavia disrupted the lives of about three million children, and those forced to become refugees with their parents were the most threatened, Yugoslav commission for cooperation with UNICEF President Margit Savovic said in the central Serbian town of Kraljevo on Wednesday.

Savovic said convoys of refugees included about 40 percent children, and that her commission had launched an action to collect aid for these young people.

Savovic and UNICEF office deputy head Alexander Malavayin presented to the Kraljevo Red Cross humanitarian aid for children - diapers, blankets, and clothing worth 500,000 dollars.

SERBIAN TRADE UNIONS CALL ON VIEIRA DE MELLO TO PROTECT WORKERS

BELGRADE - The Alliance of Trade Unions of Serbia sent a letter on Wednesday to special U.N. envoy Sergio Vieira de Mello asking him to take all steps to prevent the violent and illegal actions of the so-called KLA who are threatening the lives of workers on a daily basis and are violently and illegally siezing the property of companies and public institutions in Kosovo and Metohija.

We have been informed that workers are being prevented from doing their jobs, their employment records are being returned and they are being forced to leave their work places where they have legally been employed, the letter said.

24-6-94

This is the most evident in health institutions, electric power companies and in trade and public communal companies in Kosovo and Metohija. In some cases, all this takes place before the eyes of your representatives, the letter said.

The Serbian trade unions called on Vieira de Mello to take immediate steps and prevent such violations of legal norms and provisions of the International Pact on Economic, Social and Cultural Rights, the International Pact on Civil and Political Rights and conventions 102, 131, 87 and 89 of the International Labour Organization which guarantees the right to work, to get wages, the right to social security and trade union rights.

COOK - EUROPE WANTS MULTI-ETHNIC, MULTI-CONFESSONAL KOSOVO AND METOHLJA

PRISTINA, Serbia - British Foreign Secretary Robin Cook said Wednesday that Europe wanted a multi-ethnic and multi-confessional Kosovo and Metohija.

Addressing a news conference which he held jointly with foreign

ministers Lamberto Dini of Italy, Hubert Vedrine of France and Joschka Fischer of Germany at the Pristina-based headquarters of the U.N. peacekeeping mission to Kosovo and Metohija (KFOR), Cook said that their visit to the province was a demonstration of their unity and commitment to building a democratic society there.

Cook called on all living in the province to end the circle of violence and to live together in peace.

He urged Serbs not to leave the province, stressing that the KFOR troops' task was to protect all living in the province. In this connection, he said that the number of KFOR troops would be soon doubled, saying that the force would be then able to protect all in the province.

He also said that all ethnic Albanians he had met with earlier in the day wanted Serbs to remain in the province and wanted to build democracy together with them.

24-6-99

With only 2,400 troops so far in their zone in northern Kosovo, the French soldiers admit that they do not have the manpower to guarantee safety on every street. "I cannot position a soldier every few yards," explained one officer.

Albanians were the ones looting and burning this time, acting out grudges against Gypsies.

Young men and boys ran away across wasteland from the Gypsy quarter. One was carrying a rolled-up carpet on his head, another was weighed down with bulging bags. Behind them a house was smoldering still from a blaze that had taken hold an hour before.

French troops blocked the streets and checked the houses, but their action was late. The houses spilled open with abandoned goods, furniture, cookers and fridges. Clothes were strewn across courtyards and into the street, broken glass from smashed windows littered the ground.

"It's been going on for two days here," a French officer said of the looting. "They are largely Gypsy homes and it is Albanians doing it."

The Gypsy community seemed to have left the area. One old man was fetching his dog and talking to the French soldiers, but otherwise the district was abandoned. Serbs, too, were pulling out of town, their belongings packed into cars and trailers.

There are some 5,000 Serbs still in Mitrovica, and they are making an aggressive bid to retain control of one section of the town and turn it into a Serb-dominated quarter. Over the last few days they have prevented Albanians from entering the area and are providing living space to Serbs who have fled from elsewhere in Kosovo.

SERBIAN ORTHODOX CHURCH'S ST. SAVVA'S YOUTH PRESS SERVICE

PUBLIC RELEASE, 24. 06. 1999.

AFTER INSISTING OF METROPOLITAN AMFILOHJE, PATRIARCH PAVLE DECIDED TO STAY IN BELGRADE UNTIL SUNDAY

24. Jun BELGRADE - Serbian Orthodox Church informed that His Holiness Serbian Patriarch Pavle will stay in Belgrade until Sunday, even he planed to get back on Kosovo and Metohija on Wednesday, after the Holy Synod session. According to the information, the Patriarch decided so after he had spoke with Metropolitan Amfilohije who is still in the Patriarchate of Pec monastery in Kosovo. Further explanation was not presented. But it could be assumed from previous information about the safety of the monastery of the Patriarchate of Pec (we published on 23rd June 1999.), the ancient seat of the Serbian Patriarchs and temporal residence of Patriarch Pavle during last developments of Kosovo crisis, that His Holiness life could be endangered.

SERBIAN ORTHODOX CHURCH'S ST. SAVVA'S YOUTH PRESS SERVICE

PUBLIC RELEASE, 24. 06. 1999.

OVER 140 SERBS WERE KIDNAPPED IN THE LAST 12 DAYS

24. June 1999 PRISTINA - Albanian terrorists kidnapped, at least, 140 Serbs at the territory of Kosovo and Metohija over the last 12 days.

Most of the kidnapped (from 36 to 40) were coming from the territory of the Glogovac municipality. Within the Kosovska Vitina municipality territory, 12 Serbs were kidnapped. Of them, 8 Serbs were kidnapped in Gusica village only, near Kosovska Vitina municipality. According to witnesses' claims, 20 Serbs, from Urosevac, were kidnapped while fleeing the town.

Albanian terrorists kidnapped 5 Serbs at the Belacevac Coal Mine, while 6 were kidnapped in Obilic itself. Nenad Pavlovic, fifteen-year-old boy, was among the kidnapped.

The fear prevails, there are more kidnapped, as many of the cases were occurred with no witnesses. The KFOR command was informed of the majority of cases.

PUBLIC RELEASE, 24. 06. 1999.

SERBIAN ORTHODOX CHURCH LEADERS HAD MEETING WITH UK, FRENCH, GERMAN AND ITALIAN FOREIGN MINISTERS

24. June PRISTINA - "Orthodox Serbs are not protect in Kosovo and Metohija at all" said bishops of the Serbian Orthodox Church on the meeting with British, French, German and Italian Foreign affair Ministers in Pristina yesterday. Serbian Bishops of Raska and Prizren Artemije and of Zlatunje and Herzegovina Atanasije leaded Serbian Orthodox Church's (SOC) delegation which had a meeting with the high international politicians, explaining that the Serbian Orthodox people are not protect fully and that they had been cleansed from over two third of Kosovo by extremist Ethnic Albanians. Mr. Robin Cook, the Foreign Minister of the United Kingdom said later, during the day, that he and his colleges had promised to the SOC leaders that "Serbian population will be protected." Mr. Cook stated that he is very glad that the Kosovo Liberation Army (KLA) leader Hasim Tachy called Serbs to stay and live in Kosovo. However he did not even commented on the question that Mr. Tachy is the head of the KLA, the armed formation which is leading the cleansing of Serbs and destruction of their medieval monasteries and churches throughout Kosovo and Metohija.

SERBIAN ORTHODOX CHURCH'S ST. SAVVA'S YOUTH PRESS SERVICE

PUBLIC RELEASE, 24. 06. 1999.

BISHOPS ARTEMIJE AND ATANASIJE SAVED THE SERBS FROM UROSEVAC

24. Jun PRISTINA - Bishops Artemije and Atanasije were yesterday in Urosevac, after alarming news has been heard in last few days. Over a hundred Serbs were blocked in local Railway station, with their priest Fr. Zivko Kojic, and have been guarded by 530 Greek soldiers of KFOR. Even Greeks had tried to protect Orthodox people in Urosevac, their unit was not enough to prevent Kosovo Liberation Army to rob and kill.

The Serbian Church leaders evacuated Fr. Kojic and people since it was obvious that they life were endangered. All of them were received in the building of the Primary school in Gracanica village, which Serbian Church using for last two weeks as refugee center. However, from the sources of the Serbian Church from Kosovo we were informed that probably more Serbs are still in Urosevac, hiding from the certain death.

Subject: Web Master message 6/23/99 20:53

To Who It May Concern:

I read with interest and sadness of the Serbian refugees, and orphans.
It is a shame of what became of the land that my parents come from and
I sympathize with all the people of Former Yugoslavia. Regardless of
there religion or backgrounds.

As saddened as I am about the state that our country is in today I am
also upset that anyone in there right mind would stand by Miloshević.
This Man is a monster he is responsible for the start of this countries
problems and the only solution would be to remove him. Where does it
exist that a man in power has secret police .

It is a shame of what our country has become and all Yugoslavians be
it Serbians, Montenegrins, or other it is just shameless. Please whoever
reads my message understand that Serbs, Muslims, Catholics, Jews,
ALL ARE HUMAN AND BEING A REFUGEE IS PAINFUL
REGARDLESS WHAT YOU ARE YOU ARE HUMAN
FIRST!!!!!!!!!!!!

'Zonder onze politie gaan we niet terug'

Servische vluchtelingen

Abe de Vries

AVALA - „Ik sla een kruis bij alle elf kerken van mijn dorp dat wij geen enkel Albanees huis in brand hebben gestoken.”

Djordje Milosevic (60) komt uit Musutiste, een dorp bij Suva Reka in het zuiden van Kosovo. Hij is een van de honderden Serviërs die na de intocht van de Navo-troepen halsoverkop zijn gevlucht. Nooit hebben ze de Albanezen in het dorp een haar gekrenkt, bezweert hij. Maar terug durft hij niet, „niet zonder onze politie, en ons leger.”

De psychiatrische kliniek 'Avala', een klein ziekenhuis aan de zuidoostrand van Belgrado, ligt weggestopt aan het eind van een smal bergweggetje. Op de eerste dag van de Navo-bombardementen is de kliniek ontruimd. De patiënten zijn elders ondergebracht. Nu verblijft er een groep van negentig Serviërs, onder wie 41 kinderen. Geld hebben ze niet, hulp van de autoriteiten krijgen ze niet. Officieel zijn ze geen vluchtelingen, maar ontgeen de terug kunnen keheemden die terug kunnen komen. Het Servische Rode Kruis komt zo nu en dan eten brengen. Waarom dat vandaag niet gebeurt, weten ze niet.

Vijftien mannen drommen in de hal bijeen om hun verhaal te doen. Boswachter Djordje Milosevic heeft een dagboek bijgehouden. Op 11 en 12 juni, toen de Kfor-vredesmacht Kosovo binnen trok, zijn ze vertrokken. „We zijn weggegaan toen het leger en de politie de benen namen. Het UCK schoot vanuit het bos op de achterblijvers. Van de dertienhonderd Serviërs uit ons dorp zijn alleen vier oude en zieke mensen gebleven. We konden ze niet vervoeren. God weet wat er met hen is gebeurd.”

Musutiste ligt in het vruchtbare landbouwgebied aan de voet van de berg Zjar. Voor de oorlog telde het ook vijfduizend Albanezen. Het nabije Suva Reka was sinds vorig jaar een steunpunt van het UCK. Na het begin van de Navo-bombardementen sloegen de meeste Albanezen uit Musutiste op de vlucht.

Fabrieksarbeider Zijvan Zijkovic (61): „Ik hoopte in vrede met hen te kunnen leven als de oorlog voorbij zou zijn. Ze waren goede buren. We gingen altijd samen naar ons werk.” De angst sloeg toe na de moord, in februari, op de twee broers Mihalovic uit het dorp. Hun lijken werden in een met kogels doorzeefde auto gevonden.

Verhalen van Albanese vluchtelingen doen vermoeden dat de Servische politie en paramilitairen rond Suva Reka vreselijk hebben huisgehouden. In het dorpje Bukos zouden op 2 mei 22 Albanese burgers zijn geëxecuteerd.

De Serviërs in de Avala-kliniek zeggen van die gruweldaden niets te weten. Bang voor wraakacties zijn ze wel. Dat de Navo het UCK kan ontwapenen, geloven ze niet. „De terroristen vbergen hun wapens in de bossen”, denkt Zijkovic. „De Navo werkt samen met het UCK. Ons leger moest zich in tien dagen terugtrekken, terwijl het UCK er maanden over mag doen.”

VERVOLG OP PAGINA 5

Albanese wraakacties 25-6-99 nemen toe

(Van onze redactie buitenland)

AMSTERDAM - De wraakacties van naar Kosovo terugkerende Albanese vluchtelingen tegen Servische medeburgers nemen hand over hand toe, ondanks de aanwezigheid van de Navo-vredesmacht Kfor. In Pristina werden gisteren drie Servische werknemers van de universiteit gedood. In Pec staken Albanezen woningen van Serviërs en zigeuners in brand.

In het centrum van de hoofdstad Pristina probeerden Britse troepen een einde te maken aan plunderingen van Servische woningen, winkels en bedrijven door Albanezen. De secretaris-generaal van de Navo, Javier Solana, riep gisteren 'alle burgers van Kosovo' op af te zien van wraaknemingen. Solana bracht een bezoek aan Pristina, samen met de opperbevelhebber van het bondgenootschap, generaal Wesley Clark.

Beiden spraken met afgevaardigden van de Servische en Albanese gemeenschap, onder wie de Albanese leider Hashim Thaci. Na afloop zei Solana dat het gesprek hem optimistisch had gestemd. "Ik vraag niemand om te vergeten, ik vraag iedereen te vergeven, naar de toekomst te kijken, niet naar het verleden."

Maar een paar uur later werden in de kelder van de economische faculteit van de universiteit de lichamen gevonden van een hoogleraar, een nachtwaker en het hoofd van de kantine. Volgens een forensische expert van Kfor waren de drie, allen Ser-

viërs, de nacht tevoren doodgeschoten.

Ook elders in Kosovo worden troepen van de Kfor geconfronteerd met geweld tegen Serviërs en zigeuners. In het dorp Zegra, waar Amerikaanse mariniers woensdag een sluipschutter doodden, vormden de Servische inwoners gisteren een konvooi en ontluchtten hun woonplaats. De Amerikanen hebben het dorp hermetisch van de buitenwereld afgesloten.

In Belgrado nam het parlement gisteren een voorstel van de regering aan om de drie maanden oude oorlogstoestand met ingang van morgen op te heffen. Ruim dertig decreten worden dan opgeheven.

De Servische premier Momir Bulatovic en zijn minister van Buitenlandse Zaken Zivadin Jovanovic riepen de parlementariërs op de eenheid te bewaren. Maar de Alliantie voor Verandering, waarin de oppositie zich heeft verenigd, kondigde voor dinsdag een eerste grote demonstratie aan om president Slobodan Milosevic tot aftreden te dwingen.

VRIJDAG 25 JUNI 1999

Wraakacties in Kosovo Geweld tegen de Serviërs neemt toe

PRIŠTINA, 25 JUNI. In Kosovo stijgt het niveau van het geweld van Albanezen tegen Serviërs, ondanks oproepen van Westerse leiders tot verzoening tussen beide groepen. Internationale onderzoekers toonden zich gisteren „geschokt” over de omvang van de wreedheden die tijdens de oorlog door de Serviërs tegen de Albanezen zijn aangericht.

NAVO-chef Javier Solana, die gisteren met opperbevelhebber Wesley Clark en NAVO-woordvoerder Jamie Shea als een held in Priština werd ontvangen, deed een beroep op de Albanezen af te zien van wraakacties tegen de Serviërs: „Ik vraag niemand te vergeten. Ik vraag u te vergeven, en naar de toekomst te kijken, in plaats van naar het verleden.”

Maar naarmate meer Kosovo-Albanese vluchtelingen terugkeren – 250.000 tot nu toe – en constateren dat hun woningen zijn verwoest, hun bronnen zijn vergiftigd, hun velden vol mijnen liggen en families zijn vermoord, blijken zulke oproepen aan doveman-soren gericht. Op het moment waarop Solana sprak, plunderden gisteren vierhonderd meter verderop Albanezen winkels van Serviërs.

Gisterochtend werden in Priština drie vermoorde Serviërs gevonden. Volgens de Servisch-orthodoxe kerk zijn sinds 12 juni, toen Belgrado zijn troepen uit Kosovo terugtrok, vijftig Serviërs vermoord en 140 ontvoerd.

De acties vormen de wraak van de Albanezen voor het schrikbewind dat de Serviërs vanaf eind maart, toen de NAVO-aanvallen begonnen, hebben gevoerd.

'Milieuramp' Balkan door luchtacties van de NAVO

Grond, water en lucht zijn in de Balkan ernstig verontreinigd als gevolg van de NAVO-luchtacties, zo staat in een uitgelekt vertrouwelijk rapport van de Verenigde Naties.

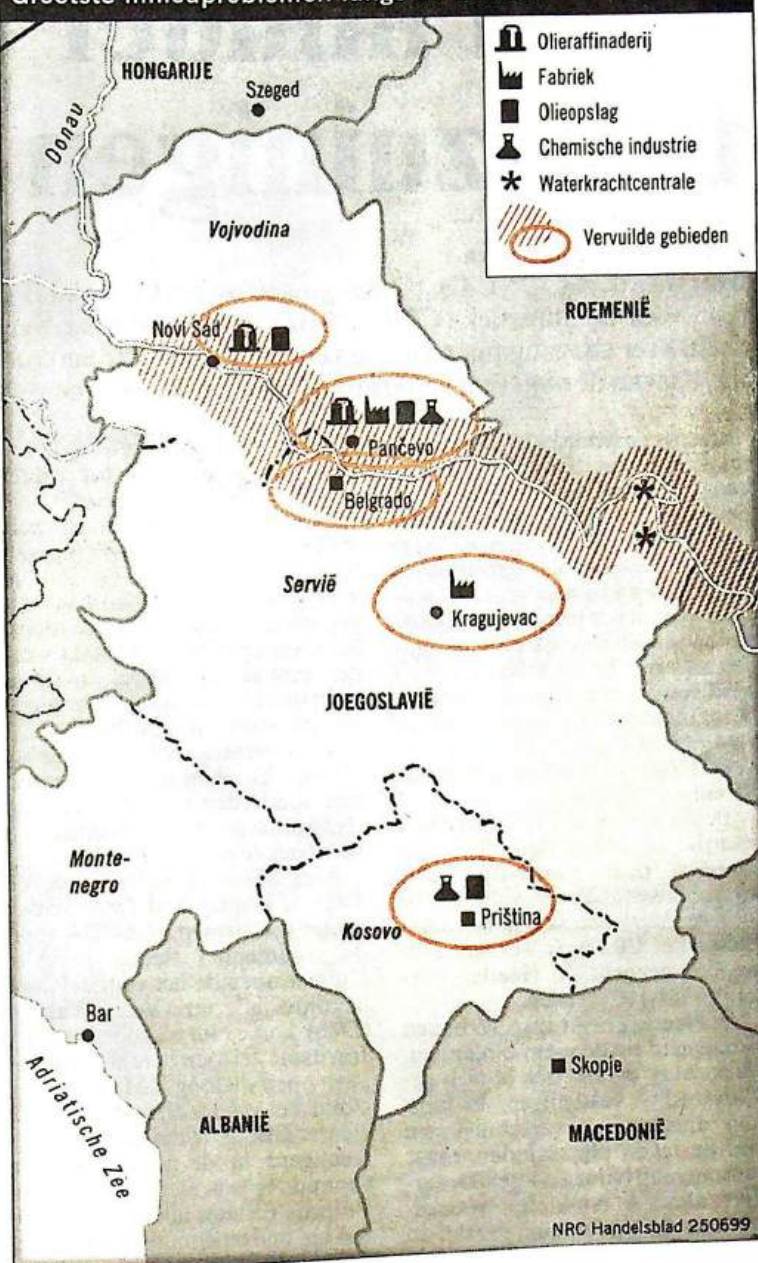
Door GERBEN VAN DER MAEEL
ROTTERDAM, 25 JUNI. Er dreigt een grote milieuramp in de Balkan als gevolg van de NAVO-bombardementen. Dit staat in een vertrouwelijk rapport van het milieubureau van de VN (UNEP) dat via het ANP is uitgelekt.

In VN-kringen wordt gezegd dat de ramp in omvang die met de kerncentrale van Tsjernobyl in 1986 overtreft. Volgens minister Pronk (Milieu) is er onder de Europese milieuministers, die in Brussel bijeen zijn, „geen paniek, maar wel zorg met een hoofdletter”. De situatie is volgens de minister niet acuut maar ernstig op de lange termijn. De Europese Commissie besliste deze week om samen met het UNEP een milieurapportage op te stellen.

Volgens het VN-rapport is de grond, de lucht en het (grond)water in de Balkan ernstig vervuild door de schade aan olieraffinaderijen en chemische, farmaceutische en mestfabrieken. Het lekken van de vloeistoffen chloor en propaan kan volgens het rapport kanker, miskramen, geboortestoornissen, zenuwziekten en leveraandoeningen veroorzaken. Bodem en grondwater zijn vervuild met olie en pcb's (polychloorbifenylen), waarvan één liter voldoende is om één miljard liter water onbruikbaar te maken. De Donau, de langste rivier van Europa en een belangrijke drinkwaterbron voor zo'n tien miljoen mensen op de Balkan, is ernstig vervuild. Gebieden rond de steden Belgrado, Novi Sad, Pančevo en Kragujevac hebben het zwaarst te kampen met schade aan het milieu.

Michail Gorbatsjov, oud-Sovjet-leider en voorzitter van het Internationale Groene Kruis, vreest, net als het UNEP, een grote milieuramp en de gevolgen van de NAVO-granaten die verarmd uranium bevatten. „Verschillende rapporten hebben aangetoond dat wapens waarin verarmd uranium is verwerkt, die ook de afgelopen maanden gebruikt zijn door de NAVO, de oorzaak zijn van het groeiend aantal gevallen van kanker en geboortefwijkingen in Irak”, aldus Gorbatsjov vorige week in *The Guardian*. Volgens het

Grootste milieuproblemen langs de Donau

KWESTIES / Navo-bommen vergiftigden het milieu

25-6-94

De Navo-bommencampagne op Joegoslavië heeft een milieuramp veroorzaakt die de gevolgen van de ramp met de kerncentrale in Tsjernobil overtreft. Dit meldt een rapport van de VN-milieuoorganisatie UNEP in Nairobi.

Volgens het rapport hebben de drie maanden aan Navo-bombardementen op vooral industriegebieden „de ergste milieucatastrofe in de Europese geschiedenis veroorzaakt”.

Door bombardementen op elektriciteitscentrales en raffinaderijen zijn grote hoeveelheden PCB's (polychloorbifenylen) vrij-

gekomen waarvan één liter vol-
doende is om één miljard liter
water totaal te vergifigen,
schrijven de samenstellers.

Bij de luchtbombardementen
op fabrieken die zware metalen
gebruiken, is onder meer cadmi-
um en het nog giftiger methyl-
kwik ontsnapt dat in de rivier de
Donau is beland.

Methylkwik wordt onder meer
toegepast in batterijen, elektric-
sche apparaten en bij de produc-
tie van chloorgassen. De stof kan
de hormoonhuishouding versto-
ren en leiden tot kanker en on-
vruchtbaarheid.

Uit het rapport blijkt dat vier

gebieden speciaal zwaar te kam-
pen hebben met milieuschade.
Daarbij gaat het om chemische
complexen en olieraffinaderijen
rond de steden Belgrado, Novi
Sad en Pancevo. Verder is ook de
Zastava-autofabriek in Kraguje-
vac omschreven als zogeheten
„hotspot”. De Joegoslavische au-
toriteiten hebben de UNEP een
lijst met tachtig gevaarlijke
plaatsen, waaronder een tiental
in Kosovo, overhandigd.

Het rapport bevestigt berich-
ten over het gebruik van ver-
armd uranium. Volgens de sa-
menstellers heeft de Navo niet
alleen met verarmd-uranium-

bommen gewerkt, maar ook Joegoslavische ondergrondse muni-
tiedepots met verarmd uranium
gebombardeerd waardoor ton-
nen in de aardbodem zijn gelekt.

De gevolgen voor de volksge-
zondheid op lange termijn voor
Joegoslavië en - door de geografi-
sche loop van de Donau - voor de
buurlanden zullen ernstig zijn.
Het UNEP-document voorziet
voor de komende generaties Joegoslavieren, Kosovaren, Bulgaren,
Roemenen en andere buurvolk-
ren onder meer een explosie aan
kankergevallen (vooral leukë-
mie), afwijkingen aan het zenuw-
gestel, leveraandoeningen, mis-

kramen en genitale afwijkingen.

Volgens een bron binnen de
VN werd het rapport vorige week
afgerond. Bepaalde lidstaten zou-
den druk hebben uitgeoefend op
de UNEP om de resultaten pas in
september openbaar te maken.

De leider van de zogeheten
UNEP-Balkan taskforce, de Finse
milieuminister Haavisto, zei
dinsdag op een persconferentie
nog dat het rapport „eenzijdig
was en uit Joegoslavische bron
komt”. Uit het rapport zelf blijkt
echter dat de milieu-experts on-
afhankelijk aan het werk zijn ge-
weest.

redactie buitenland

Navo negeerde signaal van CIA

WASHINGTON – De Navo heeft een waarschuwing van een CIA-deskundige genegeerd, waardoor zij abusievelijk de Chinese ambassade in Belgrado bombardeerde. 25-6-99

De CIA-man wist dat het object doelwit was voor bommen – een Joegoslavisch wapenimportbedrijf – en meende dat de door zijn collega's op een plattegrond aangegeven locatie niet klopte. Hij uitte zijn twijfel maar werd genegeerd.

Het bombardement van 7 mei kostte drie Chinese journalisten het leven. In China vielen vervolgens betogers Westerse diplomatieke vertegenwoordigingen aan en huizen van diplomaten. De Chinese regering reageerde woedend.

Vijf miljoen dollar op het hoofd van Milosevic

(Van onze redactie buitenland)
AMSTERDAM - Wie in een klap vijf miljoen dollar rijker wil zijn en zich tegelijkertijd dienstelijk wil maken voor de wereldvrede, kan nu zijn slag slaan. De VS hebben een fikse prijs gezet op het hoofd van Slobodan Milosevic en andere officieel erkende oorlogsmisdadigers.

De beloning ligt klaar voor 'iedereen die informatie verschaft die leidt tot de aanhouding en veroordeling van aangeklaagde verdachten van oorlogsmisdrijven', zo verklaarde gisteren het ministerie van Buitenlandse Zaken. Hoeveel een verdachte waard is, wordt bepaald door minister Madeleine Albright.

Het gaat niet alleen om Koso-

vo: ook met het aanbrengen van de voormalige Bosnisch-Servische leiders Karadzic en Mladic valt geld te verdienen.

Sinds het Joegoslavië-Tribunaal in Den Haag zes jaar geleden werd opgericht, is nog maar een handjevol verdachten berecht. De grote aanstichters van de oorlogen en etnische zuiveringen op de Balkan zijn tot dusver buiten schot gebleven. Daar moet verandering in komen.

Het middel is niet nieuw. De Amerikaanse regering zette eerder geld op het hoofd van de daders van de aanslag op het Pan-Am-vliegtuig dat op Lockerbie neerstortte. Die wachten intussen in een Nederlandse cel op hun proces. Ook voor Saoedische terrorist Osama bin Laden heeft Washington tien miljoen over.

CIA-man rook lont voor bombardement Chinese ambassade

(Van onze redactie buitenland)
AMSTERDAM - De Verenigde Staten hadden zich de gramscap van China kunnen besparen als er meer aandacht was geschonken aan de twijfels van een middelbare ambtenaar van de CIA over de betrouwbaarheid van de keuze van een doelwit voor de bombardementen op Belgrado, op de avond van 7 mei. De CIA-man had drie dagen tevoren gewaarschuwd dat in het uitgekozen gebouw wellicht niet het hoofdkwartier was gevestigd van het directoraat bevoorradiging van de Joegoslavische strijdkrachten.

Maar er werd geen acht op geslagen, het bombardement ging door en het resultaat was dat de Chinese ambassade in puin werd gegooit, waarbij drie doden vielen. De Chinese reactie was voorspelbaar woedend en Peking dreigde zelfs iedere oplossing van het conflict rond Kosovo in de Veiligheidsraad met een veto te blokkeren. En ondanks alle Amerikaanse beweringen en excuses geloven de Chinezen nog altijd niet dat het bombardement een vergissing was.

De waarschuwing van de CIA-man staat in een geheim rapport over het incident, dat door *The Washington Post* gisteren werd onthuld. Het Pentagon bevestigde het bericht in de loop van de dag.

De CIA-man was zelf niet betrokken bij het selecteren van de doelen voor de bombardementen. Maar hij wist het een en ander over het directoraat. Hij meende dat dit elders in de stad was gevestigd. Dat zich in het uitgekozen gebouw de Chinese ambassade bevond, wist hij evenwel niet, zo voerde gisteren, bijna ter verontschuldiging, Ken Bacon aan, de woordvoerder van het Pentagon. "Naar mijn weten zei hij niet 'Dat is een doel dat niet geraakt mag worden', maar zoiets als 'Dat is niet het doel dat jullie willen raken'."

Feit is dat de CIA-man er niet in slaagde zijn meerderen er toe over te halen nog eens goed naar het doelwit te kijken. Ook zijn telefoontje op 4 mei, rechtstreeks naar het hoofdkwartier van de Navo in Napels, veranderde niets aan de situatie. Hij kreeg daar een lagere officier aan de lijn, die door zijn twijfel niet werd verontrust.

Op 7 mei belde de CIA-man nogmaals met Napels en hoorde dat de B-52's al onderweg waren om het bewuste doel in Belgrado te bombarderen. De officier die hij toen aan de lijn kreeg, zou hem expliciet hebben gevraagd of er reden was het gebouw niet te raken. "Die is er niet," zou de CIA-man hebben gezegd. "Het is alleen niet het doel dat jullie voor ogen hebben."

Brevik zegt dat het VN-onderzoek slechts een zeer ruwe schets van de toestand van het milieu geeft. „We zullen pas echt weten hoe de situatie is na grondig onafhankelijk technisch onderzoek.”

Onder leiding van de Finse oud-minister van Milieu Pekka Haavisto heeft het UNEP de afgelopen dagen in Servië en Kosovo een grootschalige inventarisatie voorbereid. Haavisto sprak onder andere met de Servische minister van Ontwikkeling, Wetenschap en Milieu Jagoš Zelenović. Zelenović waarschuwde al eerder dat de NAVO bombardementen „niet alleen een genocide, maar ook een ‘ecocide’ in de gehele Balkan hadden veroorzaakt.” 75-6-49

De Verenigde Naties hebben een Balkan Task Force samengesteld die onder leiding van Haavisto de milieuschade gaat onderzoeken. Experts uit de Europese Unie, Rusland en en afgevaardigden van NGO's zullen deel uitmaken van de Task Force. Er is volgens Klaus Töpfer, directeur van het Verenigde Naties Milieuprogramma (UNEP), en Habitat „dringend behoefte aan duidelijke, gedetailleerde en betrouwbare informatie over

de gevolgen van het Balkanconflict voor steden en dorpen, de infrastructuur en het milieu.”

Haavisto zal volgens Pronk in juli de EU-milieuministers, dan informeel bijeen in Helsinki, verslag uitbrengen van zijn definitieve bevindingen.

Volgens Greenpeace is het voorts nog zeer moeilijk betrouwbare informatie te krijgen over de situatie. „Het kan nog wel enkele maanden duren voordat we voldoende kwantitatieve data hebben om een duidelijk beeld te krijgen”, aldus de woordvoerder van Greenpeace International. Volgende week beslist Greenpeace of ze deel uit gaan maken van de UNEP-missie.

Volgens het Wereldnatuurfonds (WWF) heeft NAVO-voorman Solana zijn troepen verboden mee te helpen bij het opruimen van de milieuschade. De NAVO ontkent dit. De milieuschade vormt volgens het ministerie van Defensie geen direct gevaar voor de KFOR-militairen ter plekke. „We hebben hier ervaring mee en sturen met het binnentrekken een team van Duitse en Nederlandse experts vooruit om gebieden te controleren op gevaarlijke stoffen.”

VN-rapport bevond zich ook verarmd uranium in ondergrondse munitiedepots van de Joegoslaven. Verarmd uranium wordt vaak in verband gebracht met het Golfoorlog-syndroom, ziekteverschijnselen bij Iraakse burgers en soldaten. Wetenschappers hebben het verband tussen verarmd uranium en de ziekteverschijnselen van Amerikaanse soldaten echter niet kunnen aantonen.

UNEP-woordvoerder Tore

Terror doesn't stop

June 25, 1999

"Vecernje novosti", June 25 1999

Center for peace and tolerance in Pristina is almost continually filled with information about savagery done by the armed and unbridled gangs of Albanians. They kidnap people, raid into apartments, threaten, steal automobiles, rob the shops...

Terror of Albanian gangsters doesn't stop

On Wednesday, this center presented to the journalists and KFOR, as it always does, a list of about 150 kidnapped persons. Unfortunately, this list is completed every day. On Thursday morning Miodrag Sukic, Mladen Vasic and Dragoljub Slavkovic, from the village of Rabovce, were reported missing on the road Lipjan - Rabovce. In Pristina were kidnapped Milos Mikic, Tome Tusev and Leposav Mikic. For the moment, two reasons are presumed for the frequent kidnapping of Serbs. Albanian terrorists want obviously to use, for a day or more, the possibility to increase pressure and frighten more the Serbs, creating the atmosphere of chaos. They are counting on the fact that in any form of negotiations, in this case about the possible hostage liberation, they can act as a serious partner and be, eventually, amnestied for all other crimes. Thus is proven also by the fact that terrorists in Prizren have recently released about 50 confined Serbs when the world could not keep its eyes closed at this fact. That is the reason why the relatives and friends, as well as all the Serbians in Kosmet, expect a future liberation of other confined. The same thing was promised by the chief of the military mission, general Michael Jackson.

During only last 24 hours, the incursion in apartments was reported by more than 200 Serbs, and the almost same number reported threats, intimidation and black mail, and the number of persons whose cars were stolen is much more elevated. The robbery of state owning and shops also continues. On Wednesday and Thursday the shops of "Sinteton" and "Proleter" in the Locality of Dardanija, "Metalac", supermarket "Vocar", "SIMPO" and "Solid" in the center of Pristina were robbed. Albanians in gangs and threatening enter also the enterprises, claiming they are entitled to do that.

Two more persons killed in Pristina

June 25, 1999

Pristina, June 25 (Beta) - Members of the separatist Kosovo Liberation Army killed Thursday morning in the suburbia of Pristina, Suncuni breg, the post employee Zlatko Radulovic. One more person was killed on Thursday in Pristina. His identity is not revealed yet, nor the committers of the crime.

According to the non-official sources, unknown persons tried yesterday in Pristina an attempt of rape of a girl, who succeeded to escape the rapists by jumping from the third floor of a building. The girl was seriously injured as a consequence of the jump, and, still unconscious, was transferred to the hospital. The identity of the girl remains unknown, but it is quoted in Pristina that the girl in question was of Serbian nationality.

Terrorist kill two more persons in Pristina

International troops serving terrorists

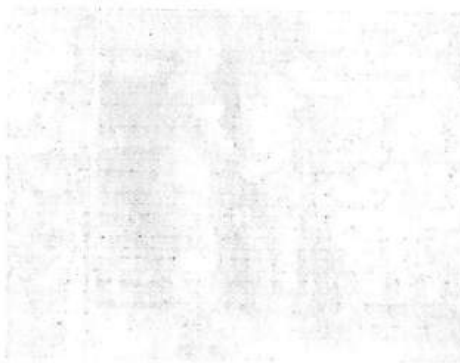
June 25, 1999

Belgrade, June 25 (Tanjug) - Director board of the Serbia's Radical Party (SRS) on the regular session on Friday indicted the international troops in Kosovo and Metohija for being passive and showing benignity to the terrorists' interests.

Coordinated criminal war - terrorists and KFOR

According to the report of the SRS members in Kosovo and Metohija, the board concluded that the international troops which came to Kosovo and Metohija "didn't come to protect the Serbian people but to serve the terrorists and give their contribution to the ethnic cleansing of Kosovo and Metohija from all the non-Albanian population".

The announcement of the board's session says that the international troops are helping the terrorists of the so-called KLA with their passivity allowing them to terrorize, burn the Serbian villages and kill the innocent civilians in Kosovo and Metohija under their protection.

Fileds

Law of American jungle

June 25, 1999

Rome, June 25 (Tanjug) - Albanian separatists continue to terrorize Serbs and Albanians loyal to the Federal Republic of Yugoslavia while the members of the peace forces, when prevent them, set them free, an Italian officer, member of the peace forces in Kosovo and Metohija, testifies in

Hunters for Serbs in action

an opened letter published in the "Liberazione" daily from Rome on Friday. The Italian officer gave an example of his dramatic testimony: "Today, I saw a 'hunt' on Serbs. It's a 'sport' Albanian terrorists are practicing with pleasure, dressed in elegant American uniforms with the marks of the KLA. Hidden in a grove, Albanians were shouting at the legs of women and even girls who stood waiting in a line in front of a water cistern supplied by our army.

Mad gang of criminals

After the first shots which have wounded three women (all of them Albanian), me and two of my soldiers intervened shooting in the air (respecting an order) and chased the criminals away. Later, after a long chase, we managed to capture one of these bandits. When brought to the barrack and questioned, he said it was only a 'game' of theirs: one leg - one dollar. Then, he shouted: 'but they were just Serbian women!' An order from the top forced us let the criminals go".

At the end of this opened letter, the Italian officer, who only signed as Alesio, stressed how all the Italian soldiers are trying to accomplish all of their duties with the greatest honor and seriousness in order to "help that poor and honorable people".

Rule of terror and anarchy in Kosovo and Metohija

June 25, 1999

Pristina, June 25 (www.inet.co.yu, Media center) - Since the withdrawal of the Yugoslav Army and police forces from Kosovo and Metohija, about 350 Serbs have been killed, 180 abducted and disappeared and more than 80 000 fled in Pristina, Lipjane, Kosovo Polje and surroundings, some 1500 apartments owned by

the Serbs have been robbed and 300 taken over in Pristina when the owners were thrown away to street, beaten, injured and possibly killed, Serbs from Pristina and the surroundings claim.

Serbs killed in Pec vicinity

Some twenty Serbs left in Pristina were beaten and thrown away from their apartments on Thursday night.

Albanians beating Serb
! Pristina downtown

Between 500 and 600 Serbs from Pec who have been living mostly in shelters during the last few days, suffering all kinds of threats and humiliation, were evacuated and transferred to Montenegro across Roznje on Thursday.

KFOR is failing to accomplish its main task, the protection of the citizens and the property in Kosovo and Metohija, calmly watching the crimes of terrorists and, according to the testimonies of the fled Serbs, often helping them. According to Radovan

Urosevic, Pristina Media Center director, Serbs are killed in the streets of the cities in Kosovo and Metohija in broad daylight while KFOR watches and doesn't intervene.

Albanians, as Urosevic says, occupy whatever they can, the anarchy, which seems to fit the KFOR troops as well, rules so the companies, apartments and cars are been robbed.

Pristina Media Center will not work any more since it was taken over by the KFOR troops

Tikkende tijdbom" in Kosovo

25-6-yy

Yugoslavia demands protection of Serbs in Kosovo.

UNITED NATIONS, June 25 (Itar-Tass) - Yugoslavia demanded that the UN security presence in Kosovo "immediately and fully fulfils its obligations to ensure the safety of all Kosovo residents, specifically of Serbs and Montenegrins who feel unprotected as a result of aggressive acts staged by terrorists from the "Kosovo liberation army".

The demand was expressed in a letter of Yugoslav ambassador to the United Nations Vladislav Iovanovic to the chairman of the Security Council. The text of the letter was distributed on Thursday.

The letter stressed that "Yugoslavia has fully and properly met its obligations" envisaged by the UN resolution on Kosovo.

Iovanovic recalled that Yugoslav government had called on Serbs and other residents of Kosovo not to flee their homes as it was convinced that the security forces would fulfil their obligations.

Tikkende tiidbom" in Kosovo

25-6-99

pagina 1 van 2

Serb civilians killed as bad blood flows, The Independent of London, 6-25-99

By Raymond Whitaker in Prizren

THE old man, unshaven and wearing a flat cap, sat at a table in Kosovo's only Serbian Orthodox seminary and described how he found his wife lying in their blood-filled bedroom only a few hundred yards away in the heart of Prizren's ancient Ottoman quarter.

"I went out shopping on Monday afternoon," said Trifa Stamenkovic, 77, "and when I came back I couldn't find Marica. A patrol of German soldiers from K-For was passing, and I asked them to help me look. Two soldiers came into the house with me, and when we came to the door of the bedroom, I saw my wife's legs sticking out and blood everywhere. The Germans wouldn't let me in but they called the military police to come and photograph the body."

Almost at the same moment Marija Filipovic, 59, was returning to her house in the same street after going to the municipal offices to seek news of her son, Zarko, a Serbian army soldier captured by the Kosovo Liberation Army. The neighbours told her the KLA had attacked her husband, Panta, in their house. "They chopped the back of his neck with an axe," she said. "He was still alive when the German soldiers took him to hospital, but he died half an hour later."

Marica Stamenkovic and Panta Filipovic were buried in the town's Orthodox cemetery on Wednesday, with only their spouses and a few German soldiers present. Fr Nikola Bozanic, the last remaining Serbian Orthodox priest in Prizren, could not officiate. "Someone who knew everything about me phoned and said that if I went to the funeral they would kill me," he said yesterday in his office next to the cathedral.

These are dangerous times for Serbs in Kosovo, and especially in Prizren, the most picturesque town in the province. Its unequalled stone architecture, declared a World Heritage Site by Unesco, escaped Nato bombing and the Serbian reign of terror which destroyed the nearby towns of Djakovica and Pec, but Albanians are taking their revenge all the same. The seminary is only a couple of hundred yards from the cathedral, but two German soldiers escort Fr Nikola every time he makes the journey.

More than 70 Serbs have taken refuge at the seminary, where they are guarded by the Germans. Most are peasants from villages around the town, who tell sinkingy familiar stories. "The soldiers came and beat us, saying they knew we were hiding arms," said Mirjana Stefanovic, 63, who had fled Ljubizde village a week ago. "They said: 'Why don't you leave Kosovo?'" The crucial difference is that the soldiers are from the KLA, behaving towards innocent Serbs the way Slobodan Milosevic's men acted before they were forced out of Kosovo.

Spira Kijacic, 79, had a wound on his head where he had been hit with a gun butt. "Why was I hit? Because I am a Serb," he said. "They smashed everything - doors, windows, furniture. The young people of the village were all in the army, and they left with their families when the forces withdrew. We older people were the only ones left."

anniversary of his famous speech to almost a million Serbs at Kosovo Polje, which celebrated his rise but which also heralded the collapse Yugoslavia.

In his office, Fr Nikola takes calls from desperate Serbs still living in their homes, who complain of constant threats, looting, and beatings. "That woman told me they are stealing everything," he says, replacing the receiver. "When people like that call me, I don't know what to say to them because it is the policies of Milosevic that have brought us to this situation. The church can't tell people to leave Prizren, but nor can it tell them to stay, because we can't protect them."

Every other Serbian Orthodox cleric has fled the town since one of their number was kidnapped. Fr Nikola says he feels an obligation to remain. "I have lived here for 40 years," he said. "Everyone knows me. I am not afraid of people from Prizren, but the Albanian border is open, and all kinds of people are coming in."

This is a sentiment echoed by local Albanians, who insist that any trouble in Prizren is the fault of outsiders.

Nobody knows who killed Marica Stamenkovic and Panna Filipovic, but both couples had been visited several times and threatened at gunpoint by KLA men. "It is possible that the KLA did it, but we are still investigating," said Lieutenant-Colonel Dietmar Jeserich, spokesman for the German element in K-For.

"We have 82 people in prison accused of serious crimes, including the rape of an Albanian woman."

Lt-Col Jeserich insisted that the German army was doing its best to protect Serbs in Prizren. "We have 40 men responsible for this small area of the old town," he said, "but you have to remember that the Serbs had 13,000 troops and another 13,000 police and paramilitaries, and they were not able to secure this region."

28-6-99

pagina 1 van 3

Clinton Unfazed by Kosovo Revenge

By Ron Fournier Associated Press Writer Friday, June 25, 1999; 5:30 p.m. EDT

WASHINGTON (AP) -- President Clinton said today he's not surprised that ethnic Albanians are engaging in revenge attacks on Serbs "after what they've been through," but he said NATO is doing its best to stop the violence as refugees return home.

In a news conference that lasted more than an hour, Clinton brushed off questions about what history will say about him. "I'll be remembered when I'm gone. Right now I'm not gone," said the second U.S. president to be impeached. "I've got lots to do."

Trying to turn attention from the war in Kosovo to battles in Congress, Clinton challenged what he cast as a do-nothing Republican Congress to approve his proposals for Medicare, Medicaid, gun control, Social Security, education, child care and campaign finance.

He fielded questions ranging from agriculture policy to race relations in the United States to violence in Northern Ireland.

Relaxed and chatty throughout his first news conference since March 19, Clinton saved his most emotional outburst for a question about reconstruction aid to Serbia. He warned that the Serbian people must "come to grips" with the leadership of President Slobodan Milosevic.

"They'll have to decide whether they think it's OK that all those tens of thousands of people were killed and all those hundreds of thousands of people were run out of their homes and all those little girls were raped and all those little boys were murdered," Clinton said, thumping the lectern.

"And if they think it's OK, they can make that decision. But I won't give them one red cent for reconstruction," he said.

At the same time, Clinton said ethnic Albanians must stop acts of retribution against Serbs.

"NATO is not letting it happen," the president said. "We're doing what we can to stop it."

Despite NATO's appeals, ethnic Albanians torched Serb houses in western Kosovo Thursday and looted Serb-owned shops in the capital of Pristina. Tens of thousands of returning refugees are pouring into Kosovo, overwhelming aid workers.

Asked about the lawlessness, Clinton said, "I'm concerned about it. I'm not particularly surprised after what they've been through."

25-6-99

pagina 1 van 3

Human Rights Watch Kosovo Flash #30, June 25, 1999

VIOLENT ABUSES BY KLA MEMBERS Beatings, Killings and Rape Taking Place in Kosovo

(New York, June 25, 1999)-Human Rights Watch has compiled telling evidence that some members of the Kosovo Liberation Army (KLA) are committing violent abuses against ethnic Serbs and, in some cases, ethnic Albanians and Roma in Kosovo. A week of investigations in Grahovac, Prizren and Pec revealed KLA soldiers' involvement in five murders, four abductions, one rape, and fourteen detentions, twelve of which included physical abuse.

The abuses are apparently motivated both by a desire to retaliate for wide-scale atrocities committed by Serbian security forces, and a desire to force the remaining ethnic Serbian minority out of Kosovo. Ethnic Serbs continue to leave the province every day out of fear.

The evidence available to Human Rights Watch to date is insufficient to prove a policy of revenge or forced expulsion on the part of the KLA. But these documented abuses - and widespread reports of others throughout Kosovo - demand immediate action by the highest levels of the KLA leadership, who should order that abuses cease and discipline and punish perpetrators.

KILLINGS

In Prizren, two elderly ethnic Serbs, Trifa Stamenkovic, an eighty-five-year-old man, and Marija Filipovic, a fifty-nine-year-old woman, described the June 21 murders of their respective spouses, allegedly by KLA soldiers. Stamenkovic and Filipovic, close neighbors in a traditionally Serbian area of Prizren, both went out to run errands in the mid-morning. When they returned home, Stamenkovic's seventy-seven-year-old wife, Marika, and Filipovic's sixty-three-year-old husband, Panta, had both been killed: they were stabbed, and their throats had been cut. The week prior to the killings, the couples had both received three threatening visits from uniformed KLA members armed with AK47s who demanded their weapons and money. Panta Filipovic was struck with a gun butt when he claimed not to possess any weapons, Marija said. The Stamenkovic family was robbed according to Trifa. Although neither Stamenkovic nor Filipovic witnessed the killings of their spouses, Filipovic's ethnic Albanian neighbors told her that the KLA was responsible.

Other apparent KLA killings took place recently in the village of Belo Polje (Bellapole in Albanian) near Pec. A Human Rights Watch researcher in the village viewed the bodies of three ethnic Serbian men, each of whom had been shot between the eyes, apparently at point blank range. The men were Radomir Stosic, age fifty, his uncle Steven Stosic, age sixty, and their friend Filip Kosic, age forty-six, all of whom were killed at approximately 5:30 p.m. on June 19.

Two ethnic Serbian villagers told Human Rights Watch that they saw ten uniformed KLA soldiers enter Belo Polje and execute the three men. Other villagers gave the same account to foreign journalists: one man was killed on the street in front of the Stosic home, another was killed by the front door of his house, and the third was killed inside his house, on the second floor. A fourth ethnic Serbian man, Milco Stosic, the brother of Radomir, was seriously injured in the attack. He was reportedly brought by helicopter to a hospital in Pristina by Italian KFOR, but Human Rights Watch was unable to ascertain his condition.

Local ethnic Albanian villagers interviewed by journalists claimed that the ethnic Serbian victims belonged to a paramilitary gang that had burned Albanian homes in the area. Ethnic Serbs from Belo Polje denied the allegation, insisting that no paramilitaries lived in the

village.

ABDUCTIONS, DETENTION AND ABUSE

Certain members of the KLA are also responsible for abductions, forced disappearances, and beatings of ethnic Serbian and Albanian civilians. Human Rights Watch has interviewed fourteen people who were abducted and detained by the KLA - one man was held for thirty-three days. Most of the detainees were men over fifty years old.

Twelve of these detainees, most of them ethnic Serbs, described being beaten by KLA soldiers while in their custody. These victims, including four women, one of whom is seventy-seven years old, showed a Human Rights Watch researcher their black eyes and extensive purple bruising that was consistent with their allegations of abuse. Two of the victims displayed puncture wounds in their legs from being stabbed. Representatives of humanitarian organizations providing medical care in Prizren told Human Rights Watch that they have treated approximately twenty-five civilians for similar injuries, including apparent knife wounds, which the victims claimed had been inflicted by men in KLA uniform. Most of the victims were older men.

The KLA has also detained and abused some ethnic Albanian men. On June 13, German KFOR forces released approximately fifteen people from the police station in Prizren, among them some ethnic Albanians. The KLA had reportedly used the building as a detention center for a short period between the departure of Serbian troops and the arrival of NATO.

Some of the former detainees described brutal beatings and other mistreatment by KLA members. One badly beaten man was found dead in the building, according to German KFOR forces. The ethnic Albanian detainees interviewed by Human Rights Watch claimed that KLA members had accused them of collaborating with or working for the Serbian authorities. One man stated that he had worked as a clerk in a government registry office handling marriage and birth certificates.

Four different ethnic Serbs from Orahovac and Prizren told Human Rights Watch that male members of their families had been forcibly abducted by members of the KLA, and that the men's whereabouts are currently unknown. Unconfirmed stories of many more abductions are common.

In some cases, ethnic Serbian men have simply disappeared, but Human Rights Watch has also interviewed several eyewitnesses to KLA abductions. In one case, an ethnic Serbian young man was abducted in front of his elderly mother by men in KLA uniforms with automatic guns. They had returned to their home in Prizren to pack their belongings before leaving town. One Albanian man released from the Prizren police station by German troops on June 18 stated that the KLA took his wife and four children away from the station just hours before the Germans arrived. He has no news about their whereabouts.

RAPE

In the interest of protecting the identity of victims, Human Rights Watch is unable at this time to provide precise information about a rape allegedly committed by five masked men dressed in KLA uniforms. The victim, a young ethnic Albanian woman, provided a detailed and credible account of the attack, stating that the men abducted her from her house at 1:00 a.m. and took her to another house where they raped her. A female relative, interviewed

rape was committed as a means of punishing the family for the activities of a male relative who had worked as a policeman under the Serbian authorities.

Copyright © 1996-99 Serbian Unity Congress. All Rights Reserved.

„Tikkende tijdbom” in Kosovo

Spanning tussen Albanezen en Serviërs groeit

PRISTINA (RTR/ANP) – In Kosovo groeit de spanning tussen met name de etnische Albanezen en de Serviërs gestaag. De VN-vluchtelingenorganisatie UNHCR noemt de haat tussen de twee bevolkingsgroepen „een tikkende tijdbom.”

Meer dan 300.000 Albanezen die na het begin van de luchtacties uit Kosovo waren gevlucht, zijn inmiddels in de Servische provincie teruggekeerd. In Macedonië, Albanië, Montenegro en Bosnië verblijven er nog bijna een half miljoen.

De UNHCR schat dat sinds de stopzetting van de bombardementen bijna 70.000 Serviërs Kosovo zijn ontvlucht. De grootste groep ging naar Servië. Ruim 10.000 hebben zich voorlopig in Montenegro gevestigd, dat samen met Servië de Federale Republiek Joegoslavië vormt. De Serviërs die nog in Kosovo zijn, durven de wijken waar zij wonen nauwelijks nog te verlaten.

Er komen steeds meer meldingen over geweld, plunderingen en brandstichtingen. De internationale vredesmacht KFOR lijkt tot nu toe niet bij machte de groeiende spanning in de provincie onder controle te brengen. De KFOR-macht in Kosovo heeft pas de helft van de beoogde sterkte van 57.000 manschappen bereikt.

In Pristina plunderden bewapende Albanezen gebouwen van de SPS, de Servische regeringspartij. KFOR slaagde er aanvankelijk niet in dat te voorkomen. In Kosovska Mitrovica is de sfeer te snijden. Er zijn daar gewelddadige incidenten uitgebroken tussen de verschillende bevolkingsgroepen. Albanezen gaan in het Servische deel van de stad alleen nog maar onder KFOR-escort de straat op.

Een woordvoerder van KFOR in de Britse sector zei dat daar donderdag veertien burgers zijn gedood. Alle doden, onder wie drie Serviërs wier lijken werden gevonden op de universiteit, vielen in Pristina. Hij sprak over de hoogste aantallen sinds de Britten half juni de stad binnentrokken.

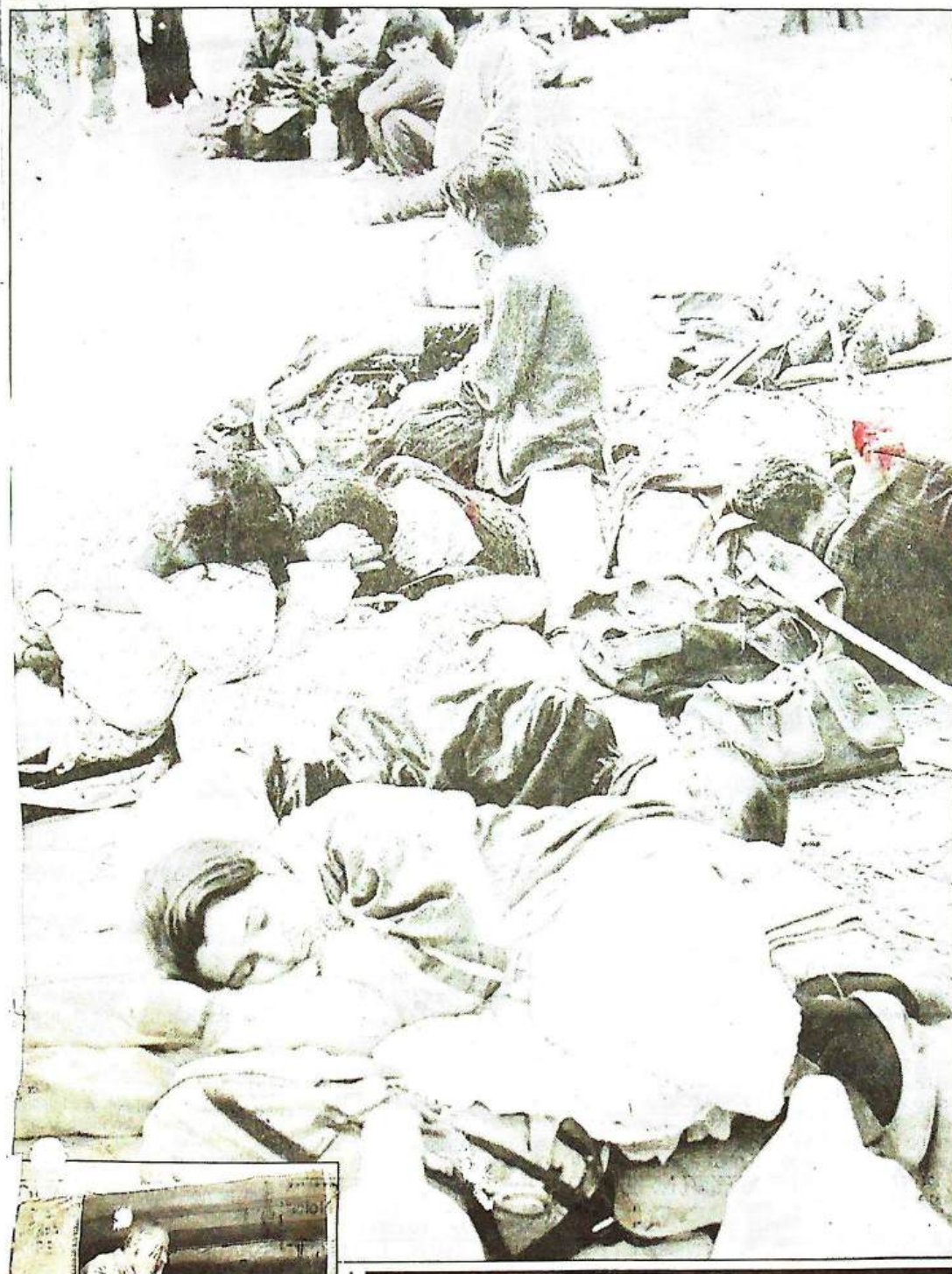
Vrijlating

Duizenden zigeuners ontvluchtten hun huizen uit angst voor wraakacties van etnische Albanezen die hen beschuldigen van collaboratie met de Servische onderdrukkers. Ook leden van het Bevrijdingsleger van Kosovo UCK zouden aan de represailles meedoen. Enkele duizenden doodsbang zigeuners zochten hun toevlucht in een verwoeste school in Kosovo Polje. Honderden zigeuners die naar Belgrado wilden, zijn aan de grens teruggestuurd.

Alleen al in de Duitse sector van Kosovo bevinden zich minstens veertig massagraven, zei de Duitse minister van Defensie Scharping na zijn bezoek aan de Duitse troepen bij Prizren in het zuiden van Kosovo. Daar zijn ook de Nederlandse KFOR-militairen actief. Volgens Scharping is het moeilijk te zeggen hoeveel doden er precies zijn, omdat de Serviërs de lijken over grote gebieden hebben verspreid om ontdekking van gruweldaden te voorkomen.

De Russische militairen van de vredesmacht zullen geen militairen en politieke leiders arresteren die van oorlogsmisdaden worden verdacht. De Russische generaal Ivatsjov zei in een vraaggesprek met een krant dat Moskou een eigen visie heeft op de resolutie van de VN-Veiligheidsraad waarin wordt opgeroepen tot samenwerking met het Joegoslavië-tribunaal.

26-6-99
III

• Te midden van hun schamele eigendommen slapen uit Kosovo gevluchte Serviërs in een park in de hoofdstad Belgrado. Ongeveer 50.000 Serviërs zijn de afgelopen tien dagen uit angst voor de wraak van etnische Albanezen vertrokken uit de Joegoslavische provincie. Nu de NAVO-troepen de touwtjes steviger in handen hebben in Kosovo durven sommige Serviërs de terugtocht aan. Volgens de NAVO waren de afgelopen 48 uur in totaal al 2000 Kosovo-Serviërs naar huis gegaan.
FOTO: AP

Prins William 'bijgewerkt'

Van onze correspondent
LONDEN, dinsdag

Eén van de officiële foto's die tijdens het huwelijk van de Britse prins Edward met Sophie Rhys-Jones afgelopen zaterdag genomen zijn, blijkt op de computer te zijn gemanipuleerd om prins William een vrolijker gezicht te geven.

Volgens de fotograaf, Sir Geoffrey Shakerly, was Edward niet gelukkig met zijn sip kijkende neef en werd daarom een lachende William van een andere foto digitaal op de bewuste plaat ingevoerd. De fotograaf verklaapte gisteren ook dat hij verschillende kleinere leden van het koninklijke gezelschap op telefoonboeken had laten staan om ze groter te doen lijken.

■ **TRIBUNAAL** — Een van de veertien rechters van het Joegoslavië-Tribunaal heeft gisteren in het Franse dagblad *Liberation* gezegd dat het hof verlamd dreigt te raken door lange procedures en verkeerde prioriteiten. Het Tribunaal moet zich „op de zwaarste vergrijpen concentreren op het hoogste niveau.”

• Huilend zit een Serviër uit Kosovo in een jeep van Franse NAVO-militairen, nadat hij had gezien dat zijn huis in Mitrovica was ingenomen door etnische Albanezen. Onder begeleiding van de Fransen kon hij wat persoonlijke bezittingen ophalen.
FOTO: REUTERS

26-6-99

Serviërs in Pristina sidderen

26-6-99
MONE SLINGERLAND

PRISTINA - De meeste Serviërs in Kosovo's hoofdstad Pristina hebben alvast hun koffers gepakt. Er hoeft weinig te gebeuren of zij zetten zich massaal in beweging richting Servië en Montenegro. Wraakacties van terugkerende Kosovo-Albanese vluchtelingen en gewelddaden van noord-Albanese bendes hebben hen in paniek gebracht.

Er zijn geen Servische naam-bordjes meer op de huisdeuren in Pristina te vinden. Onmiddellijk na de aftocht van de Servi-

sche troepen uit Kosovo werden ze verwijderd.

Daarentegen verschijnen voor het eerst in tien jaar Albanese familienamen op de deuren.

Het kan verkeren. Ontbraken voorheen de Albanese namen uit angst voor huiszoekingen en intimidatie door de Servische politie, nu beschermen ze de Albanese bewoners juist tegen wraakacties van terugkerende Albanese vluchtelingen of plunderingen door maffiosi.

Deze lieden kunnen gemakkelijk de open grens tussen Kosovo en Albanië passeren. Omdat veel Albanese vluchtelingen tijdens

hun verdrijving uit Kosovo van hun identiteitspapieren werden beroofd, eisen de Kfor-militairen geen paspoorten voor de grensoverschrijding.

Het aantal Serviërs dat door Albanezen uit huis wordt gezet, neemt met de dag toe. Meer nog dan deze huisuitzettingen vreest de resterende Servische bevolking van Pristina het slachtoffer te worden van bloedwraak.

Voor al de marteldood van drie medewerkers van de economische faculteit van Pristina, donderdag, heeft voor paniek gezorgd. Serviërs in de buitenwijken van Pristina zijn massaal vertrokken.

Anka Milenkovic, werkzaam bij het theater van Pristina, belt voortdurend Servische vrienden en kennissen op. "Ik leef van dag tot dag. Als mijn vrienden besluiten te vertrekken, ga ik ook."

Tot haar ontzetting zag ze vorig weekeinde voor het eerst leden van het Kosovo Bevrijdingsleger, UÇK, in uniform door de stad lopen. Dinsdag jaagden UÇK-leden de Servische medewerkers onder dwang het theater uit en vernietigden ze de administratie.

"Wat voor toekomst heb ik hier nog," verzucht Milenkovic.

• Lees verder op pagina 7

Bij 'De Montenegrijnse aartsbisschop leidt de begrafenis van drie Serviërs'.
Geplaatst op maandag 21 juni, pagina 1

FOTO AP

26-6-99

Foto van de week

Pieter van den Blink

De liturgie, het land en de dood. Eenvoud het kenmerk van alle drie. De liturgie: zie de plastic fles wijwater, zie het spiekbrieffje van de man rechts, zie de houten keukentafel het altaar. Het land, de plaats die de bisschop uitkoos voor de dienst. Zie het opgetaste hooi, zie de vergeten haak links. Het is warm op het land, de kaarsvlam staat roerloos in de windstilte. Zie de dood. Eenvoud bij uitstek. Een hoofd naar rechts gedraaid, een hoofd naar links gedraaid, een recht vooruit. Zo is het goed. Zie de arm die telkens van de tafel bleef vallen, adequaat opgebon-

den. Zie de dekens, of zijn het gordijnen, kleden? Voor elke levende ligt een dode, als een schaduw, een memento mori. Zie ten slotte het bloed. Dat hoort bij de liturgie, bij het land, en bij de dood. Eenvoud is niet altijd sereen, sereniteit wel altijd eenvoudig.

Anarchy in Pristina

June 26, 1999

Pristina, 26 June, 1999 (Media center) - All University campus left Pristina, today. All professors went to Serbia.

The persecutions continue in Radio Pristina. Five bravest reporters stayed, guarded by EFOR.

United against Serbs

Dr. Todorovski's brother was abducted by the terrorists.

Around 3000 Gypsies from Kosovo fled from their homes and took shelter in the elementary school in Kosovo Polje because of constant attacks of ethnic Albanians.

KLA killed more than 10 Serbs while several tens are wounded in Orahovac, Kosovo, reported CPT (Center for Peace and Tolerance).

Rulers of Kosovo and Metohija

Gorica Sokolic and her 4 children were kidnapped Albanians in Pristina's settlement Dardania on previous night, Center for peace and Tolerance reports.

Serbian citizens Jova Djikanovic and Zdravko Cupic were kidnapped yesterday in Pec.

Situation in Orahovac and Velika Hoca is critical. Around 6,000 Serbs are under constant terrorist attacks.

14 Serbian civilians were killed during the last 24 hours in British sector KFOR, said Robin Hedges British KFOR troops spokesman.

Albanian terrorists from Prvi tunnel settlement, 2.5 miles away from Kosovska Mitrovica, have expelled more than 40 Serbian families and taken over their apartments.

Serbian citizens Jova Djikanovic and Zdravko Cupic were kidnapped yesterday in Pec.

KFOR Helpless with Terrorists

June 26, 1999

Zegra, June 25, 1999 (Beta) - The American soldiers within the international peace forces in Kosovo and Metohija (KFOR) did not succeed in stopping the robbing and looting of Serb houses in the village of Zegra today.

After the majority of the Serbs had left the village, the machine patrolled the streets in armed vehicles and called the Albanians via the public-address to refrain from burning houses. In spite of that, a few abandoned houses and vehicles went up in flames.

Despite the presence of the KFOR and its general objection, the burning and destroying of Serb property in Kosovo and Metohija has become an every day phenomenon, although the international forces have taken the obligation of preventing such incidents.

KFOR has no power

Serb houses on fire

New accusations for KLA members

June 26, 1999

Vien, June 25 (Tanjung) - The American organization for human rights protection "Human Rights Watch" accused some KLA leaders for murdering, raping and other acts against Serbs and Gypsies committed in Kosmet, reports the Associated Press agency.

Ethnic-Albanian gangs continue the terror over Serbs and Gypsies

In the Human Rights Watch report published in its headquarter in New York it is said that the organization collected sufficient evidences confirming that killing, raping and other mistreatments had been the systematic policy of ethnic-Albanian KLA leaders "for Serbian minority driving out from Kosovo".

The organization for human rights says that the accusations are based on one-week investigation performed in Orahovac, Prizren and Pec.

KLA members in these towns, as reported, were involved in five murders, four kidnappings, one raping and 14 keepings of hostages out of which twelve were physically abused.

nl. 6. 44

Monuments in Kosovo and Metohija devastated most

June 26, 1999

Belgrade, 26th June (Yajug) - NATO bombs and criminal acts of KLA terrorists in our country devastated 24 cultural monuments, damaged 78 and endangered 57, says Director of the Serbian Institute for Cultural Monument Protection Mileta Milic during the talks with experts of the Greek National Committee ICIMOS who arrived to our country to see damages on cultural monuments and render their professional assistance.

Terrorists profane Serbian holy facilities in Kosovo-Metohija

According to available data, which are not final, said Milic, more than 160 cultural wealth facilities are damaged. Among them are 25 monasteries, 34 churches, and one mosque, about 40 old city hearts, seven structures of the folk architecture, 16 public memorial monuments and 13 archeological sites.

The cultural wealth of Kosovo and Metohija was devastated most, he pointed out.

Barbarian deed of ethnic-Albanians in Devic monastery

Monastery Sveti Arhangel near Prizren was damaged. Monks moved in it two years ago and these days they had to leave it again. Zeciste near Orlovac was shelled with missiles. Monastery Devic, in which ethnic-Albanian terrorists were abusing the nuns for days, was targeted, the monastery homestead was robbed, the monastery temple was demolished, the

altar was broke down and the tomb stone above the miracle body of Saint Joanikije was broken.

Terrorist put monasteries of Sveta Trojica near Prizren and Sveti Petar Koriski, left by nuns after extensive sufferings and robbery, into fire. The terrorists scratched hagiographies and shot into wall icons.

The oldest house- wooden cottage in Serbia was put into fire. It was in the vicinity of Decane and built in the first decade of 18th century. Many bombs fell around Gracanica and made holes in the monastery foundations. Monastery Sisatovac, hardly restored after Ustasas attacks, was damaged now again.

The truth about numerous damages on the facilities will be published

21.6.44

26.6.44

As in Iraq, many of the bombs and missiles raining on the people of Yugoslavia are coated with depleted uranium. The radioactive fallout will, as is happening today in Iraq, ensure an agonizing death for tens of thousands in the years ahead, long after the bombs stop falling.

21.6.44

I

21.6.44

21.6.44

**Voelers
nicht mit
verraaten
Kosovo**

n/6.44

26-6-94

II

door Frank van Vliet

PRISTINA, dinsdag
Uit Kosovo gevluchte Serviërs verwijten de Joegoslavische president Slobodan Milosevic dat hij de provincie heeft 'verkocht', en dat hij met hun belangen solt. Milosevic negeert zijn gevluchte landgenoten of probeert hen te dwingen terug te keren.

Volgens de Servische vluchtelingen doet ook de NAVO te weinig om hun veiligheid in Kosovo te garanderen. Ze hebben allemaal voorbeelden van incidenten waarbij de NAVO niet ingreep.

De NAVO-bevelhebber voor Kosovo, de Britse generaal Michael Jackson, gaf gisteren toe dat in een aantal gevallen zijn troepen niet hadden opgetreden „zoals had gemoeten”. Hij beloofde beterschap en benadrukte dat het om incidenten ging.

Rond 800 Serviërs uit Kosovo die in de stad Mladenovac, iets ten zuiden van Belgrado, verblijven, weigerden terug te keren naar de provincie. „Niemand beschermt ons daar, hoe kan ik me met blote handen tegen de Albanezen verdedigen”, zo vroeg een zich af.

De politie in Belgrado brak gisteren een demonstratie van enige

honderden gevluchte Kosovo-Serviërs in het centrum van de stad af. De zichtbaar gegeneerde politie-mensen, van wie velen in Kosovo als reserve-politie hadden gewerkt, vertelden de demonstranten dat ze zouden worden gearresteerd. Sommige vluchtelingen daagden de agenten uit hen dan aan te houden. Alleen de leider van de betoging, Svetozar Fisic, werd opgepakt.

Verlegenheid

President Milosevic wordt door de protesten in grote verlegenheid gebracht. Hij probeert de vrede in Kosovo als een overwinning op de machtige NAVO te verkopen. Als nu zijn eigen mensen roepen dat dit niet zo is, dan heeft hij een intern probleem. Vandaar dat de staats-tv haast onafgebroken bericht over Serviërs die in Kosovo blijven of er terugkeren.

Volgens de NAVO zijn er zo'n 2000 Serviërs naar Kosovo teruggekeerd van de 50.000 die waren gevlucht uit angst voor de wraak van de etnische Albanezen. In een aantal gevallen — met name rond de stad Pec — moest de NAVO de vluchtelingen begeleiden vanwege de spanningen die de terugkomst met zich meebracht. Daarbij werden zelfs gevechtshelikopters ingezet. In de regio zijn zo'n 250 Serviërs achtergebleven en worden regelmatig aanslagen en plunderingen door etnische Albanezen gemeld.

11 aa

**'Spionnennest in
Chinese ambassade'**

WASHINGTON - Volgens een Amerikaanse militaire functionaris die anoniem wil blijven was er in de Chinese ambassade in Belgrado, die op 7 mei gebombardeerd werd door de Navo, een spionagecentrum gevestigd. Twee van de drie omgekomen mensen zouden spionnen zijn geweest.

Ook duizenden zigeuners op de vlucht voor wraakacties

Spanning in Kosovo loopt snel op

PRISTINA/BONN - De spanning tussen de Albanen en de andere bevolkingsgroepen in Kosovo loopt snel op. De VN-vluchtelingenorganisatie UNHCR spreekt van 'een tikende tijdbom'.

Er komen steeds meer meldingen over geweld, plunderingen en brandstichtingen. De internationale vredesmacht KFOR lijkt tot nu toe niet bij machte de groeiende spanning in de provincie onder controle te brengen.

In Pristina plunderden bewapende Albanen gisteren gebouwen van de SPS, de Servische regeringspartij. In Kosovska Mitrovica is de sfeer te snijden. Albanen gaan in het Servische deel van de stad alleen nog maar onder KFOR-escort de straat op. Een woordvoerder van KFOR in de Britse sector zei dat donderdag in Pristina veertien burgers zijn gedood. Hij sprak over de hoogste aantallen sinds de Britten half juni de

stad binnentrokken. Duizenden zigeuners ontvluchten hun huizen uit angst voor wraakacties van etnische Albanen die hen beschuldigen van collaboratie met de Servische onderdrukkers. Ook leden van het Kosovo Bevrijdingsleger UCK zouden aan de represailles meedoen. De UNHCR schat dat sinds de stopzetting van de bombardementen bijna 70.000 Serviërs Kosovo zijn ontvlucht.

Joegoslavië liet vrijdag 166 Kosovaaarse gevangenen vrij. De gevangenen, allen etnisch-Albanese mannen, werden vastgehouden in Servië. Alleen al in de Duitse sector van Kosovo bevinden zich minstens veertig massagraven, zei de Duitse minister van defensie Scharping, na zijn bezoek aan de Duitse troepen bij Pritren. Daar zijn ook de Nederlandse KFOR-militairen actief. Reuter/ANP/DPA/AFP

► Zie verder pagina 7

26-6-99

26-6-99

'NA

Westers

Door onze co-
WASHINGTON
bassade in
bardement
maand gele
centrum v
getroffen w
heime dien
tier had. I
die omkwa
keikhed
agenten. L
York Times
en Wester
bron. Deze
duidelijk v
regering n
looft in eer
alle Ameri
verklaringe
tegedeel.
Functionar
tagon zegge

heid gespeend geheel. Natuurlijk blijft het een overwe-
gend westerse blik, maar het is er wel een die zichzelf
(al die verslagen naast elkaar) corrigeert.

De berichtgeving en de overweltigende aanwezigheid
van journalisten in en rond Kosovo heeft voor deskun-
digen op het gebied van de massacommunicatie onge-
twijfeld diepere cultuurfilosofische betekenissen: wat
betekent het om de ellende zo dichtbij en direct te zien,
welke rol speelt dat in de vorming van de publieke opi-
nie, in welke mate wordt er toch gemanipuleerd? Maar
zeker is dat de leersnukken van het postmodernisme
door de oorlog om Kosovo proefondervindelijk on-
houdbaar zijn geworden. Lang heerste de mening dat
we door de 'media' in een 'hyperrealiteit' terecht waren
gekomen waarin de feiten er op zichzelf niet toe deden.
Feiten werden geconstrueerd ten behoeve van een
smakelijk verhaal dat weer gebaseerd was op oncontro-
leerbare verhalen.

Volgens de Franse denker Jean Baudrillard is alles wat
we zien onecht. Authenticiëit, een min of meer onge-
manipuleerde bron van directe informatie, is volgens
Baudrillard niet meer mogelijk. De werkelijkheid valt
niet meer weer te geven of te achterhalen. Authentieke
berichtgeving zou niet meer bestaan.

Het was al groeiendeels onzinnig, maar dit kernleestuk
van het postmodernisme is door de overstijpende be-
richtgeving en verslagen van ooggetuigen nu helemaal
onhoudbaar geworden. Wat er ook op aan te merken
valt, de verslagen van de Europese kranten die ik gele-
zen heb, van de *Frankfurter Allgemeine*, de *Neue Zürcher
Zeitung*, *Le Monde*, *Libération*, *The Observer*, *The Guar-
dian* tot *NRC Handelsblad* en de *Valkshavens* bevatten ta-
melijk betrouwbare en directe berichtgeving, nog afge-
zien van wat de BBC en alle andere grote televisiesta-
tions aan beelden lieten zien. Alleen al de tijd maakte
het onmogelijk om daar op grote schaal mee te mani-
puleren. Aan de feiten zal altijd wel iets schorten en
nog iets toegevoegd kunnen worden, maar aan de ver-
slaggeving van deze kranten heb je een aardig houvast.
Voor wantrouwen blijft alle ruimte, maar heel groot is
die ruimte niet.

De berichtgeving over de oorlog om Kosovo heeft ook

zich 'postmodern' noemt, gaat ervan uit dat de werkelijk-
heid helemaal niet bestaat. Literatuur, zo luidt het leer-
stuk, is het vertellen van verhalen, en verder niets. De
verbeelding gaat altijd zijn eigen onvoorziene weg.

Ik zou dit niet graag radicaal ontkennen. Evenmin ver-
lang ik van schrijvers dat ze zich onmiddellijk begeven
in de meningsvorming over een actuele oorlog. Dat
hoft hun talent helemaal niet te zijn; anders dan intel-
lectuelen, die juist hun talent hebben ontwikkeld om te
schrijven over het gebied tussen geest en macht.

Maar het terrein voor schrijvers zo categorisch afbake-
nen als de bekende Noorse schrijver Jan Kjærstad doet
in zijn artikel 'Wat schrijvers leren over Kosovo' in de
Frankfurter Allgemeine van 15 juni is weer het andere u-
terste. Van Kjærstad verscheen een paar jaar geleden
de kloekte roman *De verlei*der in Nederlandse vertaling.

Deze sterk door het postmoderne gedachtegoed beïn-
vloede roman is een aanreiking van vernuftige verha-
len over de Noorse intellectueel en televisiepersoonlijk-
heid Jonas Wergeland die zijn roem ontleent aan een se-
rie portretten van 'groot' denkende figuren, zoals de
Noorse schrijver Knut Hamsun, die hij portretteerde
zonder zich ook maar enigszins te begeven in het pro-
bleem van goed en kwaad, wat in het geval van Ham-
sun, die nazisympathieën had, tenniste opvallend is.

Persoonlijk legt hij zich ook geen beperkingen op, voor-
al in erotisch opzicht. De verteller behandelt Wergeland
met afstandelijke sympathie en geeft onderzussen een
veelzijdig idee van de Noorse samenleving door Werge-
lands leven in de verhalen in zijn tijd te plaatsen. Op
zich zijn die verhalen heel aardig, maar ze leiden tot
weinig, ze staan te veel in een reeks zonder duidelijke
ontwikkeling. De roman heeft een krefftegang, loopt
achterwaarts het leven van Wergeland in nadat hij van
een buitenlandse reis is teruggekeerd en huiskomend
zijn vrouw vermoord aantreft. Daarmee begint de ro-
man en daarmee eindigt hij, daarussen bevinden zich
de verhalen over zijn leven.

Het uiteindelijk onbevredigende van deze omvangrijke
roman heeft alles te maken met de postmoderne theo-
rie crachter. Aan het einde ontstaat een verzeenelvinging
van de verteller met Wergeland, ze spreken dan door

schrijft hij. De intellectuele rol van schrijvers draait,
zoals altijd, om de fundamentele zaken: om het vinden
van een nieuw mensbeeld, schrijft hij. Het zal wel aan-
stoot geven, waarschuwt hij, maar het lezen van *Lolita*
van Nabokov kan ons iets over Kosovo leren. Het
schrijven van een roman betekent dat je kennis maakt
met de mogelijkheden van wat mensen kunnen zijn en
doen, geschreven zonder goed of kwaad in gedachten
te hebben. Het werk van de esthet Nabokov is daar
volgens Kjærstad een goed voorbeeld van. Daarin kun
je zelfs onbarmhartige dichters en fingevoelige moor-
denaars tegenkomen. Wie zal het ontkennen? Behalve
dat men de nuance in aanmerking moet nemen dat aan
het 'esthetisme' van Nabokov iets 'ethisch' vooraf-
ging dat alles wat hij geschreven heeft doordringt: zijn
afkeer van alles wat met de communistische levensbe-
schouwing te maken had. Dat was Nabokovs 'engage-
ment', zoals andere schrijvers hun grens bij hun afkeer
van de moord en verdrijving van honderdduizenden
mensen leggen.

De moeilijkheid met schrijvers als Kjærstad, die boven
de werkelijkheid willen uitsijgen om vanuit dat stand-
punt verhalen te schrijven waarin de nuances van goed
en kwaad worden verwoord, is dat ze net iets te ver van
de werkelijkheid af gaan staan, waardoor die werkelijk-
heid onrecht wordt aangedaan. Daardoor ontstaat zo'n
lichtzinnig slot als dat van *De verlei*der. De moord op
zijn vrouw is voor Jonas Wergeland minder een afschu-
welijke gebeurtenis dan een stimulans om verhalen te
vertellen. Hier worden de verhoudingen uit het oog
verloren ten behoeven van de hogere 'verbeelding'.

De oorlog in de Balkan heeft nog eens onthuld dat de
werkelijkheid bestaat en dat die ook in hoge mate au-
thentiek kan zijn, zoals uit de berichtgeving blijkt. Het
is geen onwerkelijke werkelijkheid die we te zien krij-
gen, niet de 'hyperrealiteit' van Jean Baudrillard. Het
postmoderne axioma dat de werkelijkheid niet bestaat,
verdwijnt hiermee achter de horizon. Het schrijven van
literatuur, het vertellen van verhalen, heeft altijd met
spanning tussen werkelijkheid en verbeelding te ma-
ken. Literatuur kijkt achter de werkelijkheid, ze staat er
niet boven, ze hangt er boven. En kijkt.

ST

Aan het begin van de oorlog om Kosovo heette de waarheid op sterven na dood. Het fijnste van het fijnste weten we nog niet over haar toestand, maar zeker is dat de waarheid dit keer niet helemaal gestorven is. Peter Handke kan veel tegen woordvoerders, journalisten en verslaggevers hebben, alleen al het aantal zorgt er in Kosovo en omstreken voor dat de betrouwbaarheid van de berichtgeving uiteindelijk tamelijk groot zal zijn. Wie een aantal binnen- en buitenlandse kranten leest, kan niet tot de conclusie komen dat er op grote schaal gelogen wordt. Wat is aangericht door de Serviërs, wat door de Navo is verwoest en wat het UCK voor methoden gebruikte: het wordt getoond en beschreven, als het niet door de een is dan wel door de ander.

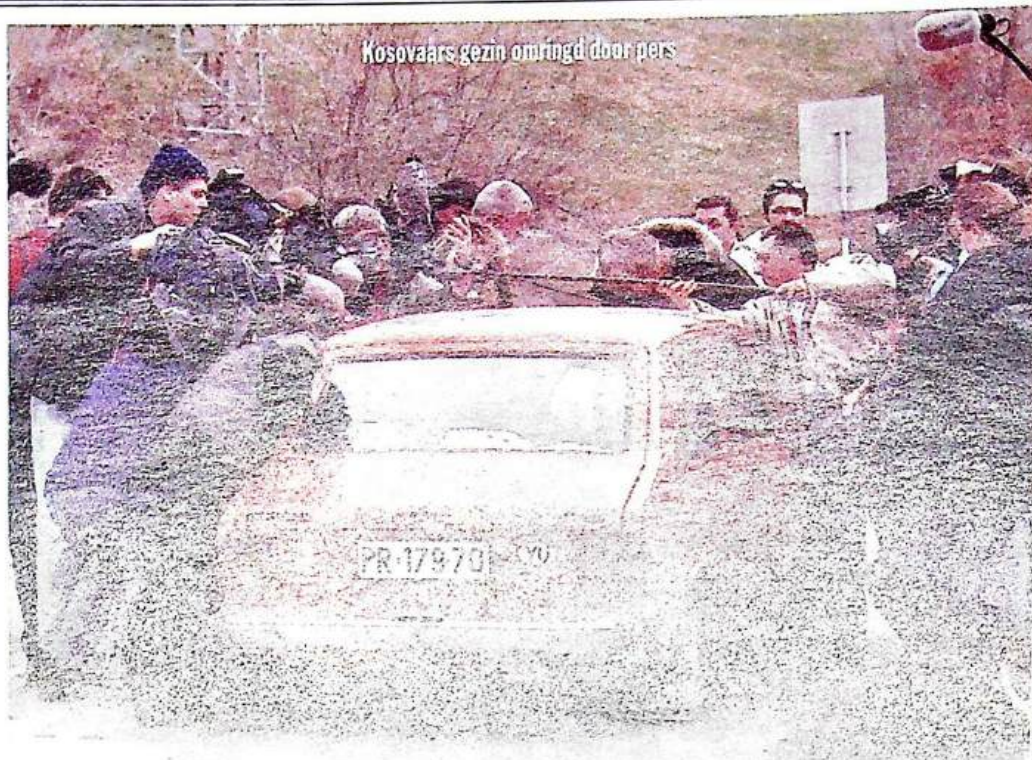
Door deze overmacht aan schrijvende en filmende journalisten, en door de behoefte aan harde feiten die indruk op kijkers en lezers maken, doet zich het opmerkelijke feit voor dat kranten en televisie zoveel mogelijk authentieke verslagen willen geven. Het doet er niet veel toe waar die feiten en verhalen vandaan komen, van de Kosovaren, de Navo, de Serviërs of het UCK. Het feitelijke en saillante komen hier samen. Dat elke journalist een onvermijdelijk beperkte blik heeft, blijft een feit, maar als het er zoveel zijn wordt een opeenhoping van beperkte blikken een niet van betrouwbaarheid gespeend geheel. Natuurlijk blijft het een overwegend westerse blik, maar het is er wel een die zichzelf (al die verslagen naast elkaar) corrigeert.

De berichtgeving en de overweldigende aanwezigheid van journalisten in en rond Kosovo heeft voor deskundigen op het gebied van de massacommunicatie ongetwijfeld diepere cultuurfilosofische betekenissen: wat betekent het om de ellende zo dichtbij en direct te zien, welke rol speelt dat in de vorming van de publieke opinie, in welke mate wordt er toch gemanipuleerd? Maar zeker is dat de leerstukken van het postmodernisme door de oorlog om Kosovo proefondervindelijk onhoudbaar zijn geworden. Lang heerste de mening dat we door de 'media' in een 'hyperrealiteit' terecht waren gekomen waarin de feiten er op zichzelf niet toe deden. Feiten werden geconstrueerd ten behoeve van een smakelijk verhaal dat weer gebaseerd was op oncontroleerbare verhalen.

Volgens de Franse denker Jean Baudrillard is alles wat we zien onecht. Authenticiteit, een min of meer onge-manipuleerde bron van directe informatie, is volgens Baudrillard niet meer mogelijk. De werkelijkheid valt niet meer weer te geven of te achterhalen. Authentieke berichtgeving zou niet meer bestaan.

Het was al grotendeels onzin, maar dit kernleerstuk van het postmodernisme is door de overstelpende berichtgeving en verslagen van ooggetuigen nu helemaal onhoudbaar geworden. Wat er ook op aan te merken valt, de verslagen van de Europese kranten die ik gelezen heb, van de *Frankfurter Allgemeine*, de *Neue Zürcher Zeitung*, *Le Monde*, *Libération*, *The Observer*, *The Guardian* tot *NRC Handelsblad* en de *Volkskrant* bevatten tamelijk betrouwbare en directe berichtgeving, nog afgezien van wat de BBC en alle andere grote televisiestations aan beelden lieten zien. Alleen al de tijd maakte het onmogelijk om daar op grote schaal mee te manipuleren. Aan de feiten zal altijd wel iets schorten en nog iets toegevoegd kunnen worden, maar aan de verslaggeving van deze kranten heb je een aardig houvast. Voor wantrouwen blijft alle ruimte, maar heel groot is die ruimte niet.

De berichtgeving over de oorlog om Kosovo heeft ook

KOSOVO EN DE EUROPESE INTELLECTUELEN 10 DOOR CAREL PEETERS

Het einde van het postmodernisme

26-6-99

onverwachte consequenties voor de literatuur die zich postmodern noemt. Strikt gesproken hoeft de literatuur natuurlijk geen consequenties te trekken uit wat er in de werkelijkheid gebeurt, ze moet haar eigen gang gaan. De verwerking van de werkelijkheid door de literatuur is een aardig mysterie. Maar de literatuur die zich 'postmodern' noemt, gaat ervan uit dat de werkelijkheid helemaal niet bestaat. Literatuur, zo luidt het leerstuk, is het vertellen van verhalen, en verder niets. De verbeelding gaat altijd zijn eigen onvoorziene weg.

Ik zou dit niet graag radicaal ontkennen. Evenmin verlang ik van schrijvers dat ze zich onmiddellijk begeven in de meningsvorming over een actuele oorlog. Dat hoeft hun talent helemaal niet te zijn; anders dan intellectuelen, die juist hun talent hebben ontwikkeld om te schrijven over het gebied tussen geest en macht.

Maar het terrein voor schrijvers zo categorisch afbakenen als de bekende Noorse schrijver Jan Kjaerstad doet in zijn artikel 'Wat schrijvers leren over Kosovo' in de *Frankfurter Allgemeine* van 15 juni is weer het andere uiterste. Van Kjaerstad verscheen een paar jaar geleden de kloeke roman *De verleider* in Nederlandse vertaling. Deze sterk door het postmoderne gedachtegoed beïnvloede roman is een aaneenrijging van vernuftige verhalen over de Noorse intellectueel en televisiepersoonlijkheid Jonas Wergeland die zijn roem ontleent aan een serie portretten van 'groot' denkende figuren, zoals de Noorse schrijver Knut Hamsun, die hij portretteerde zonder zich ook maar enigszins te begeven in het probleem van goed en kwaad, wat in het geval van Hamsun, die nazisymptieën had, tenminste opvallend is. Persoonlijk legt hij zich ook geen beperkingen op, vooral in erotisch opzicht. De verteller behandelt Wergeland met afstandelijke sympathie en geeft ondertussen een veelzijdig idee van de Noorse samenleving door Wergelands leven in de verhalen in zijn tijd te plaatsen. Op zich zijn die verhalen heel aardig, maar ze leiden tot weinig, ze staan te veel in een reeks zonder duidelijke ontwikkeling. De roman heeft een kreeftengang, loopt achterwaarts het leven van Wergeland in nadat hij van een buitenlandse reis is teruggekeerd en thuiskomend zijn vrouw vermoord aantreft. Daarmee begint de roman en daarmee eindigt hij, daartussen bevinden zich de verhalen over zijn leven.

Het uiteindelijk onbevredigende van deze omvangrijke roman heeft alles te maken met de postmoderne theorie erachter. Aan het einde ontstaat een vereenzelviging van de verteller met Wergeland, ze spreken dan door

een mond. Oog in oog met haar lichaam verandert Wergeland in de schrijver, voor wie het vertellen van verhalen boven alles gaat, want de 'leven brengende verbeelding' is het allerbelangrijkste. Hoewel dood wordt de vrouw op dat moment 'levend' en vraagt hem waaraan hij denkt - dat levend worden is het werk van de verbeelding, dat vermag de verbeelding.

Het slot van deze roman is grotesk, louter gestuurd door de theorie dat schrijvers van alles een verhaal maken, zelfs oog in oog met het zojuist ontdekte vermoorde lichaam van hun liefhebbende vrouw. Zijn vrouw heeft Jonas Wergeland 'verhalen leren vertellen' en door van haar direct een verhaal te maken, zal dat zijn redding zijn.

Dat schrijvers van alles een verhaal kunnen maken is waar, maar hier wordt het meest dramatische moment in het leven van Wergeland abrupt gebruikt om de theorie uit te dragen dat het hele leven het construeren en vertellen van verhalen is. Kjaerstad lijkt me geen hardvochtig schrijver, maar dit is op zijn minst lichtzinnig hardvochtig. De verbeelding gaat

bij hem echt boven alles.

In zijn artikel in de *Frankfurter Allgemeine* verabsoluteert Kjaerstad de distantie van schrijvers tegenover oorlogen als die in Kosovo. 'Als we niet begrijpen hoe het mogelijk is dat dergelijke bestialiteiten menselijk mogelijk zijn, kunnen we er ook niet over schrijven,' schrijft hij. De intellectuele rol van schrijvers draait, zoals altijd, om de fundamentele zaken: om het vinden van een nieuw mensbeeld, schrijft hij. Het zal wel aanstoot geven, waarschuwt hij, maar het lezen van *Lolita* van Nabokov kan ons iets over Kosovo leren. Het schrijven van een roman betekent dat je kennis maakt met de mogelijkheden van wat mensen kunnen zijn en doen, geschreven zonder goed of kwaad in gedachten te hebben. Het werk van de estheet Nabokov is daar volgens Kjaerstad een goed voorbeeld van. Daarin kun je zelfs onbarmhartige dichters en fijngevoelige moordenaars tegenkomen. Wie zal het ontkennen? Behalve dat men de nuance in aanmerking moet nemen dat aan het 'esthetisme' van Nabokov iets 'ethisch' voorafging dat alles wat hij geschreven heeft doordringt: zijn afkeer van alles wat met de communistische levensbeschouwing te maken had. Dat was Nabokovs 'engagement', zoals andere schrijvers hun grens bij hun afkeer van de moord en verdrijving van honderdduizenden mensen leggen.

De moeilijkheid met schrijvers als Kjaerstad, die boven de werkelijkheid willen uitstijgen om vanuit dat standpunt verhalen te schrijven waarin de nuances van goed en kwaad worden verwoord, is dat ze net iets te ver van de werkelijkheid af gaan staan, waardoor die werkelijkheid onrecht wordt aangedaan. Daardoor ontstaat zo'n lichtzinnig slot als dat van *De verleider*. De moord op zijn vrouw is voor Jonas Wergeland minder een afschuwelijke gebeurtenis dan een stimulans om 'verhalen te vertellen'. Hier worden de verhoudingen uit het oog verloren ten behoeven van de hogere 'verbeelding'.

De oorlog in de Balkan heeft nog eens onthuld dat de werkelijkheid bestaat en dat die ook in hoge mate authentiek kan zijn, zoals uit de berichtgeving blijkt. Het is geen onwerkelijke werkelijkheid die we te zien krijgen, niet de 'hyperrealiteit' van Jean Baudrillard. Het postmoderne axioma dat de werkelijkheid niet bestaat, verdwijnt hiermee achter de horizon. Het schrijven van literatuur, het 'vertellen van verhalen', heeft altijd met spanning tussen werkelijkheid en verbeelding te maken. Literatuur kijkt achter de werkelijkheid, ze staat er niet boven, ze hangt er boven. En kijkt.

Westerse diplomaten doen onthulling over bombardement op ambassade

'NAVO trof in Belgrado Chinese spionnen'

Door onze correspondent Jaap van Wesel

WASHINGTON - Bij het bombardement op de Chinese ambassade in Belgrado een maand geleden is het zenuwcentrum van de ambassade getroffen waar de Chinese geheime dienst zijn hoofdkwartier had. Twee journalisten die onkwamen waren in werkelijkheid Chinese geheime agenten. Dat meldt de New York Times met Amerikaanse en Westerse diplomaten als bron. Deze onthulling maakt duidelijk waarom de Chinese regering nog steeds niet geloof in een ongeluk, ondanks alle Amerikaanse excuses en verklaringen van het tegendeel.

Functionarissen van het Pentagon zeggen dat de Amerikaanse regering pas achteraf heeft vernomen dat een van de voltreffers het zenuwcentrum van de ambassade had geraakt.

De ware toedracht blijft onzeker nu het Pentagon heeft gemeld dat een lage functionaris bij de CIA zijn superieuren vóór het fatale bombardement heeft gewaarschuwd dat ze wellicht het verkeerde doel op de lijst hadden staan.

Overtuigen

Amerika probeert nog steeds China ervan te overtuigen dat het bombardement gebaseerd was op verouderde kaarten. Maar het is nu duidelijker dan voorheen waarom China er nog steeds van overtuigd is

dat het bombardement geen misverstand was.

Er was ook geen sprake van een misverstand toen Russische eenheden twee weken geleden in het holst van de nacht Pristina binnentrokken en het vliegveld bezetten. Het ging volgens de Washington Post om een zorgvuldig voorbereid plan dat tot doel had zeker 1000 Russische troepen, en mogelijk meer in een bliksemactie naar Kosovo over te brengen, een eigen Russische zone te bezetten en de NAVO voor een voldongen feit te plaatsen. Toen de Amerikanen ontdekten wat de Russen van plan waren, trachtten zij in het openbaar de zaak te

sussen. De officiële lijn was dat er niets aan de hand was en dat de Russische eenheden militair niet van belang waren.

Maar achter de schermen werd veel agressiever opgetreden. Amerika deed meteen een beroep op Hongarije, Roemenië en Bulgarije Russische vliegtuigen met versterkingen aan boord geen toestemming te geven over hun grondgebied te vliegen. De toestemming werd geweigerd.

Holst van de nacht

Verder belden Amerikaanse functionarissen Russische collega's in het holst van de nacht uit hun bed en waar schuwden in niet mis te ver-

stane bewoordingen dat de flagrante schending van de Russische toezeggingen aan de NAVO zeer ernstige gevolgen zou hebben voor de betrekkingen met Rusland.

Intussen stelde NAVO-commandant generaal Clark voor Amerikaanse helikopters naar het vliegveld van Pristina te sturen om de Russen voor te zijn. De Amerikaanse regering steunde dat plan, maar Kosovo-commandant generaal Jackson pleitte daartegen met steun van de Engelse regering. Hij vreesde voor een militaire confrontatie tussen NAVO en Russische troepen. Jackson kreeg zijn zin.

26-6-99

ZATERDAG 26 JUNI 1999

In Peć kon je maar beter

BUTENLAND

dicht bij een Serviër wonen

De schade in Kosovo is niet overal even groot. In het midden en westen - en in de steden Djakovica en Peć - hebben de Serviërs erger huishoudens dan in het oosten en zuidoosten.

Door onze redacteurs

CEES BANNING

en PETRA DE KONING

PEC/PRISTINA, 26 JUNI. Vrouwen huilen, mannen schelden en schreeuwen, kinderen kijken verbijsterd naar wat er overbleef van hun huis. Het duurde bijna twee weken voordat de eerste Albanese inwoners van de stad Peć, in het westen van Kosovo, terugkwamen uit de Joegoslavische deelrepubliek Montenegro. De oorlog was voorbij, de Servische militairen trokken weg, maar in de vluchtelingenkampen hadden ze gehoord dat de verwoestingen in hun stad erger waren dan in andere grote steden

van Kosovo. Nu staan ze - het moest er toch eens van komen - in groepjes op straat, voor de puinhopen, en ze zijn woedend. „Meer dan dertig jaar werkte ik in Duitsland, roept Mahmut Kryezi (66), in korte broek en een felblauw regenjack. „Voor de toekomst van mijn drie zoons en zeven dochters. Nu is alles kapot. Kryezi heeft het niet gezien, maar hij weet het zeker: „Dit hebben mijn Servische buren gedaan, ik wil ze nooit meer bij me in de buurt hebben.”

Maar zijn pech was, en dat weet Kryezi ook, dat zijn Servische buren te ver weg woonden. De beste bescherming tegen de verwoesting waren Servische buren met hun huis zo dicht mogelijk bij het eigen huis. De militairen en paramilitairen hielden er rekening mee: de vlammen moesten niet overslaan van Albanese naar Servische huizen, vaak werden die Albanese huizen dan maar gespaard, er bleef genoeg te verwoesten over.

Peć heeft buitenwijken waar geen

Serviër woont en waar soldaten van het Kosovo Bevrijdingsleger zich schuilhielden. Dat betekende vrij schieten voor de militairen en paramilitairen. Een paar uur na het begin van de NAVO-aanvallen op Joegoslavië werden de Albanese wijken Kapeshtica en Karagac vanaf een heuvel bestookt door Servische tanks. In die wijken staan alleen nog de huizen overeind die de militairen zelf gebruikten. Het huis van Nuradin Shala (73) bijvoorbeeld. Hij keerde twee dagen geleden terug uit Montenegro. De gang en woonkamer lagen vol bloed. Shala heeft geen idee van wie. Op de muur staat nog met bloed geschreven: „NAVO-moordenaars en Servië, Servie?”

In de dagen na het begin van de bombardementen werden winkelstraten in het centrum van Peć, vooral de straten waar juweliers en antiekhandelaars hun zaken hadden, in brand gestoken en daarna platgewalst met bulldozers. In de andere wijken van Peć is de verwoes-

ting minder algemeen. Er zijn straten waar ieder Albanese huis, restaurant of café in brand heeft gestaan, maar vooral de flats waar Serviërs en Albanese woonden zijn nauwelijks aangetast.

Televisiecamera's stonden de afgelopen weken vooral gericht op de kapotte schoten, platgebrande gebouwen in Kosovo. Vooral de volledig verwoeste binnenstad van de stad Djakovica, zo'n veertig kilometer ten zuiden van Peć, was een populair beeld. Vanaf het dak van het enige huis dat er nog overeind stond, joegen fotografen wandelaars weg. Ze wilden het beeld van de puinhopen en de leegte. Maar de verwoestingen in het midden en westen van Kosovo, waar weinig Serviërs wonen en het UCK zijn bolwerken heeft, zijn aanzienlijk groter dan in het oosten en zuidoosten van Kosovo.

In de hoofdstad Pristina bijvoorbeeld zijn restaurants waar veel buitenlanders kwamen - journalisten en OYSE-waarnemers - in puin geschoten. Maar to-

26-6-99

taal verwoeste wijken zijn er niet te vinden. Er loopt een etnisch roetspoor door de stad: in wijken waar veel Albanezen wonen, zijn inboedels en huizen in brand gestoken, de huizen van de Serviërs zijn nauwelijks beschadigd. In het centrum en het noord-oosten van de stad zijn ruiten van Albanese winkels ingeslagen en is de inventaris vernield, maar verder staan de winkels nog overeind.

Het is nu moeilijk om aan verf en bouwmaterialen te komen in de hoofdstad van Kosovo. In sommige winkels dienen munitiekisten als tafel. Veel open ruimtes worden afgedekt met dik, groen zeil dat waarschijnlijk afkomstig is van het leger.

In het oosten van de stad ligt tegen een heuvel een wijk waar rijkere Serviërs en Albanezen fraaie eensgezinswoningen hebben. De huizen van Albanezen zijn vaak leeggeroofd, maar zelden in de brand gestoken. De Britse KFOR-militair John Leigh zegt: „De Serviërs zullen

gedacht hebben: die moeten we niet in brand steken, daar kunnen we beter zelf in gaan wonen.”

Verder hebben vooral de NAVO-bombardementen hun sporen nagelaten. In de buurt van het 'Grand Hotel' in het centrum van de stad was het hoofdkantoor van de Servische politie gevestigd. Een precisie-bombardement maakte van het flatgebouw een ruïne. Op de achtste etage hangt de hoorn van een telefoon te bungelen in de wind. In een cirkel om het gebouw liggen bureaus, hout, ordners, stoelen, kasten – alles verbrand. Rond het puin is een rood-wit lint gespannen, een waarschuwing tegen explosieven.

Ook nu nog worden in het midden en westen van Kosovo iedere dag tientallen huizen in brand gestoken. Servische huizen waarvan de bewoners naar Montenegro of Servië vertrokken zijn. Op de hekken van de huizen zijn briefjes geplakt met namen van Albanezen die vinden dat zij de nieuwe eigenaar zijn van de huizen. Omdat hun eigen huizen verwoest werden. Er zijn nog Serviërs achtergebleven die hun dat plezier niet gunnen.

27-6-99

U.N. says Kosovo situation calamitous

BELGRADE, Yugoslavia (AP) - A U.N. fact-finding team wrapped up an 11-day mission to Yugoslavia Wednesday, calling the situation in Kosovo calamitous and the humanitarian needs enormous. The team was the first group of international observers allowed to visit Kosovo since the large-scale exodus of ethnic Albanians from the province began two months ago. About 840,000 have fled or been driven out by Serb forces. "The extent of the damage is deeply disturbing," said mission head Sergio Vieira de Mello. Vieira de Mello, U.N. under-secretary-general for humanitarian affairs, avoided the term ethnic cleansing, which he said had "been devalued over the years." But he rejected Serb explanations for what has happened in Kosovo, where Serb forces are fighting the rebel Kosovo Liberation Army.

Information Service of the Serbian Orthodox Church

STATEMENT

June 27, 1999

The golgotha being endured by the Serbian people on Kosovo and Metohia, is continuing. The biggest afflictions happen in the southern part of the province. One hundred and thirty Serbs were evacuated yesterday from the monastery of the Patriarchate of Pec, and sent into Crna Gora (Montenegro). Only ten of them have remained in the monastery.

Rt. Rev. Amfilohije, the Metropolitan of Crna Gora and Primorje, has visited, today and on the previous day, Serbian villages in the vicinity of Pec. In the village Naklo, numbering 35 houses, a recently built Orthodox church was demolished, and holy vessels and icons were taken away. The whole village Belo Polje, out of which the Serbs were expelled, was in flames yesterday. At the moment when the Albanians were plundering it and setting it on fire, the only person in the village was Milos Cirkovic, the forester, who had decided to fight against the attackers, and, if necessary, to die at his threshold. At least 3 attackers were killed, but there has still been no information about Milos. In the village Zahoc, 4 Serbian women have been kidnapped. There are only 180 Serbs in the village Gorazdevac. Metropolitan Amfilohije held counsel with them and encouraged them to stay, at least as some kind of seed for the Serbian Kosovo and Metohia. The church in Djurakovac, recently built, was demolished and the parish centre was plundered.

Bishop of Hvosno
and Auxiliary of His Holiness

*the day when Kosovo battle took place in 1389; in the calendar of the Serbian Orthodox Church this day is dedicated to St. Lazarus the great Martyr and to All Serbian Martyrs

**the memorial place of Kosovo battle; the spot where the monument dedicated to the heroes of this battle was erected

KFOR unit guards Pristina hotel after night attack.

BELGRADE, June 28 (Iar-Tass) - Servicemen from the KFOR international force have been keeping guard since late on Sunday over the Grand Hotel in Pristina, after a group of Albanians packed into that central hotel trying to drive out all the Serb staffers.

Guns wearing helmets and bullet-proof vests guard the entry hall, and several APCs can be seen in front of the hotel. Talks between the administration and Albanians who used to work in the hotel before 1991 have been scheduled for Tuesday.

Back in 1991, when the "Republic of Kosovo" was proclaimed, Albanians started setting up parallel structures of power, healthcare and education. Only those Albanians who recognized the Belgrade authority stayed at state enterprises.

According to the head of the committee for cooperation with the UN mission in Kosovo Nebojsa Vyjovic, a compromise has been reached with the help of KFOR on a joint use by Serbs and Albanians of the Pristina Clinical Centre.

Last week, it was seized by Albanians, who forced out all the non-Albanian medics. Now Albanian doctors and specialists of other nationalities, including Serbs, will all work in the centre, but separately.

Talks on a similar division of Kosovo radio and television will be held on Monday.

22-6-99

Serbs claim attacks by Albanians

BELO POLJE, Yugoslavia (AP) - Stripping homes down to the plaster, ethnic Albanians burned and looted a Serb village Sunday where a mentally ill Serb woman allegedly was raped and stabbed to death by armed Albanian men in uniform. The pillaging of Belo Polje was the latest in what a Serbian Orthodox Church leader said is a systematic campaign of violence that is driving out even the few elderly, frail Serbs still remaining in the western city of Pec and nearby villages. Accounts Sunday from bleeding, bruised elderly Serb men and women supported that accusation. "It is ethnic cleansing under cover of NATO," said church leader Metropolitan Amfilohije Radovic at the 14th-century monastery near Pec.

3 die in violence in Kosovo

PRISTINA, Yugoslavia (AP) - At least three people were killed as violence persisted in still-turbulent Kosovo, and peacekeepers, unable to stop it, came under fire, they said Sunday. In Belgrade, soccer fans shouted slogans against Slobodan Milosevic, urging the Yugoslav president, increasingly blamed for the virtual loss of the southern Serbian province, to step down. Italian soldiers found the body of a Serb woman Sunday in Belo Polje, a burning village being looted by ethnic Albanians. The woman's bruised and bleeding mother said she had been raped and killed by ethnic Albanians in uniform. In Pristina, the Kosovo capital, two people were shot dead Saturday night amid still unknown circumstances, said Lt. Cmdr. Louis Garnett, a NATO spokesman.

NATO tries to reassure Serbs

PRISTINA, Yugoslavia (AP) - NATO hoped Sunday the arrival of new Russian peacekeepers would make Serbs feel safer in Kosovo, but reports of more revenge attacks by ethnic Albanians did little to boost their confidence. Kosovo also received its first visit from a NATO head of state since the alliance launched its 78-day bombing campaign against Yugoslavia on March 24. Czech President Vaclav Havel paid a brief visit to the southwestern Kosovo town of Prizren and praised German peacekeepers for their work there. NATO said at least three civilians had been killed Saturday, including a Serbian woman whose mother said she was raped and killed by ethnic Albanian rebels as their village was being looted and burned.

22-6-99

JACKSON, DE MELLO PROMISE BETTER SECURITY SITUATION IN KOSMET

KOSOVO POLJE - The highest representatives of the U.N. security and civil mission in Kosovo and Metohija (KFOR), General Michael Jackson and Sergio de Mello Friday promised that the security situation in the province would start radically improving as of Saturday, when members of the international police force start arriving, and especially as of Monday, June 28, when the terrorist KLA is obliged to group its members into special KFOR-controlled centres.

Gen. Jackson told a crowd of over a thousand Serbs, Montenegrins and Romanies in Kosovo Polje that he was aware of their concern over the activities of the KLA, but pledged that the situation would start rapidly improving as of Monday.

The Serbs, Montenegrins and Romanies, who are determined to stay in their ancestral homes, assembled due to numerous reports about violence committed by ethnic Albanian terrorists and gangs throughout the province.

Special U.N. Secretary-General's representative Sergio de Mello said that the deployment of the 3,000 members of the civil international police would begin on Saturday and take a few weeks.

De Mello said the civil mission personnel, whose duty was also to help improve the security situation, was arriving in the province.

De Mello urged the Serbs, Montenegrins and Romanies to be brave and stay in Kosovo and Metohija.

KFOR KEEPS ETHNIC ALBANIAN EXTREMISTS OUT OF SERB PART OF KOSOVSKA MITROVICA

KOSOVSKA MITROVICA - French peacekeepers within KFOR, stationed in Kosovska
http://www.sur.org/kosovo_crisis/jun_27/mil_reports.html

28.6.99

Mitrovica, prevented at 10 a.m. on Saturday more than 500 ethnic Albanian extremists from crossing the bridge of the Ibar river, going into the Serb-populated northern part of the town and causing riots, plundering and forcing Serbs out of their homes.

The ethnic Albanians gathered at the local market shouting "KLA", "Taci, Taci", but KFOR and the French police dispersed them.

The Serbs gathered on the other side of the bridge resolved to prevent the entry of the militant ethnic Albanian extremists.

A dozen TV teams and foreign correspondents covered the action for dispersing the ethnic Albanians. According to the foreign journalists, the extremist ethnic Albanians aimed for the local hospital.

MAANDAG 28 JUNI 1999

Wraak op Serviërs en zigeuners **KFOR kan anarchie Kosovo niet de baas**

PRIŠTINA, 28 JUNI. In Kosovo slaagt de internationale vredesmacht KFOR er niet in, een eind te maken aan de anarchie en de wraakacties van Kosovaren op Serviërs en zigeuners.

Op veel plaatsen zijn in Kosovo dit weekende huizen van Serviërs geplunderd en in brand gestoken en achtergebleven Serviërs verdreven. In het westen van Kosovo werd gisteren een heel Servisch dorp platgebrand, nadat de huizen waren leeggeroofd door Albanezen die aanvoerden dat ze de Serviërs aandoen wat die zelf de Albanezen hebben aangedaan. In Prizren hebben Duitse KFOR-troepen een nachtelijk uitgaansverbod afgekondigd, om de plunderingen een halt toe te roepen. Daartoe werd besloten nadat de KFOR-soldaten een gebouw van het Kosovo Bevrijdingsleger UÇK hadden ontdekt waar drie zigeuners – beschuldigd van collaboratie met de Serviërs in de oorlog – waren gemarteld. In Kačanik brandden zaterdagavond veertien huizen van Serviërs af.

Steeds meer Serviërs ontvluchten Kosovo. Honderdzestig hoogleraren en andere werknemers van de universiteit van Priština vertrokken zaterdag naar Servië. De zesduizend Serviërs in de stad Gnjilane willen ook weg, maar eisen bescherming van KFOR op hun uittocht. De vierduizend Serviërs die nog in de stad Orahovac wonen willen ook weg, maar ook

hier weigert KFOR hun uittocht te begeleiden.

AP, Reuters, AFP, Guardian

PRISTINA/LONDEN

28-6-99
Slechts met grote moeite is KFOR erin geslaagd escalatie van geweld in Kosovo te voorkomen. De leider van het Kosovo Bevrijdingsleger Hashim Thaci moest er zaterdag aan te pas komen de etnische Albanezen over te halen af te zien van geweld tegen Serviërs.

In Mitrovica wilden honderden woedende Albanezen de brug bestormen naar het Servische deel van het stadje. Ze eisen toegang tot het deel van de stad waar het ziekenhuis en de meeste winkels zijn gevestigd. 'Jullie moeten je realiseren dat iedereen die in Kosovo wil wonen dat ook moet kunnen', zei Thaci tegen hen.

Een groep Albanezen heeft gisteren het door Serviërs bewoonde dorp Bellopoje leeggeroofd. Daarna werden de huizen in brand gestoken. Italiaanse KFOR-soldaten grepen niet in, 'omdat dat niet bij onze missie hoort'.

Chaos

In Kosovo lijkt de chaos nog steeds toe te nemen. In de hoofdstad Pristina werden zaterdagavond een medewerker van een internationale hulporganisatie en diens vertaler doodgeschoten. Dat meldde Louis Garneau, een woordvoerder van de NAVO. De namen van de slachtoffers, noch verdere details werden gisteren vrijgegeven. 26-6-99

Woedende etnische Albanezen plunderden gisteren het Servische dorpje Bellopolje, vlakbij de stad Pec, en staken het daarna in de brand. De Italiaanse militairen van de KFOR, de vredesmacht in Kosovo, keken intussen toe. De Italianen verklaarden dat het niet hun opdracht was de (verlaten) Servische woningen te beschermen.

Later vonden de KFOR-militairen in het dorpje dat eens 1500 inwoners kende, een vermoorde vrouw. Volgens haar eveneens mishandelde moeder was de vrouw door etnische Albanezen in uniform verkracht en gedood.

Anarchie in Kosovo

PRISTINA/PRIZREN — In sommige delen van Kosovo heerst anarchie. Ondanks een verscherpte controle door de KFOR, wordt er op grote schaal geplunderd, brand gesticht en ingebroken. Veelal gaat het om de bezittingen van gevluchte Servische Kosovaren.

Gisteren roofde een groep Albanese Kosovaren het verlaten Servische dorp Bellopoje leeg, om het daarna in brand te steken. De Albanezen gingen er vandoor met onder meer auto's, bedden en wasmachines.

Ook in Pristina was het zeer onrustig. Daar werden in de nacht van zaterdag op zondag een buitenlandse medewerker van een hulporganisatie en zijn tolk neergeschoten.

Ook werden in Pristina de huizen van zigeuners in brand gestoken. Etnisch-Albanezen beschuldigen de zigeuners ervan samen te hebben gewerkt met de Serviërs.

Duitse KFOR-militairen stelden gisteren in Prizren een avondklok in. Volgens de Duitsers wordt de stad overspoeld door misdaad.

Verbetering van de relaties tussen beide etnische groepen is een van de belangrijkste taken van de Unmik-politiemensen. Deze door de VN-missie in Kosovo ingezette functionarissen zullen vandaag in Pristina arriveren.

De VN-vluchtelingenorganisatie Unhcr begint vandaag met de reparatie van ongeveer 400.000 vluchtelingen uit Albanië en Macedonië.

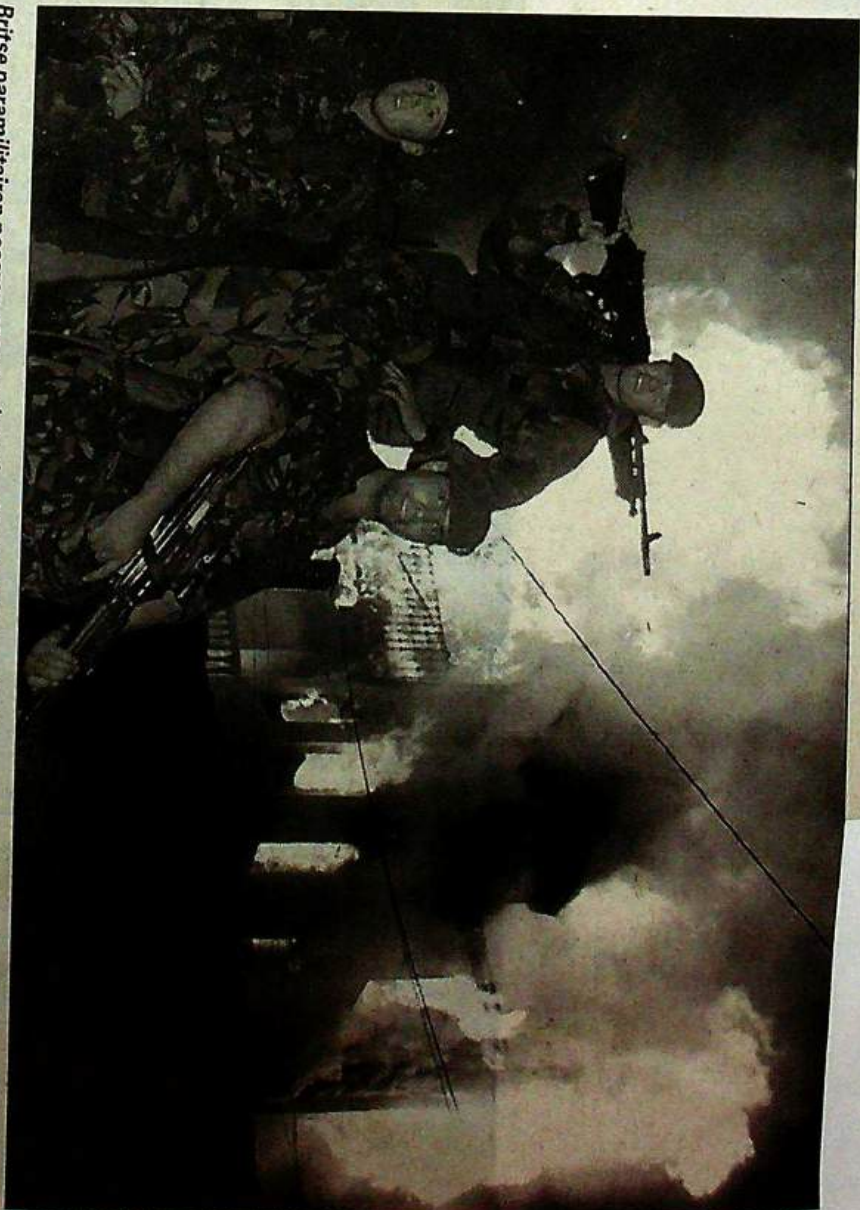
Het Brits dagblad The Observer onthulde dat de moorden en verdrijvingen die de Serviërs in Kosovo

26-6-94
vo uitvoerden, zorgvuldig van uit Belgrado waren gepland en geteld.

Onder de naam 'Operatie Hoefijzer' werd elk detail van de wrede heden tegen de etnisch-Albanezen uitgedacht. Dat bleek uit honderden documenten die KFOR in door de Serviërs verlaten Kosovaarse politie- en legerkwartieren aan-

trof. Vrijdag arresteerden Britse KFOR-militairen een tweede van oorlogsmisdaden verdachte man. Naar verluidt gaat het om een Serviër die tientallen mensen heeft vermoord.

Eerder paktten zij een Serviër op die mogelijk 43 Albanezen doodde. (ANP)

Britse paramilitairen poseren voor een brandend huis in Pristina. De huizen zijn in brand gestoken door etnisch-Albanezen en behoren toe aan zigeuners. Die worden ervan beschuldigd te hebben gecollaboreerd met de Serviërs.

FOTO: REUTERS

Clinton geeft Servië geen geld zonder spijtbetuiging

28.6.99
De Verenigde Staten geven Servië geen rooie cent voor de wederopbouw als de inwoners geen berouw tonen voor de gruweldaden die in Kosovo zijn begaan.

Dit heeft president Clinton vrijdag op een persconferentie verklaard. Het Servische berouw hangt volgens Clinton nauw samen met het lot van de Joegoslavische president Milosevic. "Eerst moeten de Serviërs uit de

ontkenningsfase komen en daarna moeten ze beslissen of zij achter het leiderschap van Milosevic staan of niet", zei Clinton.

De president wil dat de Servische inwoners van Joegoslavië bij zichzelf nagaan "of zij het oké vinden dat tienduizenden mensen zijn vermoord en dat al die honderdduizenden uit hun huizen zijn verdreven en dat al deze kleine meisjes zijn verkracht en jongens gevangen gezet." (RTR)

In Mitrovica worden de huizen van zigeuners massaal geplunderd: zij zouden de Serviërs hebben bijgestaan bij de verdrijving van Albanezen. De Serviërs zelf hebben zich opgesloten in hun stadsdeel, niet bereid voor de Albanezen te wijken.

Door onze redacteur
PETRA DE KONING

MITROVICA, 29 JUNI. Seniha Etemi (28) is alleen achtergebleven in de zigeunerwijk van Mitrovica in het noorden van Kosovo. Ze zit op de stoep voor haar huis, plukt zwarte haartjes van haar kin en grinnikt – nergens om. Albanese jongens lopen door haar straat, ze dragen kasten, koelkasten en gasfornuizen. Huizen die ze leeggehaald hebben, worden in brand gestoken. „Wij doen terug wat de zigeuners ons hebben aangedaan”, zegt Aslan Peci (22). „Ze hadden wapens, ze roofden onze huizen leeg en brandden ze af. Zij waren erger dan de Serviërs, het was een feest voor hen.”

Vorige week vluchtten de meeste zigeuners van Mitrovica naar het noordelijke deel van de stad. Daar hebben de Serviërs van de stad zich teruggetrokken. De wijk van de zigeuners ligt in het Albanese deel van de stad. Franse KFOR-soldaten staan op de brug die de delen van de stad met elkaar verbindt en houden de Serviërs en Albanezen uit elkaar. Zigeuners die achterbleven werdend door de Albanezen weggejaagd. Alleen Seniha Etemi bleef voor haar huis zitten, grinnikend, om niets: ze is niet helemaal goed bij haar hoofd.

Sanaha Etemi krijgt nu eten van

de Franse KFOR-militairen. Die staan met één tank in de brandende wijk. Dat huizen en winkels worden leeggeroofd, vijftig meter verderop, zien ze niet. De Fransen zijn druk bezig journalisten te registreren die de brandende zigeunerwijk in willen. „Voor het geval jullie niet terugkomen.” Plunderende Albanezen – ook vrouwen, kinderen en oude mannen – vermijden de straat met de Franse tank, ze lopen met hun buit door kleine straatjes de wijk uit.

Afgelopen weekend dreigden Albanezen het Servische stadsdeel binnen te trekken. In dat stadsdeel zijn de meeste winkels, en alleen daar zijn nu bakkerijen open. De Serviërs van Mitrovica hebben besloten dat ze niet vluchten, zoals Serviërs elders in Kosovo. Ze houden actie-vergaderingen in restau-

Voor arrestatie is een klein knikje van Thaçi genoeg

rant Vojvoda. „We hebben ons georganiseerd”, zegt Nikola Ralević (23), student, „wij laten ons niet weggagen.” Dag en nacht staan de Serviërs bij de brug om de Albanezen tegen te houden, alleen Albanese vrouwen met een boodschap-pentas worden soms toegelaten.

Albanese mannen werden in elkaar geslagen toen ze eind vorige week probeerden de brug over te gaan. Het lukte de Fransen nauwelijks nog om de twee groepen uit elkaar te houden. Ze vreesden vooral de demonstratie van Albanezen die was aangekondigd voor het weekend. Hashim Thaçi, lei-

der van het Kosovo Bevrijdingsleger UÇK en premier van de zelfbenoemde regering van Kosovo, was onder Franse KFOR-begeleiding naar Mitrovica gekomen om de Albanezen te kalmeren. Ze moesten ophouden met demonstreren en dreigen, zei hij. „Iedereen die dat wil, mag in Kosovo wonen.”

Maar ook zijn eigen tolerantie kende grenzen. Een van de Albanezen in de demonstratie schreeuwde naar hem: „Waarom laat jij Russen toe in Kosovo?” Een ander riep: „Waarom sluit je overeenkomsten met de Serviërs?” Thaçi maakte, bijna onmerkbaar, een beweging met zijn hoofd naar de twee mannen. De lokale commandant van het UÇK zag het gebaar en begreep het onmiddellijk: hij arresteerde de twee, ze werden geboeid afgevoerd. De Fransen zagen niets van de arrestaties. KFOR-commandant Pier-rick Rio, die de gebeurtenissen volgde vanaf de brug, was na afloop erg tevreden: „Er waren geen incidenten, we hebben alles volledig onder controle.”

Bij een andere toegangsweg tot het Servische deel van de stad hebben Servische mannen een eigen checkpoint ingericht, naast een Franse KFOR-tank. Ze zitten op een terras in de buurt en drinken bier. Als er een auto langs komt, houden ze die tegen. Ze zeggen dat ze van de politie zijn en doorzoeken de auto. „Zolang ze geen geweld gebruiken doen we niks”, zegt een Franse militair die erbij staat, „Wij beschermen de wijk tegen het UÇK”, zegt Nenad Bojzić, een van de Serviërs. „De Fransen, daar hebben we niks aan.” En als de Serviërs gewapende UÇK-soldaten aantreffen in de auto's die ze tegenhouden? Bojzić grijnst: „Dan zijn de Fransen in de buurt. Daarom staan we hier.”

Jovanovic writes to UN Security Council

June 23, 1999

Belgrade, Jun 23 (Tanjug) - Yugoslav Foreign Minister Zivadin Jovanovic wrote Monday to the UN Security Council about the security situation in Kosovo-Metohija following the adoption of the Resolution 1244. Yugoslav foreign ministry said in a statement.

Unprotected Serbs flee Kosovo and Metohia

The letter states that Yugoslavia has honored all its commitments envisaged by the Security Council Resolution and other relevant documents.

Jovanovic said he expected the UN Mission in Kosovo-Metohija to duly honor its commitments and especially to guarantee full safety of citizens and their property and to firmly prevent any form of violence, terrorism and violations of public law and order.

On behalf of the Yugoslav government, Jovanovic requested that the SC review the implementation of its Resolution and other relevant documents, take appropriate measures to guarantee normal living and working conditions, protect human rights, secure the functioning of the single legal and economic system and of public services such as health, education and power supply, and ensure full respect of Serbia's and Yugoslavia's sovereignty and territorial integrity as guaranteed by the Resolution 1244 and the relevant documents.

AFP: Albanians instigate disorder

June 29, 1999

Pristina, June 28 (BETFA) - Members of the international forces in Kosovo and Metohija are more and more forced to act as police forces (not quite successfully), while Albanians from Kosovo and Metohija became the main instigators of disorder, today's analyses of the AFP news agency reports.

After Prizren, where the headquarters of the German forces within the KFOR troops is located and where the curfew was introduced on Sunday, the same was done in two more cities under the American control because of the violence against the local Serbs.

"This is our country so it's normal that we take over everything", a member of the gang of young Albanians who broke into a bar of the "Grand" hotel in Pristina stated.

Serbian houses burning, Albanians robbing, KFOR doesn't react

Serbian house in fire doesn't interrupt their walk

In Pristina, as well as in the other areas of the province, KFOR suspects that usually armed and uniformed groups which introduce themselves as the members of the so-called Kosovo Liberation Army are responsible of violence, robberies and burning of the Serbian and Gypsy houses.

In Gnjilane and Vitina, American marines introduced the curfew since the Serbian peasants

complained they live in the fear for their bare lives.

Six houses were burned in Vitina on Sunday night and the American soldiers found them selves in the middle of a short and hard shooting while escorting Serbs towards the safer villages.

Houses were burned in Trosevac and Kacanjik, also in American sector.

In the name of Serbs, of whom 71 000 have already left Kosovo and Metohija, Patriarch Pavle demanded an urgent action of the

- Serbia Info News / AFP: Albanians instigate disorder

pagina 2 van 2

• So-called Kosovo Liberation

Serbs killed near Pec

Army (KLA), which has already obligated it self that its members wouldn't wear uniforms and weapons while in cities, signed an agreement with KFOR that it would lay in its arms to the storages under the control of the international forces and collect its men in the gathering centers at midnight tonight.

14 06 99 08 00

Pec, June 29 (www.bet.se.yu) - Two Serbian women, aged between 33 and 63, raped and then slaughtered by Albanians in Pec, were buried yesterday in Pec.

Robberies and burning of the Serbian and Gypsy houses continued in Pec and the surroundings. Italian soldiers within the KFOR troops arrested 40 persons accused of robbing and burning on Sunday.

Anarchy rules in Kosovo and Metohija

June 29, 1999

Pristina, June 29 ("Glas Javnosti" daily) - A group of about 150 Albanians broke into the "Grand" hotel in Pristina on Saturday around 17.00 PM and demolished a bar. Playing an Albanian national dance, they tried to take over the control in this object. The hotel, located in the city downtown was surrounded by the KFOR troops which thrown out the terrorists.

Serbian old woman weeping for her daughter killed by terrorists

On Tuesday, in the face of the KFOR troops, terrorists took over the post office in Pristina as well which have been almost completely demolished during the NATO air campaign.

Miodrag Dukic and Mladen Basic were abducted in the factory of shock-absorbers in Aktas. More threats and breaking into apartments as well as the new abductions were reported at the Center for peace and tolerance. Jelena Stefanovic, Djordje Tasovic and Nenad Hajderpasic were reported missing.

A married couple of Albanian nationality, both about 30 years old, was killed in the Patriarch Danilo St. in Pristina. The killers were Albanians who escaped in a car after the murder and were not identified.

Post office in Pristina

Ljiljana Mikić from Pristina placed an objection to the work of the international police. She said that her parents Milos and Leposava Mikić as well as the father of her sister in law Toma Tasev were kidnapped from the family house in Vranjevac on June 23.

They went to the house by car to take some left things and transfer them to the building where they moved after Albanians' threats. Someone called Ljiljana Mikić on the phone on June 25 saying that the kidnapped were allegedly in the house.

Mass grave with bones of killed Serbs

Several houses were set on fire together with the people who were

The house of Azizi family was set on fire in Subotice near Obilic and, as the Center for peace and tolerance stressed, the house of a member of the Provisional Executive Council for Kosovo and Metohija and the representative of the Egyptian national minority Djerrut Abazim was set on fire as well while some thirty members of this family was chased away.

House of the Pristina City Assembly Vice President and the national deputy in the Serbian Parliament Zivorad Igic was robbed in Babia Most.

In the village of Nekodim, two kilometers from Urosevac, some 15 Serbian houses are surrounded by the so-called Kosovo Liberation Army. They are molested and there are no information about them since Sunday.

The situation in the Gajdare municipality is getting more complicated as well. A headquarters of the KLA was founded in the local club of the Yugoslav Army and the prison at the students' club. A convoy containing 70 vehicles left this city because of the terrorists' threats on Tuesday morning. The hardest situation is in the Zivko Cuckic Crni St. where members of the KLA terrorize the local Serbs in the bare face of the KFOR troops.

Evacuation of the Serbs from Oraovac is announced for Tuesday and the KFOR troops are to escort them.

According to the Center for peace and tolerance and confirmed by Zivojin Ristic, the hardest situation is in the Vacitrn municipality. There's not a Serb left in this county except in the areas of Golublje, Prihuzje and Slatina.

The Center for peace and tolerance stressed, and the other members of the Provisional Executive Council for Kosovo and Metohija (as Selim Gudjufi) confirmed that there are no Serbs left in the area of Podujevo municipality as well. In Pristina, there are some 20 per cent Serbs left of 180000 how many of them were living in the capital of this Serbia's province.

After the return of 90 employees of legal organs to Kosovo and Metohija, "workers" of the Albanian national minority tried to brake into the offices of local and regional Court of law and the office of regional district attorney on Tuesday morning.

29-6-99

YUGOSLAV FOREIGN MINISTER WRITES TO UN SECURITY COUNCIL

BELGRADE - Yugoslav Foreign Minister Zivadin Jovanovic wrote Monday to the UN Security Council about the security situation in Kosovo-Metohija following the adoption of the Resolution 1244, Yugoslav foreign ministry said in a statement.

The letter states that Yugoslavia has honored all its commitments envisaged by the Security Council Resolution and other relevant documents.

Jovanovic said he expected the UN Mission in Kosovo-Metohija to duly honor its commitments and especially to guarantee full safety of citizens and their property and to firmly prevent any form of violence, terrorism and violations of public law and order.

On behalf of the Yugoslav government, Jovanovic requested that the SC review the implementation of its Resolution and other relevant documents, take appropriate measures to guarantee normal living and working conditions, protect human rights, secure the functioning of the single legal and economic system and of public services such as health, education and power supply, and ensure full respect of Serbia's and Yugoslavia's sovereignty and territorial integrity as guaranteed by the Resolution 1244 and the relevant documents.

One killed, three wounded, two kidnapped in Kosovo.

BELGRADE, June 30 (Itar-Tass) - One man has been killed, three wounded, and two taken hostage by Albanian guerrillas in Kosovo in the past day.

British EFOR troops killed a man in the town of Lipljan, who showed up to them with a pistol in hand. Local residents had called a KLA patrol as they saw two armed men breaking into a house.

An investigation established that the troops had appeared at the moment of a clash between Serbs and Albanians, but there had been no attempt on the servicemen's lives.

Three unarmed guerrillas from the Kosovo Liberation Army (KLA) were wounded at the door of the hospital in Oraovac. The Serb who shot them was detained, and an investigation is under way into the reasons of the attack.

In a Pristina suburb, three KLA guerrillas kidnapped a 50-year-old Serb woman. A Serb man who tried to defend her was taken hostage, too.

The fate of two Serb milk-vendors who disappeared on Sunday is still unknown.

Over 50 unarmed ethnic Albanians seized the building hosting the committee for co-operation with the U.N. Mission. All staff were expelled and equipment taken out. The committee is headed by Yugoslav Deputy Foreign Minister Nebojsa Vujovic.

29-6-99

A similar incident took place in the building of Radio Pristina. According to media reports, KFOR people on Monday did not come to talks between Serbs and Albanians on the shared use of the facilities and the distribution of broadcast time, after which all non-Albanian staff were thrown out.

However, there were not many of them because most Serb personnel had left Pristina before, feeling KFOR would be unable to protect them.

According to the U.N. High Commissioner on Refugees (UNHCR), 71,400 Serbs have left the province and 447,100 Albanian refugees have returned to Kosovo from Macedonia and Albania.

Meanwhile, the organised return of refugees started only on Monday, and UNHCR officials have had several hundred ethnic Albanians taken back by bus since then.

Now that Yugoslavia's army and police have left the province, Kosovo is witnessing a vacuum of power because the deployment of KFOR troops and the U.N. civil mission is being under way at a very slow pace.

KLA guerrillas, as well as marauders, are pouring in from Albania through an open border with Kosovo. They are grabbing power, establishing their order, and expelling Serbs.

The exact number of Serbs and Montenegrins remaining in Kosovo is unknown. According to a 1991 census, 200,000 of them lived there but many left the province during armed clashes with the KLA and ensuing NATO bombings.

Humanitarian Catastrophe Threatens to Yugoslavia

June 30, 1999

Belgrade, June 30 (Tanjung)- Yugoslav Minister for Refugees, Displaced Persons and Humanitarian Aid Bratislava Morina Wednesday received regional representative of the U.U. Humanitarian Office Richard Levartovsky.

Minister Morina set out that the humanitarian situation in Yugoslavia had been aggravated both by the NATO bombardments and the current escalation of the ethnic-Albanian violence against Serbs and Montenegrins in Serbia's southern province of Kosovo and Metohija, a violence which she stressed obstructed the implementation of the relevant U.N. Security Council resolution.

Morina said the position of the about 700,000 refugees from former Yugoslav republics who had found refuge in Yugoslavia had especially grown worse.

Richard Levartovsky said Serbia would receive 200 million Euro in assistance for the reconstruction of infrastructure facilities damaged in the NATO bombardments, especially the water supply system. A part of the assistance will also be used for the reconstruction of damaged hospitals and purchases of pharmaceuticals.

The U.U. Humanitarian Office, in cooperation with the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies and U.N. agencies, will provide aid in food and pharmaceuticals both to refugees from former Yugoslav republics and temporarily displaced persons, as well as to Yugoslavs whose difficult position is due to NATO aggression and the longstanding sanctions against Yugoslav

Humanitarian Catastrophe
Threatens to Yugoslavia

The Guardian - Terrorists Forced Albanians to Leave Their Houses

2009-06-30 12:00

London, June 30 (Tanjug) - A few hundred thousand Albanians from Kosovo and Metohija had fled to Macedonia and Albania during the NATO bombing on orders from the separatist so-called KLA, not under pressure from the police and the army, reveals today the London Guardian.

The Guardian - Terrorists drove out their competition.

That these Albanians from Kosovo and Metohija were the main instrument of the NATO propaganda and of the manipulations of the Albanian separatists, admitted even one of the members of the so-called KLA, Pristina actor Lirak Chelaj, in the conversation with the Guardian correspondent.

He admitted that, in the Podujevo area alone, where he was stationed with the so-called KLA, some sixty thousand Albanians left their homes and went to Macedonia and Albania on orders of the separatists.

The twenty-six year old Pristina actor also admitted that the NATO had not been efficient in Kosovo and Metohija in the extent the so-called KLA had anticipated and that it had not beaten the Yugoslav Army and the police force.

UN Appeals on Serbs to Stay in Kosovo and Metohija

June 30, 1999

Pristina, 30 June - The United Nations appeals on Serbs in Kosovo and Metohija today to "take a risk" and stay on their centuries-old land, reports The France Press.

The spokesman of the UN High Commissioner for Refugees, Ron

UN Appeal is no guarantee for Serbs

Redmond stresses out that "there are more and more examples of the violence and mole sting of the minorities, staying in Kosovo and Metohija" and adds "that the situation is very dangerous for some of them".

He confesses that in spite of the efforts of the Peace Keeping Forces (PKF) "the law and order has not been established yet".

The UN spokeswoman, Susan Manuel stresses that "it is very important for the people to take a risk and stay in Kosovo and Metohija, not as the targets but as the participants in the establishing of the future institutions".

The UN Secretary General's aid for the humanitarian issues in Kosovo and Metohija, Dennis McNamara concludes that the "cycle of the refugees in the Balkans must be stopped".

Albanian Racists Persecute Gypsies Too

June 30, 1999

Pristina, Skopje, June 30 - Members of the separatist so-called KLA - who claim to be fighting for the "freedom of their people" - have already shown their true racist face, which confirms their brutal behaviour towards Gypsies, whose roots they are now trying to pull out in the centuries-old plain of Kosovo and Metohija.

"The whole world should know that there are Gypsies living in Kosovo and Metohija. The Albanians are fighting for their rights, but they do not appreciate the rights of others. They persecute Gypsies... The Albanians want an ethnically clean Kosovo and Metohija", stated the modern "King" of Gypsies in Macedonia, representative Anuli Bajram, who emphasized that he will "take a gun" and go to Kosovo and Metohija to fight there in the first ranks for the rights of Gypsies and other non-Albanian peoples who are deprived of their rights there.

The Albanian separatists and terrorists, using many misses of the members of the KFOR, are now trying to ethnically cleanse this Serb province, so that they could proclaim it an independent state in phase two. The Albanian racists strike all peoples (even the disobedient Albanians), even Gypsies, who numbered some 150 thousand in the province before the present pogrom.

The terrorist so-called KLA accuses the Gypsies of allegedly collaborating with the Serbs and of robbing Albanian property, while they were in refugee camps in Albania and Macedonia, where they had fled from the NATO bombing.

The Gypsy drama began as soon as the Yugoslav security forces, according to the peace plan, left Kosovo and Metohija, even though they had been attacked often before. According to incomplete data, at least ten thousand Gypsies left the province ten days after the arrival of the KFOR units. That is what is known for certain, even though it is unofficially claimed that the number is much larger.

Exposed to attacks of the separatists, who came mostly from neighbouring Albania, since the border has been left without control after the departure of the Yugoslav security forces, were first the Serbs and Montenegrins. The latest development of events with the Gypsies confirms that the Albanian racists spare nobody in order to make their goals - an ethnically clean Kosovo and Metohija and the declaration of an independent state - come true.

Members of the KFOR are beginning to lose the trust of the non-Albanian population, since they have been, up till now, at least, insufficiently protecting it from the increasingly aggressive separatists. The leading Western countries, which still have understanding for separatist Hashim Thaçi, do not directly expel the Serbs, Montenegrins, Turks and Gypsies from Kosovo and Metohija, but they are doing little except talk to protect them, that is to say, to pressure the extremist Albanians, so that that ethnic drama could be stopped.

"Liberation": KFOR faces ethnic-Albanian violence

June 30, 1999

Paris, 29th June (Tanjug) - Burning and looting of Serb houses, violations and reprisals made by ethnic-Albanians in Kosmet create the obligation of peacekeeping troops to behave as policemen and to undertake urgent measures, writes daily "Liberation" of Paris.

In the text having the title "KFOR faces ethnic-Albanian violence", the daily says precisely that the violation is directed primarily toward Serbs and Gypsies, and in Pristina as well as in other parts of the province where groups depicting themselves as members of the so-called KLA "sometimes in uniforms and armed, opposite to obligations undertaken by this organization" act.

"In the security plan the situation in Kosovo really is not easy at all and we are worried" the daily quotes the statement of the special UN representative, former Swedish Prime Minister, Carl Bildt.

The "Liberation" states that in numerous places in Kosovo and Metohija, in Prizren (German sector) and Gnjilane and Vitina (American sector) a curfew was established. In Gnjilane and Vitina "American marines introduced a curfew after the villagers informed them that they are afraid for their lives", writes the daily.

The Paris daily also writes about Patriarch Pavle appeal to the international community to undertake "an urgent action" for saving Serbs in Kosovo and Metohija, and prevent creation of "ethnically clean" province.

"In spite of all promises, members of KFOR troops are not able to create conditions guaranteeing the minimum security for all Kosovo inhabitants and especially Serbs. They continue to flee and if it continues, Kosovo will become an ethnically clean territory", the "Liberation" says quoting the statement of Patriarch Pavle who yesterday in Gracanica took part in the celebration of 60th anniversary of Kosovo battle and Vidovdan.

30-6-99

Wednesday June 30 4:27 PM ET

Serbs Chased From Croatia, Kosovo
Full Coverage

Kosovo Peacekeeping

By DONNA BRYSON Associated Press Writer

PRISTINA, Yugoslavia (AP) - The ethnic Albanians in the neighborhood jeered "Go back to Serbia!" at the group fleeing a Kosovo schoolhouse.

But these Serb refugees weren't from Serbia. Displaced by an earlier war, they had actually come to Kosovo from Croatia only a few years ago. Now the latest Balkan explosion was making them refugees again.

Kosovo's Albanians felt victimized when the Yugoslav government moved Serbs from the former Yugoslav republic of Croatia into the school, depriving ethnic Albanian children of their place to study. But the Serbs, many elderly and broken by years of homelessness, say they, too, are victims.

"We are abandoned," said Dorde Barac. "I don't know where I will be buried."

Barac's 33-year-old son, Duro, disappeared Sunday. He was last seen walking from the schoolhouse to buy a truck to move out of Kosovo. Barac is convinced his son was abducted and killed because he was a Serb.

There have been a number of such killings since ethnic Albanians seeking revenge have returned from refugee camps following the end of the war in Kosovo.

The day after his only son disappeared, Barac, a widower, moved a few blocks from the schoolhouse to the Bozur, a once-grand, now-crumbling downtown hotel that has become a refugee camp. About 200 Serbs from Croatia, ranging from restless children to old men, find safety in numbers and rarely leave the hotel. They say they are threatened and harassed by ethnic Albanians on the streets of Pristina, Kosovo's capital.

"I never wanted to come here. Now I will have to go somewhere else. Here is the situation: I am left without my son, I am an old man, and I have nowhere to go," Barac said.

In the Bozur's dim lobby, piled with boxes of donated food and bags of flour distributed by aid agencies, Dragan Ilic said: "We are just asking somebody to take us to the border (with Serbia) because we are afraid for our lives here."

An estimated 71,000 Serbs have fled Kosovo in fear of reprisals by ethnic Albanians, who were driven from the country by a brutal campaign of ethnic cleansing orchestrated by Yugoslav President Slobodan Milosevic.

Now the Albanians are accused of carrying out a spree of vengeful looting, arson and murder that has undermined the Kosovo peace accord.

"The patterns of displacement in this part of the world don't seem to stop," said Paula Ghedini, a spokeswoman for the U.N. High Commission for Refugees. "We have seen over and over the return of one group bringing the displacement of another. It's a sad comment on how unstable things are."

Although they share an ethnic and Orthodox religious background with Kosovo Serbs, the Serbs from Croatia are outsiders in the long, bitter ethnic dispute in Kosovo, a province of Serbia, Yugoslavia's dominant republic.

The Croat Serbs arrived as refugees in the mid-1990s, after Croatian troops crushed a Serb revolt and took the Krajina region. Krajina had been a Serb enclave in Croatia since 1991, when Serbs revolted against Croatia's declaration of independence from Yugoslavia.

About 200,000 thousands Croat Serbs fled Krajina, and 14,000 of the poorest and most desperate reluctantly ended up in Kosovo, many forced to go there by authorities, according to the UNHCR.

As tensions between Kosovo's Albanians and Serbs grew, Krajina Serbs have fled again, either abroad or into the Serb areas surrounding Kosovo.

Ghedini said only a few thousand Krajina refugees remain in Kosovo, and they have stayed only because they lack the resources to leave. The agency is trying to determine where to send them.

"Nobody protects people like us," said Milan Kajgana, 69, who came to the Bozur last week. Ethnic Albanians shouted "Go back to Serbia!" as he and his sister left, he said.

He said men with knives twice came to the schoolhouse and threatened to kill him and the other Serbs if they did not leave. The second time, he decided it would be safer to go to the hotel.

Outside the schoolhouse Wednesday, former janitor Muhabi Pajaziti said he had been keeping an eye on the building ever since he, students and teachers were expelled to make way for Krajina refugees. He said now that the refugees were gone, the school would be reopened in a few days.

The ethnic Albanians studied in basements and spare rooms of homes after their school became a refugee camp. Pajaziti spared little sympathy for the Serbs, who left behind red graffiti declaring "This IS Serbia" on the building's front wall.

"Serbs are victims of Milosevic," Pajaziti said. "They are not our responsibility. They are his responsibility. They supported him. Now they have to deal with the consequences."

[Search News Stories](#) [Search News Photos](#)

[Jul 04](#) | [Jul 03](#) | [Jul 02](#) | [Jul 01](#) | [Jun 30](#) | [Jun 29](#) | [Jun 28](#) | [Jun 27](#) | [Jun 26](#) | [Jun 25](#)

[Home](#) | [Top Stories](#) | [Business](#) | [Tech](#) | [Politics](#) | [World](#) | [Local](#)
| [Entertainment](#) | [Sports](#) | [Science](#) | [Health](#)

[Questions or Comments](#)

Copyright © 1999 The Associated Press. All rights reserved.
The information contained in the AP News report may not be published, broadcast, rewritten or redistributed without the prior written authority of The Associated Press.

Humanitaire goudzoekers vechten om Kosovo

Door Arjan Paans

PRISTINA - De goudzoekers zijn Kosovo binnengetrokken. In air-conditioned jeeps rijden ze door de heuvels, op zoek naar menselijke noden, die natuurlijk alleen hun opdrachtgever kan lenigen. Wie het eerste komt, claimt zijn vondst bij de VN-vluchtelingenorganisatie UNHCR, die het gebied dan inkleurt op de landkaart. De ongeschreven regel luidt dat de concurrentie uit zo'n bezet dorpje weg moet blijven. Ruim 40 goede doelen uit de hele wereld verdelen op deze manier Kosovo. „Zolang ze het ons maar melden, is dat geen probleem”, zegt UNHCR-woordvoerder Ron Redmond vrolijk. „Er is ellende genoeg voor iedereen.” Volgens Redmond droogt het allegaartje aan vierwielangedreven auto's dat dagelijks Kosovo binnenrijdt, nog lang niet op. „Gisteren waren er alweer acht nieuwe organisaties, vandaag zullen het er wel niet veel minder zijn.”

Alles moet er nog gebeuren om Kosovo op tijd winterklaar te krijgen. De 'winterisatie', zoals UNHCR deze operatie noemt, bestaat er voornamelijk uit dat teruggedrongen vluchtelingen de zelf-zelf pakketten krijgen om hun huizen op te knappen. Is een woning voorlopig onbewoonbaar, dan krijgt de eigenaar een tent, die ook de zware Kosovaarse winter moet kunnen doorstaan. UNHCR, dat in Kosovo maar 50 man personeel heeft, besteedt de distributie van de pakketten uit aan de vertegenwoordigers van goede doelen die al maanden in Macedonië stonden te trappelen

om aan de slag te kunnen. Nu de oorlog officieel is beëindigd, verplaatsen zij hun hoofdkwartieren langzaam van Skopje naar Pristina.

Ondanks het optimisme van woordvoerder Redmond, heerst er binnen de vluchtelingenorganisatie bezorgdheid over hoe al deze non-gouvernementele organisaties op een lijn moeten worden gehouden. Twee dagelijkse bijeenkomsten zijn er nodig om te voorkomen dat organisaties als Care, Catholic Relief Services, het Mercy Corps en het International Rescue Committee elkaar niet in de haren vliegen. Of dat bepaalde plaatsen twee keer en andere weer helemaal niet worden geholpen, zoals in het verleden in Cambodja of Rwanda wel is gebeurd.

Dat ook ditmaal niet alle hulp even goed besteed is, blijkt aan de grens bij Blace, waar de vluchtelingenstroom langzaam opdroogt. Twee organisaties delen voedselpakketten uit, waarmee een gezin van drie personen een dag vooruit moet kunnen. Op de markten in Kosovo is er aan eten echter allang geen gebrek meer. Alleen aan benzine blijft een nijpend tekort bestaan, en juist dat leveren de hulpverleners niet. In het trendy café Monaco in Pristina, gebruiken de hulpverleners van Kosovo hun lunch. In geruite heren en met Rolex om hun polsen; laptops en mobiele telefoon binnen handbereik, bespreken ze de aanvalstactiek voor de komende dagen. De in een sober donkerblauw kostuum gestoken Japanner Michiya Kumaoka valt enigszins uit

de toon in dit gezelschap van wel-doorvoede westerlingen. Kumaoka is president van het Japanse International Volunteer Center (JIVC), een van de weinige charitatieve instellingen van zijn land. „Bij ons bestaat niet zo'n traditie op het gebied van charitas”, zegt Kumaoka, die liftend van Belgrado naar Pristina is gekomen. „Ach, als Japanner heb ik weinig te duchten van Servische paramilitairen. Wij waren immers niet betrokken bij de NAVO-aanvalen.”

Bijtend in een hamburger, vertelt de JIVC-directeur dat de Japanners liever geld overmaken, dan zelf naar een getroffen gebied afreizen. Vandaar dat zijn organisatie jaarlijks maar 4 miljoen dollar te besteden heeft. Een deel zal dit jaar in het opknappen van twee schooltjes in Pristina worden gestoken, die nog niet door een andere hulporganisatie waren ontdekt. Kumaoka moet soms lachen als hij zijn collega's van grote Europese fondsen bezig ziet. „Natuurlijk, competitie moet er zijn, maar het gaat er hier soms wel heel hard aan toe. Wij Japanners zijn op dit vlak wat naïef dan de rijke, Europese aristocratie, die zich hier met hulpverlening bezighoudt.” Kumaoka moet over een paar dagen weer terug naar Japan. „Ik vlieg weer terug via Belgrado om te zien hoe het de Serviërs vergaat. Ook daar is veel leed, en de hulpverlening is op dit moment wel erg eenzijdig op Kosovo gericht. In deze oorlog zijn aan beide zijden fouten gemaakt, en moeten aan beide zijden mensen worden geholpen.”

Juli 99

Balkan Vredes Info

1e jaargang - nr. 2 - juli 1999 - los nummer Fl. 2.50

De roof van Kosovo Bedrijfsleven vecht om orders

"Het Nederlandse bedrijfsleven eist een grote rol op bij de komende wederopbouw van de Balkan-regio, waaronder Kosovo." Dit meldde De Telegraaf op 5 juli jl. Het blad schreef dat de ondernemersorganisatie VNO/NCW op korte termijn rond de tafel gaat zitten met het ministerie van Defensie en de Navo in Brussel. Doel is nauw betrokken te worden bij het herstel van de oorlogsschade op de Balkan. In de regio ligt een orderpakket te wachten van maximaal 200 miljard gulden, die als een Marshall hulp beschikbaar wordt gesteld door 'de internationale gemeenschap'.

Bedrijfsleven optimistisch

"Het bedrijfsleven en het ministerie van Defensie zijn optimistisch over de kansen op grote orders, juist door de vooraanstaande rol die onze krijgsmacht speelt in de Balkan-crisis", aldus de Telegraaf. De rol die de Nederlandse krijgsmacht in de oorlog tegen Joegoslavië heeft gespeeld, was gelijk aan die van de andere deelnemende Navo-landen: de systematische en niets ontziende vernietiging van geheel Joegoslavië. Kennelijk heeft de Nederlandse luchtmacht een vooraanstaande rol gespeeld bij de verwoesting van Joegoslavië, dat het bedrijfsleven zo optimistisch gestemd is.

"Hoeveel weggebombardeerde bruggen moeten daar niet worden herbouwd? Om nog maar te zwijgen van de talrijke vernielde wegen en woningen. Dat zijn allemaal werkzaamheden waarin ons land is gespecialiseerd", zo citeert De Telegraaf VNO/NCW-voorzitter J. Blankert.

Ook Defensie doet mee. Prof. Dr. J. Soeters, hoogleraar aan de Koninklijke Militaire Academie (KMA) in Breda, ziet mogelijkheden voor het bedrijfsleven bij de aanleg van nieuwe

O
-
l-
ar
an
de
en

an
te
se
rat
iet
if.
en
tie
en
ru-

tie
het
ich
de
zo

guly

Media groep beschuldigt NAVO van verdraaiing van feiten in Kosovo

De media-organisatie 'Reporters sans Frontières' (Verslaggevers zonder Grenzen) heeft de NAVO bekritiseerd wegens "verdraaiing van de waarheid" en het geven van "valse informatie en onmogelijk te controleren cijfers" met betrekking tot de oorlog in Joegoslavië. In een rapport getiteld "Oorlog in Joegoslavië, NAVO's mediablunders", vraagt de in Parijs gevestigde organisatie zich af of er sprake is van "fouten" of juist van een "moedwillige poging tot desinformatie" van de zijde van de alliantie.

"Valse informatie, onmogelijk te controleren cijfers en het hanteren van dubieuze historische referenties hebben de verdenking versterkt dat een aantal Westerse politici en militaire leiders niet te goeder trouw zijn," stelt de RSF in een communiqué. Als voorbeeld haalt de groep het geval aan van de dood van de Albanese leider Fehmi Agani, tezamen met vijf anderen. De Britse generaal David Wilby had gezegd dat de NAVO op het hoofdkwartier in Brussel het rapport had ontvangen van een "zeer betrouwbare bron" in Kosovo, hetgeen door zijn departement zorgvuldig was gecontroleerd. Wilby's bron bleek het in Londen gevestigde 'Kosovo Information Centre' te zijn, dat door Kosovaarse balingen wordt gerund.

Het rapport voegt eraan toe dat "een van hen, Hafiz Gagic, dezelfde dag beweerde dat Ibrahim Rugova gewond was geraakt en zijn verblijfplaats onbekend was". Agani werd inderdaad vermoord, maar een paar dagen na verschijning van het rapport, terwijl Rugova ontmoetingen had met President Slobodan Milosevic, hetgeen de laatste veel publiciteit opleverde. Via officiële kanalen dergelijke geruchten verspreiden, lijkt meer te zijn ingegeven door propagandistische motieven dan dat het onbedoelde vergissingen zijn. "Genoemde geruchten deden de

ronde in de periode dat de publieke opinie erg sceptisch stond tegenover de luchtaanvallen", RSF.

Een ander voorbeeld betreft de aanval op het vluchtelingen-konvooi op 14 april, waarbij volgens Servische bronnen 75 doden vielen. Nadat de Duitse Minister van Defensie Rudolf Scharping in eerste instantie de Serviërs de schuld van het drama gaf - "kennelijk heeft een van Joegoslavië's vliegtuigen een bombardement uitgevoerd" - gaf de NAVO op 19 april toe dat zij het was die het konvooi had aangevallen. RSF meldt verder: "andere methoden van misleiding betreffen grove cijfers, discutabele historische referenties en een woordgebruik dat tot doel heeft de tegenstander als een monster voor te stellen. De term 'genocide' is voor het eerst systematisch gebruikt door de Britse Premier Tony Blair. In Duitsland hebben regeringswoordvoerders Milosevic's regering met het regime van Hitler vergeleken," aldus het rapport. "Deze historische referenties hebben tot protesten van

historici geleid", zegt de RSF.

Op 27 april hebben NAVO functionarissen zelf toegegeven - alhoewel niet met zoveel woorden - dat hun communicatiestrategie naar de media had gefaald. Er werd aan toegevoegd dat "de werking van de propagandamachine geen geheimen voor de Serviërs bevat."

"Terwijl het de verdediger van een 'rechtvaardige zaak' lijkt te blijven in de ogen van de Westerse publieke opinie, is de NAVO er wat betreft de relatie met de media niet op vooruit gegaan," stelt het RSF. "Het ligt voor de hand dat in tijden van oorlog de gegeven informatie van een bepaalde kant worden toegepast als propaganda-instrument," stelt ze.

"Te hopen valt dat de coalitie van democratieën, die beweert het recht aan haar zijde te hebben, zich meer integer zal gedragen dan de dictatuur waartegen zij vecht," zo concludeert groep.

Parijs, 15 Juni (AFP)

1-7-99

Opgejaagde Serviërs zijn desperaat

The New York Times

KRAGUJEVAC

Achter een deur zonder kruik, in de smerige kelder van een school, alleen verlicht door een kaal peertje, verblijven negen dakloze Serviërs - de levende bewijzen van Slobodan Milosevic' kruistocht voor een 'Groot-Servië'. 'Negen jaar in de hel - dat is mijn leven', zegt Radovan Grtic, die sinds twee dagen in de kelder woont, na zijn vlucht uit Kosovo.

Grtic en de acht andere aanwezige Serviërs zijn allemaal geboren in de voormalige Joegoslavische republiek Kroatië. Door Milosevic' nationalistische machinaties zijn ze berooide zwervers geworden, mensen die met de dood bedreigd werden zolang ze buiten Servië woonden en die naar het achterland werden gebonjourd toen ze hun toevlucht zochten binnen de Servische grenzen.

Ze zijn uit Kroatië verdreven door het Kroatische leger, uit Servië weggestuurd door de Servische politie, uit Kosovo verjaagd door wraakzuchtige Albanezen en ten slotte zijn ze hier beland, aan de rand van deze treurige industriestad in Midden-Servië.

De NAVO-bombardementen hebben de fabriek waar Zastava-auto's en, naar verluidt, wapens werden geproduceerd vernietigd. De fabriek was de belangrijkste werkgever in Kragujevac.

De zesduizend Serviërs uit Kosovo die de afgelopen twee weken deze stad zijn gevlucht, voegen zich bij een plaatselijke bevolking van 150 duizend mensen voor wie de werkloosheid bijna epidemische vormen heeft aangenomen, en waar volgens plaatselijke journalisten op dit moment de belangrijkste economische activiteit smokkel is.

De troosteloze omzwervingen van de Serviërs die nu deze kelder hun huis noemen, vormen een duidelijke illustratie van de gevolgen van drie etnische oorlogen voor de ongeveer twee miljoen Serviërs die buiten Servië woon-

den toen Milosevic in 1987 aan de macht kwam.

'Ik ben misschien niet zo slim', zegt Grtic, die boer was voordat hij Kroatië ontvluchtte, en grafdelver voordat hij op de vlucht sloeg uit Kosovo. 'Maar ik begrijp dat mijn vaderland Kroatië niet bij Servië hoort. De Serviërs in Bosnië maken geen deel uit van Servië. Kosovo is geen deel van Servië. Ik denk dat het misschien al volgend jaar in heel Servië een en al bloedvergieten is.'

Voor de Serviërs in de kelder begon de oorlog die tot hun eerste gedwongen vertrek leidde met een reeks snelle overwinningen, zoals

alle drie de militaire avonturen van president Milosevic in Kroatië, Bosnië en Kosovo.

Het post-Joegoslavische Servische Rijk waaraan Milosevic met geweld gestalte gaf, bereikte zijn grootste omvang in de herfst en winter van 1992 - als vrucht van de Servische offensieven in Kroatië in 1991 en in Bosnië het jaar daarop. Dat rijk besloeg bijna een derde van Kroatië en 70 procent van Bosnië.

Milosevic' rijk hield het op zijn hoogtepunt maar drie maanden uit. Sindsdien is het schoksgewijs gekrompen - zoals pas nog, toen NAVO-manscapen Kosovo

Exodus groter dan verwacht

Uit angst voor de wraak van terugkerende etnische Albanezen zijn volgens het Joegoslavische Rode Kruis al meer dan 75 duizend Serviërs Kosovo ontvlucht. De voorraden voedsel en andere hulpgoederen van het Rode Kruis beginnen op te raken, omdat de Joegoslavische autoriteiten een exodus van een dergelijke omvang niet hadden verwacht.

Een medewerker van de Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties noemt de toestand nijpend. De internationale gemeenschap heeft volgens hem de plicht snel in actie te komen om de Servische vluchtelingen deze zomer te helpen. 'De internationale gemeenschap dreigt zijn onpartijdigheid te verliezen', waarschuwt Eduardo Arbleda, de vertegenwoordiger in Belgrado van de VN-vluchtelingenorganisatie.

De Serviërs hebben ingestemd met de terugkeer van 415 duizend Kosovo-Albanezen. Volgens hulpverleners zijn velen uit op wraak en blijkt KFOR vooralsnog niet in staat de Serviërs te beschermen. 'De Serviërs voelen zich belegerd en willen Kosovo

verlaten', meent Dennis McNamara, de speciale gezant van de VN-vluchtelingenorganisatie voor de Balkan.

De vluchtelingenstroom komt het regime van Slobodan Milosevic slecht uit. De economische situatie van Joegoslavië is rampzalig. De werkloosheid is gestegen tot 33 procent. Plaatselijke hulporganisaties kunnen de nieuwe stroom vluchtelingen uit Kosovo niet meer aan. Ze hebben hun handen al vol aan de half miljoen Serviërs die de afgelopen jaren uit Kroatië en Bosnië naar Servië zijn gevlucht.

De staatstelevisie probeert de exodus uit Kosovo te bagatelliseren, omdat de terugtrekking van de troepen uit Kosovo is gepresenteerd als een overwinning. De media hebben ook benadrukt dat het akkoord met de NAVO veiligheidsgaranties voor de Serviërs in Kosovo bevat.

'Om psychologische redenen maken wij niet bekend hoeveel Serviërs Kosovo zijn ontvlucht. Want als de Serviërs die wel in Kosovo blijven de aantallen horen, zullen ze ook de benen nemen', aldus een regeringsfunctionaris.

binnentrokken en de provincie in feite afsneden van Servië.

De inkrimping begon in januari 1993 in Kroatië, toen het Kroatische leger strategische steden in de Krajina heroverde. Maar het belangrijkste verlies vond plaats in augustus 1995, toen de Kroaten met geweld ongeveer tweehonderdduizend Serviërs uit Kroatië verdreven.

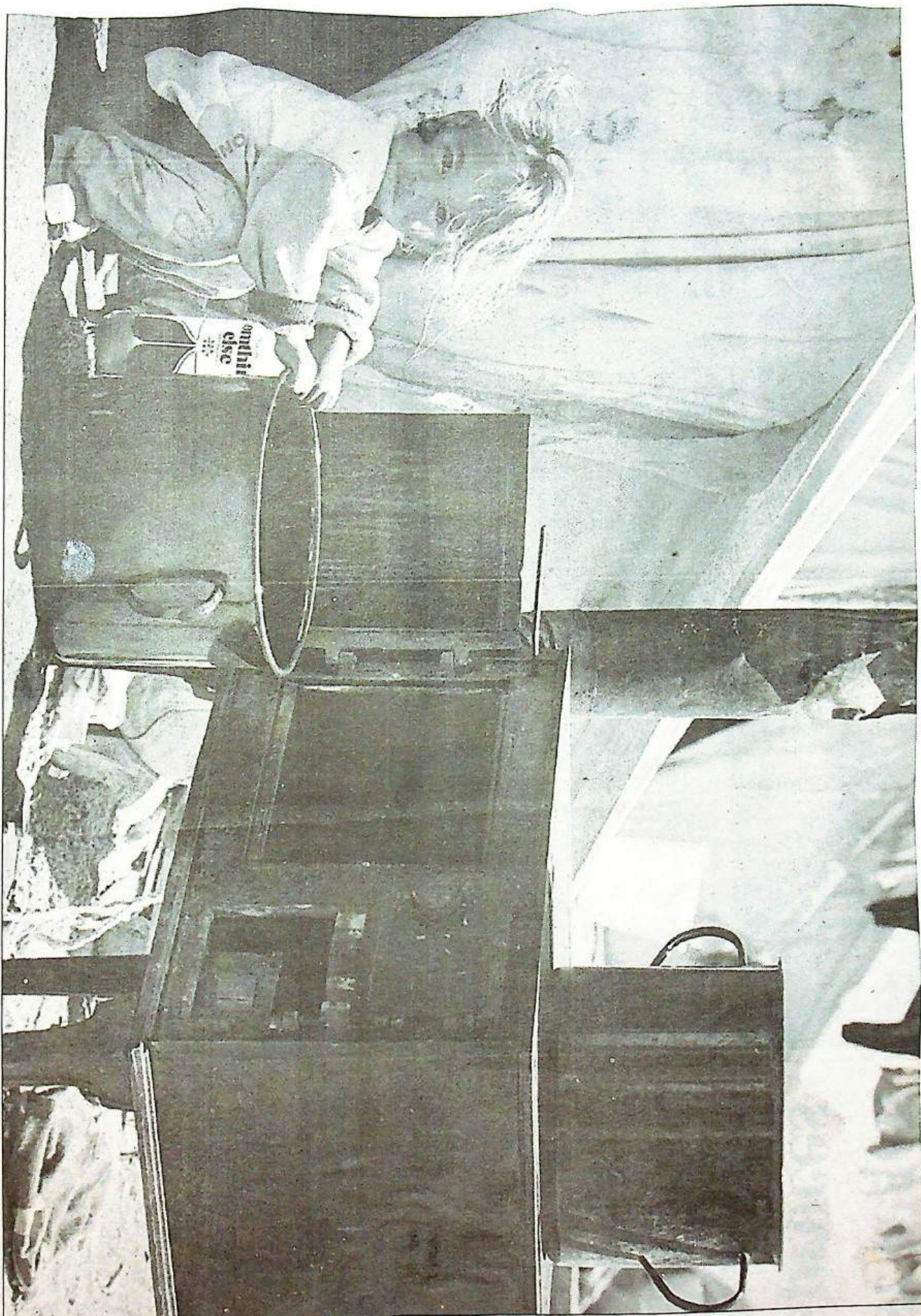
Grtic, die toen 19 was en in het schilderachtige dorpje Dvor Na Uni woonde, in het oosten van Kroatië, sloot zich aan bij een Servische militie toen hij hoorde dat de Kroaten eraan kwamen. Hij verliet het huis en sprong op een vrachtwagen. Een paar weken later bereikte hij de West-Servische stad Valjevo, waar hij het naar zijn zin had, zoals hij vertelt, en waar hij had willen blijven. 'Als ik eraan terugdenk, ben ik het kwaadst op de Servische politie die me dwong Valjevo te verlaten', zegt Grtic.

Hij werd gedwongen zich als 'vrijwilliger' te vestigen in Kosovo, een gebied waar de Serviërs al tientallen jaren bezig waren weg te trekken vanwege de gespannen verstandhouding met de groeiende Albanese bevolking. Milosevic, die aan de macht gekomen was met de belofte dat hij 'de heilige Servische grond' van Kosovo nooit zou loslaten, probeerde de Servische vluchtelingen uit Kroatië en Bosnië over te planten naar deze arme plattelandspovincie.

De meesten wisten zich daaraan te onttrekken. Maar Grtic behoort tot die paar duizend vluchtelingen - vooral de onbemiddelden, zonder familie of zakenrelaties in Servië - die geen manier konden verzinnen om niet naar Kosovo te hoeven.

'Ze beloofden me een huis in Kosovo en een baan', zegt hij. Maar toen Grtic in Pec arriveerde werd hij naar een opvangcentrum gebracht, waar hij vier jaar lang een kamer deelde met veertien andere Servische vluchtelingen. En zijn lotgenoten in de kelder in Kragujevac hebben allemaal een zelfde verhaal.

1-7-99

Zigeunermeisje op de vlucht

In een vluchtelingenkamp bij Sarajevo zijn tweeduizend mensen neergestreken die Kosovo zijn ontvlucht. Onder hen bevinden zich zigeuners die door Kosovaaarse Albanezen zijn beticht van collaboratie met de Serviers.

1-7-99

FOTO AP

Belgrado uit kritiek op KFOR

2-7-94
'Serviërs te weinig beschermd'

BELGRADO - De Joegoslavische regering heeft de internationale vredesmacht in Kosovo (KFOR) bekritiseerd omdat deze onvoldoende zou doen om terreur tegen Serviërs in de Joegoslavische provincie te voorkomen. Zij eist dat er meer wordt gedaan om 'de mensenrechten van alle bewoners van Kosovo' te beschermen.

Op vergelding beluste Albanezen Kosovaren hebben de afgelopen dagen honderden Serviërs en zigeuners gedood of van huis en haard verdreven en hun woningen geplunderd. Zo'n 70.000 Servische Kosovaren zijn de provincie ontvlucht.

Onderwijl keerden gisteren, onder begeleiding van de VN-vluchtelingenorganisatie UNHCR, 1600 Kosovo-Albanen met bussen en treinen terug. Nog zo'n 170.000 vluchtelingen bevinden zich in Albanië.

Enkele oppositiepartijen hebben te kennen gegeven zich achter president Milosevic te willen scharen om de wederopbouw van het land te bevorderen. Na afloop van een speciale bijeenkomst, die door premier Momir Bulatovic was belegd, riepen de regerende Socialistische Partij en enkele oppositiepartijen op tot de vorming van een coalitieregering.

De twee grootste oppositiepartijen, de Montenegrijnse Democratische Partij van Socialisten en de Servische Democratische Partij, waren er niet bij. De Servische Vernieuwingsbeweging van Milan Komnenic en de Radicale Partij van Vojislav Seselj voelen wel voor een coalitie.

De Servische Vernieuwingsbeweging werd tijdens de NAVO-aanvallen uit de regering gezet omdat zij opriep tot een compromis. Seselj noemde een coalitie noodzakelijk om het hoofd te bieden aan Amerikaanse pogingen 'Joegoslavië nog verder te verde-

Een militair tribunaal in Belgrado is een gerechtelijk onderzoek begonnen tegen Zoran Djindjic, de leider van de Democratische Partij. Djindjic zou zich aan de dienstplicht hebben onttrokken. Hij week tijdens de NAVO-bombardementen uit naar Montenegro.

Voor het eerst sinds het einde van de NAVO-luchtacties drie weken geleden, werd er betoogd in Belgrado. Honderden gepensioneerden voegden zich bij degenen die het ontslag van Milosevic eisen. Zij droegen spandoeken met teksten als 'Wij zijn hongerig' en 'Milosevic moet gaan'.

Ook eisten zij een bonnensysteem voor levensbehoeften en uitkering van hun pensioenen. Volgens de econoom Mijadjan Dinkic is er een kleine 64 miljard gulden nodig om de Joegoslavische economie na het isolement van de laatste jaren en de bombardementen door de NAVO op de been te helpen.

Woensdag vonden Duitse soldaten van KFOR in twee dorpen in Zuid-Kosovo meer dan 140 lijken. De stoffelijke resten, die de vredesmacht bewaakt, werden gevonden bij de dorpjes Celina en Nogovac, ten noordwesten van Velika Krusa. Het Joegoslavië-Tribunaal is op de hoogte gebracht van de vondst.

Enkele dorpen in de regio Trstenik in Centraal-Servië werden gisteren getroffen door een aardbeving met de kracht van 5,6 op de schaal van Richter. Er zouden geen gewonden zijn gevallen.

REUTERS, DPA, ANP

2-2-yy

Centuries-Old 'Blood Oath' Must Stop, San Francisco Chronicle,
July 2,
1999
Alex A. Vardamis

"Revenge is a kind of wild justice, which the more man's runs to,
the more ought law to weed it out."

Francis Bacon

WHILE ALBANIAN VIOLENCE against minority Serbs and Gypsies escalates, unconsidered assertions of the Clinton administration actually invite revenge and nurture anarchy. What the Albanian side is now permitted to do will achieve what the Serbs failed to accomplish -- ethnic cleansing.

The events of the past weeks reveal a campaign of violent intimidation aimed at the non-Muslim population of Kosovo. Already close to 80,000 Serbs and 3,000 Gypsies have been driven out of the province.

If the goal of the NATO bombing was to expel the minority population of Kosovo, then there is no moral justification for the war. If, however, the aim was to maintain Kosovo as a stable, multiethnic province, then reconciliation, not vengeance, should be the guiding principle. The Kosovars must behave according to civilized norms, despite the provocations they have suffered. The model should be South Africa, not Northern Ireland.

But that's not the message from Washington. "Tens of thousands of people were killed and all those hundreds of thousands of people were run out of their homes and all those little girls were raped and all those little boys were murdered," President Clinton said during a June 25 press conference. His remarks focus on the suffering of Kosovar Albanians to legitimize the NATO bombing. But his words foreclose the possibility of reconciliation. He encourages the Albanians to retaliate.

Not that they need much excuse. The centuries-old Albanian "blood oath" demands vengeance, from generation to generation, for every insult and injury. Rape, especially, is considered a stain on the family honor, and must be punished either by a retaliatory rape, or murder, or both.

Thus the carousel of violence endlessly turns. Albanians torch 14 Serbian homes near the towns of Kacanik and Gjlane. A Serbian Orthodox nun is stripped naked and raped in church. Albanian men in uniform break into a home in Belo Polje and rape a 30-year-old, mentally deranged Serbian woman, and then stab her to death. They rape a

15-year-old-Gypsy girl in front of her family.

2-7-99

SERBIAN ORTHODOX CHURCH CALLS FOR END TO TERROR AGAINST SERBS

PEC - The Holy Synod of the Serbian Orthodox Church Monday said it hoped the U.N. international peacekeepers (KFOR) and civil mission would help improve the common life of all ethnic communities in Kosovo and Metohija with their presence and active participation in the restoring of civil order in the province.

At a regular session held at the Pec Patriarchate, the Holy Synod deeply regreted the tragic consequences of the developments in Kosovo and Metohija and expressed condolences to those affected.

"We expect of the international forces urgently to halt and prevent the terror against the Serbian, Muslim and Romany populations pursued by KLA members and other groups of Kosovo ethnic Albanians and those from neighbouring Albanian in an attempt to fully ethnically cleanse the territory of the Serbian people under the guise of KFOR," a released statement on the Holy Synod session said.

The Holy Synod said it expected of "honorable" ethnic-Albanian representatives immediately to put an end to the violence committed by some members of their own people against the innocent population in the province.

It called for "repentance, forgiveness and mutual reconciliation of all participants in the senseless war, as the only sound basis for future life together."

>>PEACE? THERE IS NO PEACE IN KOSOVO

>>As we see NATO troops and even some Russian troops entering Kosovo, we may
>>be led to believe that peace has broken out in Kosovo. Don't believe it.
>>Kosovo is still a very dangerous place, and it could remain so for many
>>months, if not years.

>>

>>There is a danger that the KLA, despite recent assurances and a new
>>agreement, will not completely disarm. This, along with NATO complicity,
>>could result in an armed terrorist organization becoming a de facto police
>>force for Kosovo. What this means to the 10% of the population who are
>>Serbs is clear enough - they will be liquidated or "cleansed", under NATO
>>guidance and with their approval.

>>

>>Another danger involves the KLA. This group is not a unified one, it's
>>splintered into several factions. Some are more militant than others, and
>>will be sorely disappointed if NATO somehow adopts the common-sense
>>attitude that independence for Kosovo is NOT a realistic option.

>>

>>If the KLA were to win control of Kosovo, it would destabilize the Former
>>Yugoslav Republic of Macedonia, the (current) Yugoslav Republic of
>>Montenegro, and perhaps even Greece. Why? Because the ultimate goal of the
>>KLA is a GREATER ALBANIA, in which all Albanians living in these areas
>>(southern Montenegro, western Macedonia and north western Greece) live in

a

>>single nation, perhaps being merged with Albania itself. Greece has
already

>>made it clear through private and public channels that an independent
>>Kosovo under KLA rule is NOT a viable option.

>>

2-7-99

>

>New Killings and Tortures

>July 02, 1999

>(Pravoslavlje Press)

>

> New killings and tortures. A Serbian man, Predrag Todorovic, aged 33,

>father of 4 under-aged children, was killed in Obilic. A Serbian woman,

>Milena Stojanovic, was killed through the window of her house in the

>village Veliki Alas, near Lipljane, on Vidovdan. The villagers of Veliki

>Alas, which had consisted of 12 homes, moved out after this incident.

>

> The corpses of four Serbs were found in the village Glavicica, near

>Pec.

>

> Danijela Ciklic, whose husband was killed by the Albanians on 23th

>June, arrived last night into the monastery of the Patriarchate of Pec.

>She said that she was hiding in a house of a Muslim. Vera Lazovic, an

>old woman of 70, also arrived into the monastery from the village Crni

>Vrh, testifying that the Albanians first robbed and then burned down and

>destroyed all 26 houses in the village Crni Vrh. Mileva Canic, aged 76,

>came to monastery too, since she had been driven out of her house by two

>Albanian women. Milica Jankovic, aged 76, also found the refuge in the

>monastery, since the Albanians beat her and frighten her by putting a

>bomb in her mouth.

>

> Priest Aleksandar Naspalic dispatches eight tons of flour by KFOR

>helicopter to the Velika Hoca village, where 1260 Serbs have been living

>surrounded by the Albanians.

>

2-7-99

UNHCR Facing Bankruptcy
July 02, 1999

UNHCR has no money for rebuilding

New York, Geneva, July 2 - Assistant of the High Commissar of the UN for Refugees Soren Jensen Petersen stated in New York that the Western countries had spent milliards and milliards of dollars in the aggression against Yugoslavia, which was undertaken under the pretext of alleged care for the refugees, and that now the very same countries are not prepared to get the money for the very same refugees.

His colleague in Geneva, Special Envoy of the High Commissariat of the UN for Refugees (UNHCR) Dennis McNamara, warned that that humanitarian organization is practically facing bankruptcy when the inflow of cash was in question.

While speaking of the problems of the refugees in Kosovo and Metohija, he described the current situation in that province as highly worrying. He also warned that the Serbs in Kosovo and Metohija were still under constant pressure and exposed to constant attack, "despite the KFOR's efforts".

According to him, it is extremely important that the police forces, courts and prisons of the UN are established in Kosovo and Metohija as soon as possible, so that the lawlessness in that Serb province could be prevented. "The KFOR has no mandate, nor are they equipped to imprison murderers and robbers", McNamara claims.

Kosovo and Metohija seem to be repeating the story of Yugoslavia, Bosnia and Herzegovina, Krajina and Slavonija. The whole world once admitted that Yugoslavia was taking care of by far the greatest number of refugees in Europe - more than seven hundred thousand. Despite that, Yugoslavia never received adequate aid for the care of these refugees. On the contrary, as time passed the aid became lesser and lesser, mostly with the excuse of "the tiredness of the international donors".

As things are now, it seems that the international donors, so far as the refugees from Kosovo and Metohija are concerned, "have tired" even before the refugee problems began to be solved.

In any case, now hopefully it is clear to everyone that the Western countries' (those that participated in the aggression on Yugoslavia) promises were in the function of justifying that aggression. Because these countries built castles in the air for the whole of the Balkans even during the aggression and there can be no doubt that some Balkan countries have been "hooked" onto these promises.

2-7-99

Killing of Serbs continues
July 02, 1999

A Serb, refugee from Urosevac

Belgrade (FoNet) - Ethnic-Albanians in Kosovo killed Sreten Zivkovic from the Kosovo village of Livadice yesterday. According to the Serbia Orthodox Church information service "Pravoslavlje Press", Zivkovic refused the request of ethnic-Albanians to move out of Kosovo.

London (FoNet) - The British daily "Independent" quotes words of Serbs who remained in Velika Hoca village, Kosovo and Metohija, saying that they have no any reason for staying since there for them "there is no life and freedom any more". The daily gives the statement of a Dutch KFOR soldier that there would not be Serbs in that village if they were not kept by the international forces protecting the entrance to Velika Hoca by barb-wire and tanks.

2-7-99

page 1 of 2

Gangs bring new terror to streets of Pristina, NATIONAL POST, July 2

Julius Strauss The Daily Telegraph

PRISTINA - Gang rule on the streets of Pristina is becoming an increasing headache for soldiers trying to restore peace to Kosovo.

The United Nations has set up an office in the city with the aim of trying to rebuild civic institutions, and aggressive patrolling by NATO has prevented total anarchy. But the soldiers can do little to halt the activities of the violent underclass from Kosovo and Albania intent on profiting from the chaos.

When the war ended nearly three weeks ago, the primary victims were Serb civilians and Gypsies who stayed in the capital. Many of them have since fled, and it is now the ethnic Albanians who are being targeted by the thugs.

Under NATO's occupation plan, Pristina falls into the British sector of control. But troops, including Canadian soldiers attached to the British command, are hard pressed to curb the activities of the gangs. If they find no guns on them or no proof they have committed a crime, they must let them go.

The lack of a civilian administration means that many Pristina residents now fear a knock on the door, particularly at night.

Young men -- some freelancers, others working as frontmen for gangs -- prowl apartment blocks looking for empty flats to commandeer.

Lirio, a middle-aged ethnic Albanian housewife who stayed through the war in Pristina and lives in a well-to-do district, said: "We're having different kinds of problems now. Problems with our own people and with the people from Albania. My son is living in my mother's apartment because we fear we may lose it."

Some Albanians showed unparalleled generosity to their ethnic cousins from Kosovo when the war began. But many saw the crisis as a way to profit, and it is they who have now come to town to loot and profiteer.

Some of the looting is carried out by dispirited ethnic Albanians from the countryside who lost everything during the three-month Serb orgy of destruction. A few have moved into houses vacated by Serbs.

For the NATO peacekeepers, sympathy with those who suffered under Serb rule is wearing thin. A Canadian soldier said yesterday he had to intervene after a group of Albanians moved into a block where other Albanians already lived and began evicting them.

"Many of the problems are from people from small towns who have lost their houses," he said. "They come to Pristina looking for what they can get. But they can't go around attacking their own people."

Machismo is now much in evidence in Pristina. Typically, gang members drive a jeep or a Mercedes with as many as five men, some swarthy and unshaven, crammed in. They wear sunglasses and smoke.

On the prowl for "business" opportunities, they operate against the background of general

lawlessness that is overwhelming Pristina. As refugees return, scores are settled and houses looted and burned.

Fatima, a young ethnic Albanian who has recently returned and is six months' pregnant, said: "It makes you feel uncomfortable watching all the looting and the burning houses. I am scared I will lose everything I was so lucky not to lose during the war. Every time I see somebody disarmed by NATO, I thank God."

Zelfonderzoek zou NOS niet misstaan

Als de oorlog om Kosovo een ding heeft duidelijk gemaakt, dan is het wel dat er zonder beelden geen nieuws is, meent Eric Povel. Dat rechtvaardigt echter nog niet de wijze waarop Gerri Eickhof zich in Belgrado van zijn taak heeft gekweten.

HANS Laroes van het NOS-Journaal schrijft in Forum van 24 juni dat ze 'de volgende keer weer naar Belgrado gaan'. Dit in reactie op een column van Gerard Mulder (Stroom, 19 juni) waarin deze het verblijf van Gerri Eickhof tijdens de Kosovo-crisis in Belgrado afdeed als een vorm van 'journalistiek vlagvertoon'.

Wat Laroes blijkens zijn argumentatie weigert in te zien is dat Gerri Eickhof door de beperkingen die de Servische autoriteiten hem oplegden zeer gevoelig werd voor de Servische propaganda.

Laroes schrijft dat 'nieuwsgierigheid de kern van het vak is'. Akkoord. Maar in Servië kon Eickhof niet overal nieuwsgierig zijn omdat reizen - met uitzondering van de geregisseerde uitstapjes naar de locaties van NAVO-missers - vrijwel onmogelijk was. Hij kon dus niet nieuwsgierig zijn naar de massamoorden en de honderdduizenden vluchtelingen in Kosovo zelf. En daar ging het toch allemaal om?

Laroes beweert voorts dat 'werken onder censuur je mogelijkheden beperkt, maar niet je observaties'. Het een kan toch niet zonder het ander? Je observaties worden toch in hoge mate beïnvloed door hetgeen je ziet en hoort? Beperkte mogelijkheden beperken direct je observaties.

Eickhof had duidelijk last van het 'gijzelaarssyndroom'. Dit werd vooral duidelijk door het incident met het schietschijfje dat Eickhof tijdens een reportage op z'n jasje had geplakt. In een interview met het *Algemeen Dagblad* van 25 juni geeft hij zelf toe dat dit 'niet professioneel' was. 'Dat was precies de meerwaarde die ik die reportage heb willen meegeven', zegt Eickhof. Hoe deze nieuwe vorm van 'emotie-journalistiek'

zich rijmt met het citaat van Elsbeth Etty (*NRC Handelsblad*) dat Laroes aanhaalt, dat verslaggevers 'zo onbevooroordeeld, feitelijk en waarheidsgetrouw hun waarnemingen verrichten' is mij een raadsel. Ik denk dat Eickhof een goed voorbeeld kan nemen aan iemand als de ook - volgens mij onterecht - bekritiseerde John Simpson, die ik nooit met zo'n schietschijf voor de camera heb gezien.

Laroes beweert voorts dat vanuit Belgrado bericht kon worden over 'wat Milosevic beweegt en doet, en wat Servië denkt en beweegt'. Ik ben erg benieuwd naar de methoden en bronnen die Eickhof daarvoor kon gebruiken. Milosevic en z'n regime staan toch niet bekend om hun openheid in contacten met de media. Ook het waarheidsgehalte hiervan moet sterk in twijfel worden getrokken. Zo zijn er volgens Tanjug tijdens de luchtcampagne meer dan 70 NAVO-vliegtuigen neergeschoten en werden de gedeporteerde Kosovaren door de Servische minister van Informatie (!) afgedaan als 'filmfiguranten die door de NAVO voor 50 dollar per dag zijn ingehuurd om dramatische beelden van hun vlucht en hun verhaal te kunnen maken'.

Een van de belangrijkste medialessen uit de Kosovo-crisis lijkt mij dat als er geen camera's zijn er ook geen nieuws is. De Servische persreizen naar de NAVO-missers misten hun uitwerking niet. Alle zenders herhaalden de beelden uren en zelfs dagen achter elkaar, daarmee ook de agenda voor de gedrukte media in hoge mate bepalend.

Alleen de verhalen van de vluchtelingen lieten de andere kant van het conflict horen. Maar al snel trad 'vluchtelingenmoedheid' op, zoals veel journalisten ter plekke toegaven. Bovendien waren dit alleen woorden, geen beelden. En als er geen beelden zijn, dan is er geen nieuws.

Een uit publieke middelen gefinancierde 'nationale' nieuwsuitzending als het NOS Journaal heeft een extra verantwoordelijkheid om in zo'n belangrijke kwestie professioneel en afgewogen verslag te doen. Enig zelfonderzoek zou de NOS niet misstaan.

Eric Povel is voorlichter van de NAVO in Brussel.

HET WAS EEN DRUKTE van belang op 28 juni 1989, op het Merelveld (Kosovo Polje). Ruim een miljoen Serviërs waren gekomen om op *Vidovdan* stil te staan bij de nederlaag tegen de Turken, zeshonderd jaar tevoren. Slobodan Milosevic werd als de nieuwe nationale held begroet.

Twee jaar eerder had de tot dan toe onopvallende partijfunctionaris zich voor het eerst in Kosovo gemanifesteerd. Hij maakte er een golf van enthousiasme los door zijn belofte aan een groep verontruste Servische nationalistes: 'Nooit zal iemand jullie slaan.'

Op 28 juni 1999 bleef het bij Kosovo Polje een stuk stiller. Een handvol Serviërs woonde de door orthodoxe geestelijken geleide Vidovdan-herdenking bij. Er waren bittere woorden aan het adres van Milosevic, 'de goddeloze', de 'rode bandiet'. De Serviërs die nog niet zijn gevlucht, zijn nu permanent bang dat iemand hen 'slaat', dat hun huizen worden geplunderd.

Vier oorlogen zijn in die tussenliggende tien jaar op het grondgebied van de voormalige Joegoslavische federatie gevoerd, waarbij telkens de volgende, als een dood en verderf zaiende *matrosjka*-pop, uit de voorgaande is voortgekomen. In het Westen wordt er algemeen van uitgegaan dat al die oorlogen zijn ontketend door Servië, door toedoen van de even misdadige als briljant opererende Milosevic. Nu de NAVO Servië in Kosovo heeft overwonnen, is er eindelijk kans om af te komen van deze kwade genius. Daartoe moet het Westen hard blijven, Servië isoleren, totdat de bevolking heeft afgerekend met Milosevic.

Dit beeld heeft de charme van de helderheid. Maar het gaat mank aan tegenstrijdigheden en verdient op onderdelen nuancering. Het is om te beginnen niet fair om de schuld aan de vier oorlogen (met Slovenië, Kroatië, Bosnië, en in Kosovo) voor honderd procent aan de Serviërs toe te schrijven. Tegenover het halverwege de jaren tachtig opkomende Servische nationalisme (door Milosevic uitgebuit) stond het separatisme van Slovenen en Kroaten.

Misha Glenny werpt in *De Val van Joegoslavië* terecht de vraag op, of Milosevic de Serviërs in Kroatië zo gemakkelijk aan zijn kant had kunnen krijgen, als de regering Tudjman hen had verzekerd dat ze in het onafhankelijke Kroatië volwaardige burgers zouden zijn. Die geruststelling kwam er niet, en het verdrijven van de Serviërs uit de Krajina en Oost-Slavonië (jaren later), wekt op z'n minst de indruk dat Kroatië zijn Serviërs van meet af aan liever kwijt dan rijk was.

In Bosnië, waar de regering in Sarajevo de Servische burgers aanvankelijk zeker voor zich probeerde te winnen, is de Servische agressiviteit het duidelijkst aantoonbaar. Wel ontstond daar, na enige tijd, een ingewikkeld patroon van samenwerking en conflict tussen het Milosevic-bewind in Belgrado en zijn steeds eigen-

Maak van Servische burger geen paria

zinniger en fanatieker optredende marionetten in Pale. In Kosovo tenslotte, valt moeilijk te beoordelen hoe serieus de laat op gang gekomen, halflachtig ogende openingen in de richting van herstel van de autonomie bedoeld waren; want die werden doorkruist door de door het UCK begonnene guerrillastrijd.

Grote vraagtekens mogen ook worden geplaatst bij de aan Milosevic toegeschreven strategische briljantie. Hoe briljant is het om vier oorlogen te voeren en te verliezen? Milosevic heeft geen van zijn doelen bereikt: noch het behoud van de Joegoslavische federatie met daarin een overheersende positie voor Servië, noch het bij Servië inlijven van de in meerderheid door Serviërs bewoonde delen van Kroatië en Bosnië, noch het behoud van de macht in Kosovo, 'de wieg van de Servische beschaving'. In plaats daarvan ligt Servië in puin en moet het 600 duizend gevluchte of

verdreven Serviërs opvangen.

Uiteraard is deze treurige balans geen reden om de onder Milosevic begane wandaden goed te praten. Als hij van het politieke toneel verdwijnt, hoeft niemand daar een traan om te laten. De vraag is alleen wat de meest effectieve manier is om het verslagen, verarmde en vernederde Servië te verleiden tot een nieuw democratisch begin. Nu de Kosovo-oorlog ten einde is, is het van buitenaf met geweld afzetten van het Milosevic-bewind geen optie. De Servische bevolking zelf zal het moeten doen.

Maar hoe kan dat worden bevorderd? Op dat punt zijn er twee scholen. De ene - aangevoerd door Groot-Brittannië en de VS - wil Servië, zolang Milosevic regeert, uitsluiten van hulp. Als Servië het mes economisch op de keel wordt gezet, zo luidt de redenering, zal vroeg of laat de volkwoede zich tegen Milosevic keren. Die berekening kan opgaan, maar zeker is dat niet - denk aan het voorbeeld van Saddam Hussein. Bovendien, zelfs als de Serviërs zich in hun nood tegen Milosevic keren, garandeert dat niet dat een nieuw regime de westerse waarden een warmer hart zal toedragen. Een volk dat als paria behandeld wordt en niet begriipt waarom, kan bitter en recalcitrant blijven.

Zou het niet humaner zijn en van meer politieke wijsheid getuigen om het advies te volgen van Kofi Annan en wél te helpen bij het herstel van elektriciteitscentrales, bruggen en fabrieken? Om te laten zien dat het niet de bedoeling is Servië uit te stoten of te laten creperen? Is dat niet de beste manier om duidelijk te maken dat de NAVO heeft willen strijden voor de rechten van de Kosovaren en niet tegen een omsingeld, eenzaam, zich moedig maar verzeftend Servië? Als het Westen laat zien dat het zich ook het verdriet van Servië wil aantrekken en zich grootmoedig opstelt, biedt dat het meeste perspectief op een politieke en mentale ommekeer en op het einde van Milosevic.

Anet Bleich

Volkskrant. 3-7-99

3-7-99

"New York Times" wrote about it few days ago, discovering the truth that the NATO military intervention did not "destroy" the Yugoslav army, as Clark falsely claimed, but that the NATO bombs destroyed civilian aims.

3-7-99

Saturday, July 3, 1999

SEKIRACA

Revenge a threat to saintly Serbs
Ethnic Albanians returning to their devastated villages pose a threat to Serb neighbours who took no part in the atrocities. Herald Correspondent Geoff Kitney reports.

The news does not get to Sekiraca, a tiny rural village on a dusty road in northern Kosovo, so 80-year-old Sribislav Dukic and his wife Svetlana, 70, will not have heard anything of the Serbian Bishop of Kosovo's plea to the world to save his people.

There has been no electricity in Sekiraca since before the NATO bombing started so the radio does not work and there have been no newspapers because it was too dangerous for anyone to try to deliver them.

But Sribislav and Svetlana Dukic are among the people Bishop Artemije was thinking of when he spoke earlier this week about the remorse of many of the Serb people for the terrible things done by Serbs to the ethnic Albanians of Kosovo. He pleaded for help to stop the same things happening to them.

The Dukics are saints to the local ethnic Albanians. They saved the homes and businesses of about 100 ethnic Albanian families from destruction.

Soon after the NATO bombing started at the end of March Yugoslav troops and Serb special police rampaged through the ethnic Albanian towns and villages, including Sekiraca. They drove out the people, then looted and ransacked their properties, putting many of them to the torch. They were about to do the same in Sekiraca when Sribislav Dukic intervened.

Risking his life he implored the troops not to burn the ethnic Albanian houses and a flour mill owned by 28-year-old Mustafa Ejupi. Mr Dukic insisted that the ethnic Albanians of Sekiraca had no connections with the hated Kosovo Liberation Army and there was no reason to punish them.

"Sribislav came from his house when Yugoslav Army and interior ministry police broke down the doors of the mill with hammers for the first

time," Mustafa Ejupi said as he stood with his arm around Dukic.

"Srbislav saved my mill. He convinced them not to destroy it."

Whether Sekiraca's ethnic harmony can be saved, though, is doubtful.

The ethnic Albanian community is now attempting to protect the Dukic family from a wave of revenge attacks.

The community wants their Serb neighbours to stay but the pressure on them is intensifying. Svetlana has been abused and threatened by ethnic Albanians passing on a nearby highway on their way from refugee camps to burnt homes in other villages.

Although they have not been able to get direct news over the past few months the Dukics have heard enough to know that terrible things have occurred. Mr Dukic accepts that horrible crimes have been committed against ethnic Albanians in the name of Serbia.

"I don't know how Serbs and ethnic Albanians can live together in the future, but our leadership is guilty," Mr Dukic said. "The leadership has created this environment. And we poor people, workers who have been working all our lives, we've never had problems."

In a statement to mark Kosovo Polje day on Monday - the 610th anniversary of the battle of Kosovo which is seen as the birthplace of the Serb nation - Bishop Artemije warned that Kosovo would be emptied of Serbs unless the international community protected them.

But for communities like Sekiraca - and there are many others where ethnic Albanians and Serbs did live comfortably in the same places - it is difficult to see what can be done.

Even where there are still friendships and where Serbs bravely stood by their ethnic Albanian neighbours they are threatened by a tide of anger and thirst for revenge which will remain for years and maybe even for generations.

The Dukics may manage to cling on but their son has left and is unlikely to return.

This material is subject to copyright and any unauthorised use, copying or mirroring is prohibited.

3-7-99

July 03, 1999

Pristina, July 3, 1999 (The Washington Post) - He was walking barefoot down the middle of the fast lane leading out of Kosovo's capital at midday, blood dripping off his nose from a fresh gash between his eyes. Zvonim Tanaskovic was coming from the Pristina apartment where he said he had just been beaten by ethnic Albanians, and he was heading for sanctuary - the Serbian village just ahead.

"I have to run away," he said. "Look at what they've done to me. I'm innocent. I didn't do anything. Go to my flat, search for weapons. Every apartment, Serb and Albanian, will vouch for me."

Retaliatory beatings, killings and arson continue at a pace that is driving apart even those who want to live together.

The peacekeepers have orders to prevent such attacks and protect Serbs and ethnic Albanians alike. But commanders cite the outrage of many returning Kosovo Albanians and argue they do not yet have enough troops to monitor the entire province.

In the western city of Pec, where Italian troops are a good deal less aggressive, dusk is a mixture of fading light and billowing smoke rising from a half-dozen Serbian-owned homes.

"If Italians are in Kosovo for six months, there won't be a building standing," joked an Italian soldier. He would not give his name.

3-7-yy

Son of abducted Serbian woman appeals for help
July 03, 1999

A Serb woman plead KFOR for protection

Belgrade, July 3 (Tanjug) - The son of a Serbian woman abducted by terrorists of the ethnic Albanian so-called Kosovo Liberation Army (KLA) has again appealed for help to the international force (KFor) which is in charge of security for all in Kosovo-Metohija to find and liberate his mother.

Petrija Piljevic was abducted on Monday, June 28 from her home, The Dardanija street in Pristina, chief city of the Yugoslav republic of Serbia's province of Kosovo-Metohija, by three armed members of the KLA and three of her neighbors. According to her son Dragan Piljevic, one of the abductors has since moved into her home.

Zoran Djosic, who had tried to protect her, was also abducted.

Dragan Piljevic has told TANJUG that he has appealed also to the International Committee of the Red Cross (ICRC), the U.N. High Commissioner for Refugees (UNHCR), the embassies of Italy, Russia, Great Britain and Finland to help release his mother.

Dragan Piljevic, concerned for mother's health, again appealed for help.

UN PEACEKEEPING FORCES ARREST SERBS WHO DEFEND THEIR LIVES AND HOMES

SERBIAN RENEWAL, 800-01021 NEWS
SATURDAY, 3 JULY 1997

UN peacekeeping forces do not give Serbs in Kosovo full protection against the looting KLA gangs. Instead of doing their primary task, they arrest Serbs who are forced to self-organize in order to protect their own lives and homes. The Serbs in Kosovska Mitrovica have been defending themselves for weeks against Albanian terrorists since the French contingent does not provide them safety. On the contrary, yesterday French soldiers arrested Dragan Marjanovic at his own home and according to their announcement, they intend to detain him for a longer period of time. Marjanovic organized self-defence of Serbs in Kosovska Mitrovica for the very reason K-For was not implementing the UN Security Council Resolution and therefore the SPO demands that the UN Resolution be strictly respected and implemented on the ground and that Dragan Marjanovic be immediately released.

HUMANITARIAN HELP DOES NOT PROVIDE ECONOMY GROWTH

The SPO believes that the prevention of humanitarian disaster in Serbia is primarily the task of those who have caused it by eleven weeks of bombing. Waterworks and electrical systems that enable living of citizens must be repaired until winter in order to prevent epidemics and mass deaths. On the other hand, there can be no progress in Serbia without it being included into European and world economy, and that is impossible without fundamental and speedy reforms of the economic and political systems in the country. New reform laws, proposed by interim governments, would provide security of investment, concessions and of property and profit for foreign investors who are, out of their own economic interests, prepared to invest 35 billion dollars into Serbia and open a million new jobs. Only a safe and on the law based economic environment can secure the necessary initial capital for the fast economic recovery of Serbia. That will never be achieved with the money made by selling fruit juice to UN soldiers nor will it be possible through non-governmental organisations in Serbia as some people from abroad are proposing.

3-7-94

KLA RAMPAGE IN KOSOVO: U.S. BEHIND FASCIST TERROR By Brian Becker

Who should be held responsible for the cascading violence sweeping through Kosovo?

The reign of fascist terror in Kosovo against Serbs, Roma people and pro-Yugoslav ethnic Albanians is now in full swing. As reports of murder, beatings and house burnings have finally filtered into the Western media, local refugee officials in Kosovo report that over 80,000 people have fled in the last three weeks.

Yugoslav officials estimate that another 70,000 Serbs had fled Kosovo during the 78 days of NATO bombing.

Until the U.S./NATO occupation forces entered Kosovo on June 8, the village of Belo Polje was an entirely Serb town. Today it lies in smoldering ruins. Soldiers wearing the uniform of the Kosovo Liberation Army murdered Serb civilians, and then looted and torched the whole village, according to June 28 dispatches from a San Francisco Chronicle reporter at the scene in Belo Polje.

NATO soldiers did nothing to stop the mayhem, the Chronicle reported.

It is the KLA that initiated the insurgency to separate Kosovo from Yugoslavia. Their history of fascist terror is well substantiated. Even the New York Times carried a long piece by Chris Hedges on June 25 documenting the KLA's murderous role.

But State Department spokesperson James Rubin blandly responded, "We simply don't have the information to substantiate that there was a KLA-leadership directed program of assassinations and executions."

U.S./NATO RESPONSIBLE FOR MASSACRES

In addition to the hundreds of thousands of people made refugees during the NATO bombing campaign, thousands more people of all nationalities were killed.

How many did the United States lose in combat? None.

By all objective historical standards this would qualify as one of the great massacres in the modern epoch.

These warplanes dropped more than 23,000 missiles and bombs on a country of 11 million people. U.S. military planners selected all but one of the bombing targets. The U.S. said it would keep bombing

until the Yugoslav government allowed thousands of NATO troops to occupy Kosovo.

Now the Yugoslav government has repented. The maintenance of "law and order" has fallen to the U.S./NATO occupiers. It is they who are fully responsible for the reign of terror and murder being directed against the minority Serb and Roma populations and the pro-Yugoslav ethnic Albanians being killed by the KLA for "collaborating" with the Yugoslav government.

In fact, it was the same constellation of forces--pro- Yugoslav Serbs, Roma, Albanian, Croatian and Slovenian people--who constituted the anti-fascist Partisan movement that defeated Hitler's massive invasion 50 years ago.

4-7-99

>
>Pravoslavlje-Orthodox press, Belgrade,
>July 4, 1999
>
>The chronicle of the Serbian sufferings on Kosovo and
>Metohija continues also this afternoon. Nikoleta Vujovic
>called the Monastery of the Patriarchate of Pec and told that
>her husband Vladan was abducted along with the Albanian
>Ujkan Maljoku, who tried to defend him. Today the Albanians
>also attempted to burn down the house of Natalija Babovic in
>Pec. She also sought refuge in the Monastery of Patriarchate
>of Pec, but her house remained in uncertainty.
>
>In Pristina, Albanians attacked with a tractor the car of the priest
>Miroslav Popadic, who hardly succeeded to save him by moving to
>the pavement, but his car was hit and badly damaged.
>
>After the Holy Liturgy he served in Gnjilane, Episcopo of Zahumlje
>and Herzegovina Atanasije spoke to the present people the words
>of comfort, expressing his hope that KFOR will protect them. The
>local priest, archpriest Zivojin Trajkovic informed the Episcopo that
>the threats to Serbs continue, as well as expulsions from
>apartments and robbing of their owning.
>
>Episcopo Atanasije went from Gnjilane to Vitina, accompanied by
>priest Trajan Kojic. There they were joined with the priest Dragan
>Kojic and the prior Antonije, and accompanied by one jeep of
>Americans, they visited the burnt monastery of Saint Archangel
>Gavrilo in Bince. The first burning of the monastery took place on
>June 23, when the monastery accommodation was incinerated. The
>church was burnt later. It was consumed inside, even if the walls
>and the stone roof still remain at their place. The last monastery
>building was still burning when the visitors came. The bell-tower
>was also burnt, and the bell that fell was left on the ground. In this
>monastery two tombstones are torn down, of the nuns Aquiline and
>Eugenia. The Episcopo and priests collected the remaining partly
>burnt icons and hanging lights before saint's images and
>transferred them to Vitina.
>
>The priest Dragan Kojic told that all the villages around Vitina are
>robbed and burned, after the Serbs left them. This refers to the
>villages of Kabas, Drobos, Grmovo, Sadovina, Novo Selo, Trpeza,
>Tankosic, Pozaranje and Podgorce. In Podgorce was also burnt the
>church that was renewed and consecrated two years ago. The
>villages of Vrbovac (where was born the priest Trajan Kojic) and
>Grncar are under major Albanian terror, and were shelled with
>grenade launcher mines and two houses were hit.
>
>The priest Dragan Kojic told that the KFOR soldiers, Americans,
>among who are many Albanians from America, search the Serbian
>houses, particularly in the village of Zitnja, looking for weapons and
>that they are taking the money from the Serbs at the same
>occasion. The KFOR officials refused to confirm these allegations.
>Nevertheless, these reports are quite probable, because certain
>Americans speak in a bad Serbian language with a strong Albanian
>accent.
>
>Returning to the monastery of Gracanica, on the Gnjilane-Vitina
>road, in the village of Donji Livoc, Episcopo Atanasije Jevtic saw
>three or four Albanians grab, in front of an Albanian house, a
>Serbian who was driving the tractor and take him to the Albanian
>house. There was no possibility of intervention on the spot, and no
>KFOR soldiers in the surroundings.
>

or
k.
li-
en
ed
ht
re-
va.
id: le
ht
el-
3e.
net
or-
ar-
ijn
ge-
ch
dar
iet
ge-
eit
vie
wij
vi-
ra-
dat
ere
jd-
isis
van
fil-
ira-
eer-
we
itai-
we
aam
zeg
op
ilijk
eten
iers
'K
zijn
een
adio
ver-
in
keer
i het
ian.

4-7-99

Ethnic-Albanians continue Serb torturing
July 04, 1999

KFOR troops arrest ethnic-Albanian bandits in
Kosovska Mitrovica

Pristina, 3rd July (www.inet.co.yu) - Ethnic-Albanians have, during their large demonstrations in Pristina, torn down the monuments to Njegos and Vuk Karadzic, which were among buildings of the National University library and buildings of Philosophy and Philology faculties in that town. A great number of cars owned by Serbs have been demolished. One house in the vicinity of the St. Nikola church, owned by a Serb, was burned down this morning.

Larger group of more than 100 ethnic-Albanians attempted to cross the bridge and go to the other bank of the Ibar river where is the Serbian part of Kosovska Mitrovica. KFOR reacted after 15 minutes and Albanians withdrew. Life in Kosovska Mitrovica is heading to normal. Busses are driving normally from Kosovska Mitrovica to Leposavic, Kraljevo, Kragujevac and Novi Pazar.

it-
oor
vak.
oli-
pen als
ped hr
ik.
pre-
wa.
iad: le
:cht
:tel-
Be-
het
oor-
our-
zijn
lge-
och
dat
niet
ge-
leit
rvië
wij
vi-
gra-
Dat
kere
tijd-
:risis
: van
fil-
dra-
eer-
e we
itai-
we
aam
: zeg
n op
:lijk
eten
lers
K.
zijn
een
adio
ver-
n in
keer
het
an.

Ambassadeur Niek Biegan is de permanente vertegenwoordiger van Nederland bij de Navo in Brussel. Hij geldt als een door de wol geveerd diplomaat. Eerder vervulde hij ambassadeurschappen in Cairo en New York (Verenigde Naties).

Dagelijks ging Biegan naar zaal 1 op het hoofdkwartier. Stipt om elf uur begonnen de vergaderingen van de Atlantische Raad. Soms kwam de hoogste Navo-bevelhebber, Wesley Clark, de ambassadeurs informeren. Meestal deed de voorzitter van het militair comité Klaus Naumann (en later diens opvolger) dat. De ambassadeurs en de Navo-generaals overlegden uitvoerig. Biegan: 'Je stelt je de vraag: in hoeverre laat je de militairen vrij? Waar zijn de grenzen? Je kunt natuurlijk in detail tegen ze zeggen: u mag dit gebouw in Nis niet bombarderen en die brug in Novi Sad wel. Maar zo werkt het niet. In het begin vonden we het griezelig om in het centrum van Belgrado te bombarderen. Daarover heeft Nederland wel eens vragen gesteld. Maar,' voegt hij er haastig aan toe, 'wij waren niet de meest extreme twijfelaars.'

VN
3-7-99

VN 3-7-93
Minder gelukkig met het resultaat van de Kosovo-oorlog is professor dr. Koen Koch, hoogleraar Internationale Betrekkingen en columnist van *Trouw*. 'Het voorkomen van een etnische zuivering is niet gelukt. Iedere keer constateren we dat we te laat zijn. Dat komt doordat er een ad-hocbeleid wordt gevoerd. Politici zijn tevreden met een snelle instantoplossing. Tien jaar zijn we nu bezig in voormalig Joegoslavië. Maar we raken steeds verder weg van het oorspronkelijke doel: een democratische, multi-etnische samenleving. De etnische versplintering gaat tot op de dag van vandaag door. Kroatië, Bosnië en nu weer Kosovo zijn opgedeeld in feitelijk etnisch gezuiverde gebieden.'

Eerder en krachtiger optreden kan veel slachtoffers voorkomen

goed van. Ik pleit voor een serieuze aanpak. De media moeten politici tot de orde roepen als ze het niet goed doen. Dat is hun taak.

Cees Driehuis is presentator van *Nova*. Hij maakt zich kwaad: 'Ik moet me toch echt verzetten tegen de stelling van Beunders. Begrip ik nu goed dat het het hoogste goed voor een Nederlandse journalist zou moeten zijn om te worden doodgeschoten? Ik ben toch eerlijk gezegd blij dat wij daar als *Nova* niet aan hebben meegedaan. Beunders pleit ervoor om vanuit Servië te berichten. Maar wij kregen niet eens een visum om ons in Belgrado te stationeren. Dat lijkt me toch een zekere belemmering. Een tijdje voordat deze crisis begon, is een ploeg van ons in Kosovo gaan filmen. Dat is op een drama uitgelopen. De eerste de beste man die we

LESSEN VAN KOSOVO

3-7-99

Totale onafhankelijkheid van de media is een illusie'

Oorlogen, zo luidt een oude stelregel, worden op het thuisfront gewonnen. Milosevic begreep het. De Navo wist het al langer. De slag om het winnen van de publieke opinie was bijna net zo belangrijk als die op het slagveld.

Wat leerde de crisis over de berichtgeving? Hoe onafhankelijk was de journalistiek? En hoe werkte de relatie tussen de voorlichters en de journalisten? Twee deskundigen, een hoogleraar en een tv-presentator, buigen zich over deze vragen.

Henri Beunders is hoogleraar media en cultuur aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Tijdens de Navo-acties wond hij zich openlijk op over de journalistiek.

De media zijn volgens u te objectief geweest. U pleit voor minder objectieve media. Dat klinkt origineel.

Henri Beunders: 'De media moeten zich ontdoen van de illusie van totale onafhankelijkheid. Die boven de partijen staande professionele houding zou zogenaamd de waarheid het beste aan het licht brengen. Maar die onpartijdigheid heeft de media in de Kosovo-crisis parten gespeeld. Journalisten hadden geen stabiele overtuiging. Wie geen overtuiging heeft ziet niks. In de jaren negentig hebben de media, net als de politieke partijen, aangedrongen op ingrijpen in Kosovo. Op het moment dat de oorlog begon was men nog steeds die mening toegedaan. Maar toen na drie dagen duidelijk werd dat Milosevic niet zomaar zou omvallen, richtte de kritiek zich op de Navo. De media riepen: "Wie kunnen we nog geloven? We worden door alle partijen bedonderd."

Toen kwam er opeens die *even handedness* van de media. In de trant van: en nu laten we Navo-woordvoerder Jamie Shea vijf minuten aan het woord en daarna krijgt Milosevic ook vijf minuten. Dat vond ik net zoiets als wanneer de ene politicus zegt: de zon komt op in het oosten en de ander: de zon komt op in het westen. Wat doet de zogenaamd "objectieve" journalist? Die schrijft: de waarheid zal wel ergens in het midden liggen. Als de televisie onafhankelijke berichtgeving had gewild, hadden ze zich niet afhankelijk moeten maken van de Servische staatstelevisie, maar de verslaggevers met mini-hightechapparatuur in de rugzak op pad moeten sturen. Maar een mediaguerrilla met een zak op overleving gaat men minder uit de weg om morele redenen dan vanwege de kosten van de uitkeringen aan nabestaanden.'

U schreef een vernietigende stelling over de internationale poot van de Nederlandse Vereniging van Journalisten, de NVJ/IFJ. Die wilden met Milosevic onderhandelen om een 'neutrale missie' op pad te sturen. 'Ze dachten: laten we met Milosevic gaan onderhandelen. We doen een neutrale Rus, een Turk, een Poolse journalist in de delegatie. Daar maken we dan een missie van die vrijelijk kan rondreizen in Kosovo om objectief te berichten. Dat was natuurlijk een illusie, in dat geval hadden ze aan het handje van Milosevic moeten reizen. Ze hadden toch niet gedacht dat ze dan een massagraf, verkrachtingen of een uitgemoord dorp hadden kunnen filmen? Dat zijn toch naïeve gedachten? Ik heb de oorlogsverslaggeving zeer intensief bestudeerd, van de Krim tot Vietnam en van Somalië tot Irak. De staat van dienst van de media is in oorlogstijd heel lamentabel. Dat noopt tot enige bescheidenheid. De journalistiek ging naar Belgrado en deed verslag vanuit de studio van Milosevic. Dat mocht van Milosevic. Men ging Servië niet in. Want niemand wilde sneuvelen.'

Wisten de media waar ze op 24 maart, de eerste dag van de bombardementen, aan begonnen?

'De media hebben zich totaal niet voorbereid op deze oorlog om Kosovo. Hoewel het de meest voorspelbare crisis in Europa was na 1945. Het kruistvat was er al lang. De enige vraag was, wanneer het zou ontploffen. De militairen, de Navo, hadden hun lesje wel geleerd na Vietnam. De militairen hebben de afgelopen decennia een heel gedetailleerde strategie op poten gezet om de media in de houdgreep te krijgen. Grenada, de Falklands, de Golfoorlog waren daar voorbeelden van. Als je zo hoog van de toren blaast over de propaganda van de Navo, zoals de meeste media hebben gedaan, dan moet je journalisten sturen die risico nemen. De Navo-soldaten lopen toch ook een levensrisico? Waarom zouden journalisten dat niet doen?'

Waar hebt u zich het meest aan geërgerd tijdens de Kosovo-oorlog?

Beunders, fel: 'Aan al die intellectuelen, cabaretiërs en wie al niet die naar allerlei praatprogramma's kwamen. Barend en Van Dorp, Paul de Leeuw, noem ze maar op. Ik herinner me dat Barend en Van Dorp aan oud-generaal Couzy vroegen: wie was de slechtste minister van Defensie, Van Eekelen of Voorhoeve? Okay, zei de presentator tegen de kijker, het antwoord hoort u na de reclame. De oorlog in Kosovo is onderdeel van de entertainmentindustrie geworden. Ik werd daar niet

in Kosovo filmde, werd geconfronteerd met militairen. Die soldaten kwamen direct aanlopen toen we filmde. Het werd een buitengewoon onaangenaam schouwspel. We zijn als *Nova* het land uitgezet. Ik zeg het maar even. Want het is echt vrij lastig om je even op zo'n oorlog voor te bereiden. Je kunt daar toch moeilijk permanent verslaggevers stationeren die maar moeten afwachten of er wel of niet een oorlog komt.'

Michael Maas van 'de Volkskrant' heeft iets bijzonders gedaan. Die is mee naar Kosovo gegaan met het UCK.

Cees Driehuis vindt dat kranten makkelijker in staat zijn om zoiets te doen. 'Met kladblok en telefoon kom je een eind. Bij televisie horen bewegende beelden. De radio heeft Harold Doorenbosch gehad. Een geweldige verslaggever, hij is als een kamikazepiloot bezig. Iedereen in Hilversum vraagt zich af: wanneer houdt dat een keer op? Godzijdank gaat het nog steeds goed omdat hij het gebied vrij goed kent. Maar dat moet een keer misgaan.'

Is de televisie journalistiek gezien wel echt volwassen geweest als het om dit soort oorlogen gaat?

'Ik wil helemaal niet zeggen dat de Nederlandse televisie, laat staan *Nova*, het goed gedaan heeft. Maar ik vind wel dat we een maximale inspanning hebben geleverd, zij het met beperkte mogelijkheden.'

Professor Beunders wil meer betrokkenheid van de journalistiek.

Cees Driehuis lacht flijntjes: 'Ik heb zelf een verdacht Vara-verleden. Ik kan me nog heel goed herinneren dat we bijna allemaal tegen de Navo waren. Een VVD'er in het programma was zo goed als verboden. Ik heb het engagement in de journalistiek persoonlijk meegemaakt. Het was een ontzettend leuke tijd, maar het is buitengewoon ineffectief. Niet meer van deze tijd.'

Na het drama in Srebrenica, juli 1995, ontstond er grote opwinding over de voorlichting van het ministerie van Defensie aan de pers. Na de moordpartij op de moslims had overste Karremans nog gezegd dat er geen onderscheid was te maken tussen *bad guys* en *good guys*. Kort na zijn aantreden beloofde minister De Grave van Defensie beterschap. Hij vroeg een speciale commissie onder leiding van oud-minister Van Kemenade om 'de integriteit van de defensieorganisatie' te onderzoeken. De 'externe communicatie' zal tegen het licht worden gehouden, beloofde hij. De Grave kondigde aan dat hij een aantal nog nader in te vullen maatregelen zou nemen. Het ging hem erom, zo liet hij

september 1998 in een persbericht weten, 'het beeld van Defensie een alerte, open en betrouwbare organisatie te hersen'. Later vonden er enkele reorganisaties op het terrein plaats. De voormalige Amsterdamse wettelijke Walter Ertz trad op als adviseur. Nu was de oorlog in Kosovo van een andere orde dan de situatie in Srebrenica. De minister had niet kunnen vermoeden dat het land weer zo snel bij oorlogsomstandigheden betrokken zou raken.

Hoe verliep de relatie tussen voorlichting en journalistiek deze keer?

Ewoud Nysingh, hoofdredacteur van de *Volkskrant* op het Binnenhof in Den Haag, Buitenlandse Zaken en Defensie vallen onder zijn hoede. Hij is voor een niet gering deel aangewezen op informatie van het ministerie. Zeker in oorlogstijd. Daar bezocht hij de briefings van het ministerie van Defensie in Den Haag. Die werden geleid door een hogepriester, in eerste instantie de chef defensiestaf vice-admiraal Kroon. Hem mocht hij niet citeren. Terughoudzaamheid was troef. 'Vermeden moet worden dat het Nederlandse volk gaat denken dat minister De Graaf een chef defensiestaf het bevel voeren over de Nederlandse Navo-eenheden,' schreef Nysingh in zijn kraak achter de tafel bij de dagelijkse briefings zat met de politieke verantwoordelijkheid droeg. Had het ministerie zijn lesje geleerd na

de desastreuze voorlichting over Srebrenica in juli 1995? Toen gaf minister Voorhoeve vrijwel dagelijks een toelichting op de gebeurtenissen. Minister De Graaf zette aanvankelijk iets te voortvarend in, maar na zijn wat al te rappe berichtgeving over de neergeschoten Stealth deed hij het aanzienlijk kalmer aan.

Nysingh kijkt met gemengde gevoelens terug op de voorlichting over Kosovo: 'Op politiek gevoelige vragen mocht de militair geen antwoord geven. Op die briefings zat naast die hoge militair nog wel de woordvoerder van de minister, maar die gaf daar ook al geen antwoord op. Dus, als ik me tot Den Haag beperk, kon je niet veel. Er is een reis geweest naar Amendola voor Haagse journalisten. We mochten met de commandant van de vliegers praten. Maar de vliegers zelf mochten we niet aanspreken.'

Over naar een voorbeeld uit de praktijk.

Generaal-majoor C. Hilderink is directeur personeel bij de Koninklijke Luchtmacht. Hij maakte indertijd de afwikkeling van het echec van Srebrenica van heel dichtbij mee. Dit keer volgde hij de gebeurtenissen iets meer op afstand. Als hij wordt aangesproken op het verhaal van Nysingh houdt hij in eerste instantie de boot af.

Waarom mochten Nysingh en andere journalisten geen vragen stellen aan de Nederlandse piloten?

Generaal Hilderink: 'Dat is een politieke vraag. Die be-

antwoord ik niet. Maar militairen moeten leren dat als iets geen nieuws is, het ook niet als nieuws gebracht moet worden.'

Waarom nam u dan journalisten, die op het Binnenhof en bij het ministerie van Defensie geaccrediteerd zijn, mee naar de vliegbasis Amendola?

'Wij hebben de heer Nysingh uitgenodigd, hij hoefde niet mee. Hij heeft in Amendola een goede briefing gehad. Hij heeft erover geschreven. Wij legden de grens van onze openheid bij de operationele veiligheid van onze vliegers. We wilden niet dat de openbaarheid de missie in gevaar zou brengen. Het zou ook kunnen dat mensen die belast zijn met de operatie doelwit werden van een aanslag. Iets anders: om deze operatie in Kosovo af te sluiten hebben we vorige week een interne televisieuitzending gemaakt. De tags zijn van de overalls af gegaan, identiteitskaartjes werden verwijderd, namen verdwenen. Dat is gewoon operational security.'

Nysingh tegen de generaal: 'De luchtmacht heeft, geloof ik, achttien vliegtuigen uitgeschakeld. Dat wilden jullie ons niet eens bevestigen.'

Hilderink reageert fel: 'Dat is juist. Op dat moment was dat feit niet vrijgegeven door de Navo. Dat is voor ons de grens. Dan bevestigen wij dus niets. Als u zo iets wilt weten, mag u bij meneer Navo zijn.'

Laat de journalistiek soms ook zelf kansen liggen? Het programma *Nova* had aanvankelijk (de actief dienende) luchtmachtgeneraal Berlijn als commentator in zijn uitzendingen. Vraag aan Cees Driehuis. Waarom is *Nova* daarmee opgehouden? Driehuis: 'Ik vond het zelf een buitengewoon goede bijdrage. Waarom dat niet is voortgezet, weet ik eerlijk gezegd niet precies. Ik vermoed omdat we het beter vonden dat één persoon – te weten Rob de Wijk – commentaar zou geven. Dat is beter dan elke dag een andere deskundige.'

LEONARD ORNSTEIN

Een groot deel van bovenstaande personen werd geïnterviewd op 21 juni tijdens het symposium 'De grenzen van de militaire interventie' in het Instituut Defensie Leergangen in Rijswijk.

Ewoud Nysingh:
'Op politiek
gevoelige vragen
mocht de
militaire
voorlichter geen
antwoord geven'

**Generaal-majoor
Hilderink:**
'Wij wilden niet
dat openbaarheid
een missie in
gevaar bracht'